

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

191ste editie
Januari - Februari 2026

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtelijk jaar 2025 - 2026 – Editie 191

Editie afgesloten op: 27 februari 2026

Publicatiedatum: 27 februari 2026

© Caroline VAN DEUREN

Senior Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Britselei 55

2000 Antwerpen

Tel : +32 2 685 90 72

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	14
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	14
---	-----------

Wet van 19 december 2025 houdende de strafbaarstelling van de ontsnapping van gedetineerden en de strafbaarstelling van de beschadiging of verduistering van het elektronisch toezichtsmateriaal en betreffende het afnemen van drugstesten in de gevangenis, *BS* 6 januari 2026..... 14

Wet van 16 november 2025 tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, *BS* 14 januari 2026. 14

Wet van 8 januari 2026 betreffende de verwerking van persoonsgegevens bij deelname aan een overleg georganiseerd op grond van artikel 458ter van het strafwetboek, *BS* 5 februari 2026..... 14

Wet van 29 januari 2026 houdende diverse technische en dringende bepalingen, *BS* 16 februari 2026..... 15

Wet van 8 februari 2026 betreffende het afnemen van drugstesten in de transitiehuizen en de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit, *BS* 18 februari 2026. 15

1.2. EUROPESE REGELGEVING	15
--	-----------

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	15
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	16
---	-----------

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek I van het Strafwetboek en de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1160/001..... 16

Wetsontwerp tot verzwaring van de straffen inzake drugshandel, wapenhandel, criminele organisatie en witwassen, en tot harmonisatie van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen, en de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1163/001..... 16

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de geldende wetsbepalingen van Justitie met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (I), *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1182/001..... 16

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de geldende wetsbepalingen van Justitie met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (II), *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1215/001. 17

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafvordering en de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1256/001. 17

Wetsontwerp betreffende de regeling van een tijdelijk wettelijk kader inzake de uitvoering van de straf onder elektronisch toezicht, de probatiestraf, de werkstraf, de opschorting en de probatieopschorting, het uitstel en het probatie-uitstel, de bijkomende straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek en bepaalde straffen opgelegd aan rechtspersonen en tot

wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, met het oog op de inwerkingtreding van het nieuw Strafwetboek, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026</i> , 1368/001.	17
Wetsvoorstel tot wijziging van het nieuwe Strafwetboek, teneinde van het maken of verspreiden van beelden van een persoon in gevaar een verzwarende factor te maken bij het misdrijf hulpverzuim, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026</i> , 1372/001.....	18
Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdécimes op de strafrechtelijke geldboeten, van het Sociaal Strafwetboek en van verscheidene bepalingen van het sociaal strafrecht, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026</i> , 1373/001.	18
Wetsvoorstel houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026</i> , 1384/001.	19

2. RECHTSPRAAK..... 19

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK 19

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS..... 19

EHRM 13 januari 2026 (Z. tegen IJsland), www.hudoc.echr.coe.int..... 19

Trefwoorden: Seksueel strafrecht – Onderzoek naar (ontbreken van) toestemming slachtoffer 19

EHRM 22 januari 2026 (Kaya tegen België), www.hudoc.echr.coe.int..... 20

Trefwoorden: Vermoeden van onschuld – Uitlatingen door het OM – Ook in hoger beroep 20

2.3. HOF VAN JUSTITIE 20

Hof van Justitie 18 december 2025 (C-325/24), www.juportal.be..... 20

Trefwoorden: Artikel 47 Handvest EU – Richtlijn 2014/41/EU – EOB – Materiële werkingssfeer – Begrip ‘onderzoeksmaatregel’ – Verhoor per videoconferentie – Tijdelijke overbrenging van gedetineerde naar uitvaardigende lidstaat ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een onderzoeksmaatregel – Recht op een eerlijk proces..... 20

Hof van Justitie 15 januari 2026 (C-641/23), www.juportal.be 23

Trefwoorden: Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – EAB – Overlevering – Strafvervolgning voor niet nakomen verplichting tot betalen kinderalimentatie – Geen strafbaar feit in Nederland – Ontbreken van dubbele strafbaarheid – Overlevering onder terugkeergarantie 23

Hof van Justitie 15 januari 2026 (C-641/23), www.juportal.be 25

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel met het oog op strafvervolgning – Artikel 2, lid 4 – Voorwaarde van dubbele strafbaarheid – Artikel 4, punt 1 – Grond tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel – Artikel 5, punt 3 – Overlevering van de betrokkene onder voorwaarde van een garantie dat hij wordt teruggezonden naar de uitvoerende lidstaat om daar de vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel te ondergaan die in de uitvaardigende lidstaat is opgelegd – Doelstellingen – Reclassering – Bestrijding van straffeloosheid – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnissen met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in een andere lidstaat – Artikel 7, leden 3 en 4 – Artikel 9, lid 1, onder d) – Aan het ontbreken van dubbele strafbaarheid ontleende grond tot weigering van de erkenning van het vonnis en van de tenuitvoerlegging van een sanctie – Artikel 25 – Tenuitvoerlegging van vonnissen volgend op een Europees aanhoudingsbevel..... 25

Hof van Justitie 22 januari 2026 (C-453/24), www.eur-lex.europa.eu 26

Trefwoorden: Kaderbesluit 2005/214/JBZ – Justitiële samenwerking in strafzaken – Wederzijdse erkenning van geldelijke sancties – Niet betaling van tolgeld op snelweg – Grond tot weigering – Kennisgeving aan betrokkene van recht om een rechtsmiddel in te stellen 26

2.4. HOF VAN CASSATIE..... 28

A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS 28

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0695.N), www.juportal.be 28

Trefwoorden: Klacht met burgerlijkepartijstelling - Regelmatigheid of ontvankelijkheid van de klacht - Invloed op de ontvankelijkheid van de strafvordering - Beoordelingscriteria - Artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Onregelmatigheid van het verkregen bewijsmateriaal - Draagwijdte - Gevolg.....	28
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0749.N), www.juportal.be	28
Trefwoorden: 1. Artikel 215 Wetboek van Strafvordering - Evocatie - Hoger beroep tegen een vonnis dat een verzet ontvankelijk verklaart en vaststelt dat het verstek te wijten is aan de beklaagde - Rechter in hoger beroep die beslist dat het verstek wegens onregelmatigheid van de betekening van de dagvaarding niet aan de beklaagde te wijten is - Vernietiging of wijziging van het vonnis - Draagwijdte – Gevolg.....	29
2. Strafzaken - Relatieve werking van het door de beklaagde aangetekende verzet - Artikel 215 Wetboek van Strafvordering - Hoger beroep van de beklaagde tegen een vonnis dat zijn verzet tegen een hem veroordelend verstekvonnis ontvankelijk verklaart en de heropening van het debat beveelt - Draagwijdte - Gevolg.....	29
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0871.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: 1. Recht op eerbiediging van het privéleven - Afweging tegenover het recht op vrijheid van meningsuiting met inbegrip van de persvrijheid – Criteria.....	29
2. Recht op eerbiediging van het privéleven - Geen publieke figuur - Afweging tegenover het recht op vrijheid van meningsuiting met inbegrip van de persvrijheid bepaald in artikel 10 EVRM - Rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens - Gebruik van technische middelen - Publiek feit verband houdende met een privéaangelegenheid - Aard en doel van de verwerking van de persoonsgegevens - Redelijke privacyverwachting - Beoordeling door de rechter.....	29
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0913.N), www.juportal.be	30
Trefwoorden: 1. Beklaagde schuldig verklaard aan het misdrijf van bendevorming met het oog op het plegen van autodiefstallen - Beklaagde die niet wordt vervolgd voor feiten van autodiefstallen - Veroordeling tot de kosten verband houdende met de autodiefstallen - Stallingskosten - Draagwijdte – Gevolg	31
2. Beklaagde schuldig verklaard aan het misdrijf van bendevorming - Minder belangrijke rol van de beklaagde in de bende - Veroordeling tot de kosten veroorzaakt door de feiten van bendevorming - Draagwijdte - Gevolg.....	31
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0956.N), www.juportal.be	31
Trefwoorden: Willekeurige vrijheidsberoving - Moreel bestanddeel	31
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0674.N), www.juportal.be	31
Trefwoorden: Artikel 6.3.d - Recht op een eerlijk proces - Recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen - Onmogelijkheid dit recht onverkort uit te oefenen gelet op de jeugdige leeftijd van de getuige - Miskenning van het recht van verdediging - Voorhanden zijn van compenserende factoren - Draagwijdte - Deskundigenonderzoek betreffende de betrouwbaarheid van de geregistreerde verklaring van de getuige - Gevolg - Beoordeling door de rechter	31
Hof van Cassatie 1 februari 2023 (P.22.1095.F), www.juportal.be	32
Trefwoorden: 1. Informatica - Misdrijf bedoeld in artikel 550bis § 2, Strafwetboek - Niet-toegestane toegang tot informaticagegevens - Begrip.....	32
2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Eenheid van opzet - Begrip - Gebruik van verdovende middelen - Plegen van misdrijven onder invloed van drugs - Zelfde opzet	32
3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Eenheid van opzet - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing door het Hof.....	32
Hof van Cassatie 15 februari 2023 (P.22.1654.F), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Vereniging van misdadigers - Criminele organisatie - Bestanddelen - Zelfde misdadig oogmerk van de vereniging en van de criminele organisatie - Gevolg	33
Hof van Cassatie 15 februari 2023 (P.22.1618.F), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Nauwkeurigheidsvereiste - Recht van de appellant om het strafrechtelijk dictum in zijn geheel aan te vechten - Grieven met betrekking tot alle telastleggingen – Gevolg.....	33
2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Verdwijning van het grievenformulier om een reden buiten de wil van de appellant - Gevolg.....	33

Hof van Cassatie 15 februari 2023 (P.22.0257.F), www.juportal.be	33
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Advies van de door het openbaar ministerie gevorderde technisch raadsman - Bewijswaarde – Beoordelingsvrijheid van de rechter.....	
2. Strafzaken - Door het openbaar ministerie gevorderde technisch raadsman – Door de technisch raadsman verrichte handelingen - Beperking.....	34
Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.22.1479.F), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Probatie - Verbintenis van de veroordeelde - Essentiële vereiste - Instemming met een opschorting van de uitspraak - Veroordeling met uitstel	
Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.22.0801.F), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Neergelegde conclusie - Rechtbank - Geen antwoord - Conclusie die niet overeenkomstig de in artikel 744 Gerechtelijk Wetboek bepaalde structuur is opgemaakt	
Hof van Cassatie 8 maart 2023 (P.22.1598.F), www.juportal.be	35
Trefwoorden: 1. Geldboete en opdecimen - Geldboete - Karakter van hoofdstraf - Uitspraak van de geldboete samen met een andere hoofdstraf - Gevolg.....	
2. Probatieuitstel - Uitstel van de strafuitvoering - Bijzondere voorwaarden - Verplichting om een opleiding te volgen - Voorwaarden.....	35
Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.22.1532.F), www.juportal.be	35
Trefwoorden: 1. Heling - Moreel bestanddeel - Vermoeden	
2. Strafzaken – Redenen van de vonnissen en arresten – Tegenstrijdigheid tussen redenen - Artikel 1138, 4°, Gerechtelijk Wetboek - (Geen) Toepassing	35
Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.22.1399.F), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Strafprocedure - Rechtszitting - Accusatoir karakter - Gevolgen van de verplichting om de verwerping van een vordering tot aanvullende onderzoeksverrichtingen, die aan het oordeel van de rechter is overgelaten, met redenen te omkleden.....	
Hof van Cassatie 24 mei 2023 (P.23.0067.F), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Hoger beroep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt - Omvang van de aanhangigmaking bij de rechters in hoger beroep - Gevolg	
Hof van Cassatie 24 mei 2023 (P.21.1042.F), www.juportal.be	37
Trefwoorden: 1. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Nieuwe in hoger beroep aangevoerde gegevens - Antwoord door verwijzing naar de redenen van de eerste rechter - Wettigheid.....	
2. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Cassatiemiddel dat het niet-beantwoorden van die conclusie aanvoert - Onnauwkeurigheid – Gevolg.....	37
3. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Draagwijdte	37
Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.23.1163.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Strafzaken – Burgerrechtelijk aansprakelijke partij – Beklaagde – Vrijspraak – Veroordeling tot schadevergoeding in andere hoedanigheid – Grens	
Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.24.1097.N), www.juportal.be	38
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijsvoering - Onrechtmatig bewijs - Handvest Grondrechten EU - Artikelen 7 en 8 - Algemene en ongedifferentieerde bewaring van verkeers- en locatiegegevens - Bewijsuitsluitingsregeling van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Doeltreffendheidsbeginsel - Doorslaggevend bewijs - Toezicht door het Hof – Draagwijdte	
2. Strafzaken - Getuigen - Recht van verdediging - Horen van getuigen à charge - Horen van getuige over wijze waarop bewijs is verzameld - Verbalisanten – Geen toetsing aan de criteria ter beoordeling van het al dan niet horen van getuige à charge - Onaantastbare beoordeling van de bewijswaarde - Verantwoording - Wijze	38
3. Verzwarende omstandigheden - Vereniging als bedoeld in artikel 2bis, § 3, b, Drugswet - Verzwarende omstandigheid - Leidend persoon als bedoeld in artikel 2bis, § 4, b, Drugswet - Begrip.	38
4. Strafzaken - Strafvordering - Opdracht van het openbaar ministerie - Bijstand van de rechter in de uitlegging en toepassing van de wet - Draagwijdte	38
5. Strafzaken - Strafvordering - Loyaliteitsbeginsel - Draagwijdte.....	38
6. Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Opdracht van het openbaar ministerie - Bijstandspllicht - Loyaliteit - Onderzoek à charge en à décharge – Draagwijdte.....	38

7. Strafzaken - Strafvordering - Vermoeden van loyaliteit - Weerlegging - Nauwkeurige en objectieve gegevens - Geen afbreuk aan het recht van verdediging en recht op eerlijk proces - Wijze.....	38
Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.24.1187.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Strafzaken – Vordering tot schadevergoeding namens een vennootschap – Ontbinding van de vennootschap – Sluiting van de vereffening – Vennoot van rechtswege eigenaar van de actieve vermogensbestanddelen – Begrip activa – Activa die over het hoofd zijn gezien – Gevolg.....	41
Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.1370.F), www.juportal.be	41
Trefwoorden: 1. Misbruik van vennootschapsgoederen - Strafbare deelneming - Voorwaarde - Derde die heeft meegewerkt aan het misdrijf - Derde die geen bestuurder van de vennootschap is - Invloed	41
2. Samenloop – Eendaadse - Eenheid van opzet - Collectief misdrijf - Toepassing van de zwaarste straf - Gevolg - Bijkomende veiligheidsmaatregel - Geheel buiten beschouwing laten van de voor de lichtere misdrijven voorgeschreven straffen	41
3. Beroepen vonnis aangetast door een verschrijving - Verschrijving bij de precieze vermelding van het bedrag van de verbeurdverklaring - Verbetering in hoger beroep die de toestand van de beklaagde niet verzwart - (Geen) vereiste van eenstemmigheid	41
Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.0409.F), www.juportal.be	42
Trefwoorden: 1. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Vaststelling - Herkwalificatie - Onaantastbare beoordeling door de rechter - Grens	42
2. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Toevoeging van een aanvullende kwalificatie - Voorwaarde	42
3. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Onopzettelijk doden - Gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg dat bestaat in een specifieke strafbare gedraging - Gevolg - Toevoeging van een aanvullende kwalificatie - Wettigheid	42
4. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Onopzettelijk doden - Fout die een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg oplevert - Voorwaarde - Pathologische aanleg van het slachtoffer - Invloed	42
Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.25.0039.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: Verzuim van uitspraak over een geschilpunt - Toepassing van artikelen 794 en 794/1 Gerechtelijk Wetboek in strafzaken - Rechtzetting wegens een kennelijke rekenfout, een verschrijving of leemte - Herbeoordeling van de zaak in het verbeterend vonnis - Grens.....	43
Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.24.1638.N), www.juportal.be	44
Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Grievenschrift - Grief - Begrip	44
2. Hoger beroep - Gevolgen. Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Beperkte saisine van het appelgerecht - Beslissingsonderdelen die onafscheidelijk zijn verbonden met de onderdelen aangehaald in het grievenschrift - Omvang van de saisine.....	44
3. Hoger beroep – Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Beperkte saisine van het appelgerecht - Draagwijdte van de akte van hoger beroep en het grievenschrift - Bepaling van de saisine aan de hand van het grievenschrift - Grief die is beperkt tot de opgelegde hoofdstraf - Beoordeling van de bijkomende straffen als onafscheidelijk verbonden grief - Toelaatbaarheid	44
Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.24.1655.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: 1. Strafvordering - Verplichte vermeldingen in de rechterlijke uitspraak - Naam van de magistraat van het openbaar ministerie die aanwezig was bij de uitspraak - Proces-verbaal van de rechtszitting als aanvullende bron van informatie	45
2. Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Bijdrage aan het Begrotingsfonds Juridische tweedelijnsbijstand - Stuk waaruit de kosteloze rechtsbijstand blijkt - Gevolg.....	45
Hof van Cassatie 18 februari 2025 (P.24.1424.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: Strafzaken - Proces-verbaal van de terechtzitting - Ondertekening - Draagwijdte - Gevolg	46
Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1747.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Rechtsplegingsvergoeding - Geen strafvervolgning op initiatief van de burgerlijke partij - Veroordeling in eerste aanleg - Geen hoger beroep van de burgerlijke partij -	

Vrijspraak in tweede aanleg - Beslissing van onbevoegdheid wat betreft de burgerlijke vordering - Toewijzing van de gerechtskosten aan de burgerlijke partij - Grens	46
2. Gerechtskosten - Strafzaak - Procedure voor de feitenrechter - Geen strafvervolg op initiatief van de burgerlijke partij - Veroordeling in eerste aanleg - Geen hoger beroep van de burgerlijke partij - Vrijspraak in tweede aanleg - Toewijzing van de gerechtskosten aan de burgerlijke partij - Grens	46
Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1621.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Artikel 6.1, EVRM - Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn - Artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Overschrijding van de termijn die niet zeer zwaarwichtig is - Geen verval van de strafvordering - Remediëring van de overschrijding van de redelijke termijn - Reële en meetbare vermindering van de bestraffing - Verlenen van een volledig of gedeeltelijk uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter	47
Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1796.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Drugwet - Artikel 5 - Bijzondere herhaling - Voorwaarden	47
Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.0929.N), www.juportal.be	48
Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Recht op tegenspraak - Verzoek tot deskundigenonderzoek - Verzoek niet gegrond op gegevens die de aangevoerde feiten aannemelijk maken - Weigering door de rechter - Draagwijdte – Gevolg	48
2. Strafzaken - Bewijs - Recht op bewijs - Inhoud - Draagwijdte - Beoordelingsvrijheid van de rechter	48
Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1722.N), www.juportal.be	48
Trefwoorden: Artikel 62, eerste lid Wegverkeerswet - Proces-verbaal van de politie - Bewijskracht en bewijswaarde - Gebruik in artikel 62, eerste lid, Wegverkeerswet van het begrip bewijskracht daar waar bewijswaarde wordt bedoeld - Draagwijdte - Gevolg.....	48
Hof van Cassatie 18 maart 2025 (P.24.1383.N), www.juportal.be	49
Trefwoorden: Artikel 6.3.b - Recht op voldoende tijd en faciliteiten om zijn verweer voor te bereiden - Verwittiging van de aard en redenen van de telastlegging - Aanpassing van tenlastelegging door de vonnisrechter - Wijziging van de datum van de vervolgte feiten - Verwittiging van de beklaagde in de procedure in hoger beroep - Voorwaarden	49
Hof van Cassatie 18 maart 2025 (P.25.0102.N), www.juportal.be	49
Trefwoorden: 1. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Wegverkeer - Maatregel van de herstelexamens - Preventief en gedragscorrigerend effect van de maatregel - Motivering – Toelaatbaarheid	50
2. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straftoemeting - Weigering een straf met probatieuitstel toe te kennen - Vermelding van een eerdere veroordeling maar zonder toevoeging van het uitstel - Gevolg	50
3. Probatieuitstel - Weigering een straf met probatieuitstel toe te kennen – Geen vermelding dat de beklaagde nog in aanmerking komt voor een probatieuitstel - Wel vermelding dat een gewoon uitstel niet meer mogelijk is of dat andere straffen niet passend zijn.....	50
Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1618.F), www.juportal.be	50
Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Aanvang van de termijn	50
2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Sanctie - Verval van de strafvordering – Zeer zwaarwichtige miskennen van de redelijke termijn – Beoordelingscriteria	50
3. Strafzaken - Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde – Aangevangen debat - Begrip	50
Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1751.F), www.juportal.be	51
Trefwoorden: Exploit - Strafzaken - Gewone verzettertermijn - Aanvang - Regelmatige betekening - Akte van betekening die de overhandiging van de stukken aan de ontvanger van de betekening aantoont - Draagwijdte.....	51
Hof van Cassatie 1 april 2025 (P.25.0166.N), www.juportal.be	51
Trefwoorden: Strafzaken – Rechtspleging in hoger beroep – Strafverzwaring – Eenparigheid – Hoofdgevangenisstraf met volledig uitstel van tenuitvoerlegging uitgesproken door de eerste rechter – Zelfde straf opgelegd door het appelgerecht maar met probatievoorwaarden voor het uitstel – Draagwijdte – Gevolg.....	51
Hof van Cassatie 1 april 2025 (P.25.0448.N), www.juportal.be	52

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Verzoek tot opheffing van de voorwaarden – Artikelen 35, §§ 1, 3 en 5 – Redenen waarop de voorwaarden betrekking moeten hebben – Toepassing van artikel 16, §1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet – Motivering door de rechter – Vermelding van één reden uit artikel 16, §1, Voorlopige Hechteniswet – Motivering over andere redenen uit artikel 16, §1, Voorlopige Hechteniswet – Overtollige motivering – Vermelding van de wettelijke bepalingen – Draagwijdte – Gevolg	52
2. Allerlei - Aanvullend Protocol EVRM - Artikelen 2.2 en 2.3 - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Verzoek tot opheffing van de voorwaarden - Artikelen 35, §§ 1, 3 en 5 - Redenen waarop de voorwaarden betrekking moeten hebben - Toepassing van artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet - Geen limitatieve categorie van voorwaarden - Beoordeling door de rechter van de aangepaste voorwaarden - Mogelijke beperking van grondrechten - Verbod om het land te verlaten zonder toelating van de rechter - Mogelijkheid tot oplegging en handhaving van een dergelijke voorwaarde - Draagwijdte - Gevolg	52
Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0389.F), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Probatie-uitstel – Herroeping – Artikel 14, § 2 Probatiewet – Niet-nakoming van de probatie – Geen strafbare feiten plegen – Geen veroordeling vereist – Bekentenis – Geen schuldigverklaring aan dat misdrijf	53
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1368.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: 1. Art. 6.2 EVRM – Vermoeden van onschuld	54
2. Straftoemeting – Motivering – Appelrechter legt andere straf op dan de eerste rechter – Gevolg (geen)	54
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1101.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: Bezit van kinderpornografie - Voortdurend misdrijf	54
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1328.N), www.juportal.be	55
Trefwoorden: Belaging – Ernstige verstoring van rust – Contactpogingen – Telefoonnummer van de dader was geblokkeerd	55
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1152.N), www.juportal.be	55
Trefwoorden: 1. Rechtsplegingsvergoeding – Burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard en van wie de burgerlijke vordering werd afgewezen – Beklaagde werd wel veroordeeld voor de feiten 55	
2. Rechtsplegingsvergoeding – Art. 1017, vierde lid Ger.W. – Omslaan van de kosten – Niet van toepassing in strafzaken	55
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1056.N), www.juportal.be	56
Trefwoorden: 1. Strafzaken – Conclusies – Neerleggen van conclusie ter griffie – Conclusie niet andermaal ter rechtszitting neergelegd of de inhoud ervan hernomen – Gevolg – Geen conclusie waarop de rechter moet antwoorden – Regel met algemene draagwijdte – Geen overdreven formalisme – Niet te vergelijken met situatie waarin een conclusiekalender werd opgesteld	56
2. Strafvordering – Redelijke termijn – Art. 27 VTSv. – Beoordeling	56
Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1323.N), www.juportal.be	58
Trefwoorden: Saisine rechter – Rechten van verdediging – Obscuri libelli (duistere vordering) – Onontvankelijkheid – Akte van aanhangigmaking gaat uit van een rechtstreeks dagende burgerlijke partij zonder bijstand van een raadsman	58
Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1388.N), www.juportal.be	58
Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Saisine appelrechter – Verklaring hoger beroep – Grievenformulier – Verbeteren verschrijving in verklaring van hoger beroep	58
2. Hoger beroep – Saisine appelrechter – Verklaring hoger beroep – Grievenformulier	59
Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1322.N), www.juportal.be	60
Trefwoorden: Redelijke termijn – Uitgebreid redelijketermijnverweer – Verwerping door de rechter – Motivering onvoldoende	60
Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1063.N), www.juportal.be	60
Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Bewezenverklaarde feiten – Opdracht geneesheer-deskundige – Te ruim gelet op bewezenverklaarde feiten – Tegenstrijdigheid	60
Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1055.N), www.cass.be	61
Trefwoorden: 1. Strafzaken – Antiracismewet – Art. 22 – Beoordeling schuld – Rekening houden met verstuurde berichten	61

2. Strafvordering – Recht van verdediging – Beoordeling schuld – Elk tot het strafdossier behorend gegeven kan hierbij betrokken worden	61
3. Strafvordering – Recht op een eerlijk proces – Art. 6 EVRM – Beoordeling schuld – Beoordeling moreel bestanddeel – Rekening houden met andere strafbare feiten waarvoor de beklaagde wordt vervolgd of met gelijkaardige gedragingen van andere personen die bij de feiten betrokken waren ...	62
4. Vermoeden van onschuld – Beoordeling schuld – Vereiste om een door beklaagde aangevoerde stelling aannemelijk te maken – Beklaagde geeft geen redelijke verklaring voor de elementen die de rechter in aanmerking neemt bij de beoordeling van de schuld	62
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1070.N), www.cass.be	62
Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Heromschrijving telastlegging.....	63
2. Vermoeden van onschuld – Uitlatingen van een deelstatelijk Minister op sociale media – Geen zeggenschap over of bijzondere kennis van de zaak – Gevolg	63
3. Verzoek tot bijkomende onderzoekshandelingen – Beoordeling rechter	63
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1365.N), www.cass.be	65
Trefwoorden: Hoger beroep – Appelrechter – Ontvankelijkheid hoger beroep – Beoordeling – Ambtshalve – Heropening debat niet nodig	65
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.26.0039.N), www.cass.be	66
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Hof van beroep – Hoger beroep zelf kennelijk niet ontvankelijk – Gevolg	66
2. Beslissingen vatbaar voor hoger beroep – Niet: beslissingen of maatregelen van inwendige aard – Voortzetting.....	66
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.0564.N), www.cass.be	67
Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Verzoek tot horen van getuige à décharge – Beoordeling rechter – Drievragentest.....	67
2. Rechten van verdediging – Recht op bewijs – Geen onbeperkt recht – Beoordeling rechter – Verzoek bijkomende onderzoeksmaatregel (aanstelling deskundige)	67
Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1524.N), www.cass.be	68
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Straftoemeting – In aanmerking nemen van wijze waarop een beklaagde zijn verdediging heeft georganiseerd	68
Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1648.N), www.cass.be	69
Trefwoorden: Straf – Geldboete en opdecimen – Geldboete beneden wettelijk minimum gelet op preciaire financiële toestand – Geen verplichting – Beoordeling rechter	69
Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1594.N), www.cass.be	69
Trefwoorden: Schuld – Motivering – Poging invoer drugs met verzwarende omstandigheid dat dit een daad van deelneming is aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging	70
Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1497.N), www.cass.be	70
Trefwoorden: Redelijke termijn – Overschrijding – Remediëring – Lagere straf – Lagere bijkomende straf	70
Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1149.N), www.juportal.be	70
Trefwoorden: Vrijspraak – Burgerlijke vordering – Vermoeden van onschuld – Art. 6.2 EVRM.....	71
Hof van Cassatie 3 februari 2026 (P.25.1326.N), www.juportal.be	72
Trefwoorden: 1. Mededaderschap – Deelnemer – Opzet – Wetens en willens – Douanemisdrijf – Douanevertegenwoordiger – Invoeraangifte met vermelding van onjuiste gegevens – Niet: louteren nalatigheid	72
2. Douanemisdrijf – Douaneschuld – Douanevertegenwoordiger – Medeschuldenaar.....	72
Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1461.N), www.juportal.be	73
Trefwoorden: Poging – Uitwendige daden die een begin van de uitvoering van het misdrijf uitmaken – Motivering.....	73
Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1331.N), www.juportal.be	73
Trefwoorden: Witwas – Vermogensvoordeel – Verbeurdverklaring – Beraming ex aequo et bono – Motivering.....	74
Hof van Cassatie 17 februari 2026 (P.25.1519.N), www.juportal.be	74
Trefwoorden: Straf – Vrijheidsstraf – Motivering – Strafdoelen.....	74
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.	75

Hof van Cassatie 5 juli 2022 (P.22.0868.N), www.juportal.be	75
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Principe van “wapengelijkheid”	75
2. Voorlopige hechtenis – Inzage van het dossier - Stukken afkomstig uit een ander dossier - Recht op een eerlijk proces - Recht van verdediging - Recht op tegenspraak - Fase gerechtelijk onderzoek	75
Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.1321.N), www.juportal.be	75
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging in België - Wet Europees Aanhoudingsbevel - Artikel 16, § 3 - Betekening van de beslissing aan de betrokken persoon - Toepassing van artikel 47, 1° Gerechtelijk Wetboek - Draagwijdte - Gevolg	76
Hof van Cassatie 17 januari 2023 (P.22.1444.F), www.juportal.be	76
Trefwoorden: 1. Europese Unie - Verdragsbepalingen - Beleid - Onthaalrichtlijn - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Wettigheidstoezicht - Artikel 9.3 Onthaalrichtlijn - Draagwijdte	76
2. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp - Repatriëring - Invrijheidstelling van de vreemdeling – Gevolg	76
3. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp – Titel van vrijheidsberoving - Actieve titel - Begrip	76
4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp - Repatriëring van de vreemdeling - Invloed	76
5. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp – Titel van vrijheidsberoving - Actieve titel - Opeenvolgende titels - Nieuwe autonome titel - Invloed	76
6. Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Wettigheidstoezicht - Cassatieberoep - Voorwerp - Repatriëring van de vreemdeling - Invloed	76
Hof van Cassatie 1 februari 2023 (P.22.1360.F), www.juportal.be	77
Trefwoorden: 1. Internering - Onderzoeksgerecht dat als bodemgerecht uitspraak doet – Beslissing tot internering - Eenheid van strafproces - Onderbreking van de beslissing - Wettigheid	77
2. Cassatie - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Openbaar ministerie en vervolgende partij - Onderzoeksgerecht dat als bodemgerecht uitspraak doet - Beslissing tot internering - Eenheid van strafproces - Onderbreking van de beslissing - Cassatieberoep gericht tegen de tweede beslissing - Cassatieberoep dat het Hof noodgedwongen verplicht de eerste beslissing te toetsen	77
Hof van Cassatie 15 februari 2023 (P.23.0058.F), www.juportal.be	78
Trefwoorden: 1. Bijstand van de advocaat - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Voorafgaand verhoor van de vreemdeling - Recht op bijstand van een advocaat - Terugkeerrichtlijn - Artikel 6 - Recht om in elke procedure te worden gehoord - Draagwijdte	78
2. Bijstand van een advocaat - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Voorafgaand verhoor van de vreemdeling - Bijstand van een advocaat - Artikel 41 Handvest Grondrechten EU - Toepassing	78
3. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Terugkeerrichtlijn - Artikelen 13 en 15 - Draagwijdte - Recht om in elke procedure te worden gehoord - Draagwijdte - (Geen) toepassing van de procedure voorafgaand aan de beslissing om de vreemdeling vast te houden	78
4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Toegang tot het dossier - Omvang	78
Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.23.0239.F), www.juportal.be	79
Trefwoorden: Aanhoudingsbevel - Uitvaardiging - Voorafgaand verhoor van de verdachte - Geen bijstand van een raadsman - Gevolg	79
Hof van Cassatie 1 maart 2023 (P.22.1352.F), www.juportal.be	79
Trefwoorden: 1. Strafrechtelijk beslag - Beslag door de onderzoeksrechter – Strafrechtelijk kort geding - Door een derde bij de vervolging aangewend rechtsmiddel - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Onmiddellijk cassatieberoep door de derde-benadeelde - Ontvankelijkheid	79
2. Art. 56 GW - Kamer van volksvertegenwoordigers - Parlementair onderzoek – Met gesloten deuren verrichte verhoren - Door de behandeling met gesloten deuren gewaarborgde geheimhouding - Doel - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Door de inbeslagneming benadeelde persoon	80
3. Art. 56 GW - Parlementair onderzoek - Met gesloten deuren verrichte verhoren - Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren – Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Gevolg - Verzoek tot opheffing - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling – Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid	80

4. Art. 60 GW - Kamer van volksvertegenwoordigers - Parlementair onderzoek – Met gesloten deuren verrichte verhoren - Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Betwisting van de wettigheid - Verzoek tot opheffing - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Geen onmiddellijk cassatieberoep - Uitgesteld cassatieberoep - Gevolg	80
5. Art. 56 GW - Mogelijkheid tot onderzoek ter gelegenheid van het uitgestelde cassatieberoep - Parlementair onderzoek - Met gesloten deuren verrichte verhoren - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren – Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren - Draagwijdte - Relatief of absoluut karakter van de geheimhouding - Strafrechtelijk kort geding - Cassatieberoep.....	80
Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.23.0331.F), www.juportal.be	81
Trefwoorden: Zwijgrecht - Recht om niet aan zijn eigen beschuldiging mee te werken - Draagwijdte - (Geen) gebruik, in een strafprocedure, van gegevens die bestaan onafhankelijk van de wil van degene die ze bezit - Recht op voorafgaand overleg met een advocaat of op de bijstand van een advocaat - Draagwijdte - (Geen) toestemming gegeven door een getuige aan de politiediensten om de gegevens waarover hij beschikt te raadplegen.....	81
Hof van Cassatie 12 april 2023 (P.23.0473.F), www.juportal.be	82
Trefwoorden: 1. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Huiszoeking in geval van ontdekking op heterdaad – Begrip	82
2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Huiszoeking in geval van ontdekking op heterdaad - Begrip	82
Hof van Cassatie 12 april 2023 (P.23.0466.F), www.juportal.be	82
Trefwoorden: Strafzaken - Bevoegdheid - Minderjarige - Minderjarigheid op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken – Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij - Invloed	82
Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1679.N), www.juportal.be	83
Trefwoorden: Valsheid en gebruik van valse stukken - Intellectuele valsheid - Gebruik van een stuk waaraan de verdachte een ander interpretatie geeft aan het stuk dan dat de bewoordingen toelaten.....	83
Hof van Cassatie 12 maart 2025 (P.25.0344.F), www.juportal.be	83
Trefwoorden: 1. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Op heterdaad ontdekt misdrijf – Voorwaarden	83
2. Onderzoek in strafzaken - Op heterdaad ontdekt misdrijf - Onaantastbare beoordeling van de heterdaad door de rechter	83
3. Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Toezicht op de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel door de onderzoeksgerechten - Prima facie onderzoek van de aangevoerde onregelmatigheid van het aanhoudingsbevel - Toepassing op de aangevoerde onregelmatigheid van de aangewende bijzondere methoden, zoals de observaties.....	83
Hof van Cassatie 12 maart 2025 (P.25.0263.F), www.juportal.be	84
Trefwoorden: 1. Vreemdeling - Verzoek om internationale bescherming - Handhaving - Toezicht door de onderzoeksgerechten - Geen aanvoering, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, van het recht om, binnen een zo kort mogelijke termijn en in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gebracht van de redenen van zijn aanhouding - Cassatieberoep - Nieuw middel - (Niet-)ontvankelijkheid	84
2. Vreemdeling - Verzoek om internationale bescherming – Bepaling van de taal van het onderzoek van het verzoek, van de beslissing waartoe het aanleiding geeft alsook van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied - Toepassing van de taalregeling op de beslissing tot vasthouding die in de loop van het onderzoek van het verzoek is genomen	84
Hof van Cassatie 16 april 2025 (P.25.0547.F), www.juportal.be	86
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Regelmatigheid van het aanhoudingsbevel - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek dat tot de aanhouding van de verdachte heeft geleid - Omvang.....	86
2. Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting om de middelen te beantwoorden - Begrip - Omvang	86
Hof van Cassatie 16 april 2025 (P.25.0496.F), www.juportal.be	86

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling - Schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Eerbiediging van de tegenspraak - Tijdstip van neerlegging..	86
Hof van Cassatie 3 februari 2026 (P.26.0129.N), www.juportal.be	87
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Uitstel van de overlevering – Beëindiging van het uitstel – Bevoegdheid beslissing – OM	87
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	87
Hof van Cassatie 8 maart 2023 (P.22.0318.F), www.juportal.be	90
Trefwoorden: 1. Art. 11 - Procedure tot vervallenverklaring van de nationaliteit - Burgerlijke en strafrechtelijke procedures - Gelijktijdigheid - (Geen) Schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet - Geen discriminatie – Reden	90
2. Nationaliteit - Vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit - Burgerlijke rechtspleging tot vervallenverklaring van de nationaliteit - Vervallenverklaring wegens ernstige tekortkomingen aan de Belgische burgerplichten - Evenredigheidstoezicht - Beoordeling	90
Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.1767.F), www.juportal.be	91
Trefwoorden: Strafzaken - Advocaat die het slachtoffer van het misdrijf is - Gewettigde verdenking - Advocaat die regelmatig voor de rechter pleit - (Geen) weerslag op de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechter	91
Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.25.0362.N), www.juportal.be	91
Trefwoorden: Wraking – Strafzaken – Voorwaarden – Ontvankelijkheid.....	91
Hof van Cassatie 4 april 2025 (D.22.0017.N), www.juportal.be	92
Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 7 - Legaliteitsbeginsel - Tuchtzaken	92
2. Art. 10 - Artikel 11 - Tuchtprocedure - Strafprocedure - Onderscheid - Gevolg	92
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1421.N), www.juportal.be	93
Trefwoorden: 1. Wraking – Advocaat wordt het woord ontnomen – Rechten van verdediging – Advocaat werd uit de zittingszaal verwijderd	93
2. Wraking – Overleg tussen voorzitter en veiligheidsdiensten.....	93
Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1416.N), www.juportal.be	93
Trefwoorden: Betichting van valsheid – Uitstel – Wraking	94
Hof van Cassatie 11 februari 2026 (P.25.1346.F), www.juportal.be	94
Trefwoorden: Belaging door gebruik van elektronische communicatiemiddelen – Geen drukpersmisdrijf – Bevoegdheid correctionele rechtbanken	94
2.5. GRONDWETTELIJK HOF.....	94
Grondwettelijk Hof 8 januari 2026 (2/2026), www.const-court.be	94
Trefwoorden: Strafrecht - Personen met een geestesstoornis - Bescherming van de maatschappij - Beveiligingsmaatregel - Kwalificatie van de maatregel - Nadere regels	95
Grondwettelijk Hof 29 januari 2026 (14/2026), www.const-court.be	95
Trefwoorden: Strafrecht - Nieuw Strafwetboek - Behandeling onder vrijheidsberoving - Herhaling - Kwaadwillige aantasting van het overheidsgezag - Verheerlijking van terrorisme - Majesteitsschennis - Misdrijven met betrekking tot staatsgeheimen.....	95
2.6. RAAD VAN STATE	96
2.7. HOVEN VAN BEROEP	96
A. CORRECTIONELE KAMERS	97
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	97
KI Brussel 16 december 2025, <i>JLMB</i> 2026, afl. 6.	97
Trefwoorden: 1. Procédure pénale - Référé pénal - Demande d'entraide internationale - Contrôle de légalité - Compétence - Chambre des mises en accusation.....	97
2. Procédure pénale - Information judiciaire et instruction préparatoire - Demande d'entraide internationale - Perquisition - Saisie au cabinet d'une avocate ayant la qualité de réfugiée - Saisie de l'ensemble des documents, matériels informatiques et téléphoniques sans distinction - Secret professionnel - Absence d'un représentant du conseil de l'Ordre des avocats - Irrégularité - Main levée	97
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING	97
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	97

A. CORRECTIONELE KAMERS	97
Corr. West-Vlaanderen (afd. Brugge) 12 januari 2024, <i>TGR</i> 2025, afl. 4, 249.	98
Trefwoorden: Strafrechtelijke aansprakelijkheid rechtspersoon – Moreel element van het misdrijf ...	98
Corr. Oost-Vlaanderen (afd. Gent) 18 juni 2025, <i>TGR</i> 2025, afl. 4, 259.....	98
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Taalgebruik in strafzaken – Verzet.....	98
B. RAADKAMER.....	99
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	99
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	99
2.10. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK	99
 3. RECHTSLEER	 99
 3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	 99
3.2. BOEKEN.....	99
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	99
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	100
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	100
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	100
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	100
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	100
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	101
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	101
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	101
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	102
3.5. VARIA	102

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Wet van 19 december 2025 houdende de strafbaarstelling van de ontsnapping van gedetineerden en de strafbaarstelling van de beschadiging of verduistering van het elektronisch toezichtsmateriaal en betreffende het afnemen van drugstesten in de gevangenis, *BS* 6 januari 2026.

Toelichting: De wet wijzigt drie teksten: het Strafwetboek, de wet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden en de wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf. Het voorziet in verschillende maatregelen, waaronder de invoering van twee nieuwe strafbaarstellingen.

De nieuwe strafbaarstellingen betreffen de ontvluchting van gedetineerden en de beschadiging van elektronisch toezichtsmateriaal.

Bovendien wijzigt het de basiswet van 12 januari 2005 met het oog op het voorzien van een wettelijke basis voor het afnemen van drugstesten in de gevangenis.

Ten slotte voegt het een verplichte herroepingsgrond van het elektronisch toezicht toe, in geval van opzettelijke beschadiging of verduistering van het elektronisch toezichtsmateriaal, aan de wet van 17 mei 2006.

Wet van 16 november 2025 tot uitlegging van de artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, *BS* 14 januari 2026.

Toelichting: De artikelen 1, 3, 8, 10 en 13 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek worden aldus uitgelegd dat geen enkel stuk of proces-verbaal dat betrekking heeft op een niet-openbare vergadering van een parlementaire onderzoekscommissie, door een rechter in beslag kan worden genomen, ingeval de commissie niet beslist zou hebben om de geheimhoudingsplicht op te heffen.

Wet van 8 januari 2026 betreffende de verwerking van persoonsgegevens bij deelname aan een overleg georganiseerd op grond van artikel 458ter van het strafwetboek, *BS* 5 februari 2026.

Toelichting: Deze wet van 8 januari 2026 regelt hoe persoonsgegevens mogen worden verwerkt tijdens een “casusoverleg” dat georganiseerd wordt op basis van artikel 458ter Strafwetboek. Dat artikel laat toe dat beroepsgeheimhouders (zoals politie, justitie, hulpverlening, zorg, onderwijs...) informatie delen wanneer er ernstige risico's bestaan.

De wet creëert dus een juridisch kader voor gegevensdeling binnen zulke overlegmomenten.

Zie ook: <https://jura.kluwer.be/secure/DocumentView.aspx?id=PO42419&state=changed>

Wet van 29 januari 2026 houdende diverse technische en dringende bepalingen, *BS 16 februari 2026.*

Toelichting: Deze wet beoogt een aantal technische diverse maatregelen te nemen. Dit betreft wijzigingen aan de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt, het Wetboek van Strafvordering, het Strafwetboek, de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 23 mei 1990 inzake de overbrenging tussen Staten van veroordeelde personen, de overname en de overdracht van het toezicht op voorwaardelijk veroordeelde of voorwaardelijk in vrijheid gestelde personen, en de overname en de overdracht van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende straffen en maatregelen, de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-analyse in strafzaken, de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, de Basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden, de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie, het Burgerlijk Wetboek en de wetgeving betreffende de tijdelijke personeelsformaties bij de hoven van beroep en van de parketten-generaal. Daarnaast is er een wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek om, conform het federale regeerakkoord, de terminologie van het nieuwe Strafwetboek met betrekking tot doding in het verkeer aan te passen en een nieuw artikel in te voegen dat verzwaarde doding in het verkeer strafbaar stelt.

Wet van 8 februari 2026 betreffende het afnemen van drugstesten in de transitiehuizen en de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit, *BS 18 februari 2026.*

Toelichting: Deze wet beoogt ten eerste de wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, om drugstesten in transitiehuizen mogelijk te maken. Dit is een aanvulling op de mogelijkheid van drugstesten in de gevangenissen en detentiehuizen die wordt voorzien in wetsontwerp DOC 56 0986/001.

Daarnaast past deze wet de wetgeving over de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit aan. Het breidt de lijst van misdrijven uit die kunnen leiden tot de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit, verlengt de termijn van de vordering tot vervallenverklaring tot vijftien jaar en verplicht de rechter zich ambtshalve uit te spreken over de vervallenverklaring bij een veroordeling wegens terrorisme.

1.2. Europese regelgeving

- Nihil

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek I van het Strafwetboek en de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1160/001.

Samenvatting: Het nieuwe Strafwetboek treedt in werking op 8 april 2026. Sinds het stemmen van dit wetboek in 2024 zijn enkele technische foutjes en inconsistenties opgedoken. Dit wetsontwerp beoogt deze te corrigeren.

Daarnaast geeft dit wetsontwerp uitvoering aan een aanbeveling van het VN-Comité inzake gedwongen verdwijningen, geformuleerd op 4 april 2025. Tenslotte heeft het tot doel Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 gedeeltelijk om te zetten door een wijziging aan te brengen in de definitie van ecocide.

Wetsontwerp tot verzwaring van de straffen inzake drugshandel, wapenhandel, criminele organisatie en witwassen, en tot harmonisatie van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen, en de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1163/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt in de eerste plaats de strafverzwaring van verschillende misdrijven teneinde gevolg te geven aan het Regeerakkoord 2025-2029.

Dit betreft deelname aan een criminele organisatie, drugshandel, wapenhandel, misdrijven met betrekking tot georganiseerde criminaliteit die minderjarigen inzet en verzwaarde vormen van witwassen.

Daarnaast harmoniseert het wetsontwerp de drugswet en de wapenwet met het nieuwe Strafwetboek dat op 8 april 2026 in werking treedt. Dit omvat onder andere aanpassingen van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal, aanpassingen aan de nieuwe algemene regels betreffende de strafbare poging, herhaling, etc. en de modernisering van de gebruikte terminologie

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de geldende wetsbepalingen van Justitie met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (I), *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1182/001.

Samenvatting: Het nieuwe Strafwetboek treedt in werking op 8 april 2026. Deze hervorming vereist een aanpassing van de bestaande wetgeving. Dit wetsontwerp houdt het eerste gedeelte in van de wetgevingstechnische aanpassingen teneinde de federale wetgeving met betrekking tot Justitie af te stemmen op de beginselen van het nieuwe Strafwetboek. Deze wijzigingen hebben betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de

nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal, de modernisering van de gebruikte terminologie en aanpassingen aan nieuwe basisregels zoals deze met betrekking tot de poging en het moreel bestanddeel.

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de geldende wetsbepalingen van Justitie met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (II), *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1215/001.

Samenvatting: Het nieuwe Strafwetboek treedt in werking op 8 april 2026. Deze hervorming vereist een aanpassing van de bestaande wetgeving. Dit wetsontwerp houdt het tweede gedeelte in van de wetgevingstechnische aanpassingen teneinde de federale wetgeving met betrekking tot Justitie af te stemmen op de beginselen van het nieuwe Strafwetboek. Deze wijzigingen hebben betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal, de modernisering van de gebruikte terminologie en aanpassingen aan nieuwe basisregels zoals deze met betrekking tot de poging en het moreel bestanddeel.

Wetsontwerp houdende harmonisatie van de wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafvordering en de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1256/001.

Samenvatting: Het nieuwe Strafwetboek treedt in werking op 8 april 2026. Deze hervorming vereist een aanpassing van de bestaande wetgeving. Dit wetsontwerp houdt de wetgevingstechnische aanpassingen in teneinde de strafprocedure af te stemmen op de beginselen van het nieuwe Strafwetboek. Deze wijzigingen hebben betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal, de modernisering van de gebruikte terminologie en aanpassingen aan nieuwe basisregels.

Wetsontwerp betreffende de regeling van een tijdelijk wettelijk kader inzake de uitvoering van de straf onder elektronisch toezicht, de probatiestraf, de werkstraf, de opschorting en de probatieopschorting, het uitstel en het probatie-uitstel, de bijkomende straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek en bepaalde straffen opgelegd aan rechtspersonen en tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, met het oog op de inwerkingtreding van het nieuw Strafwetboek, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1368/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt enerzijds een tijdelijk kader in te stellen voor de uitvoering van bepaalde straffen met het oog op de inwerkingtreding van het nieuw Strafwetboek, anderzijds maar eveneens in het kader van de strafuitvoering omvat het ook een aantal wijzigingsbepalingen teneinde de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer

toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten te aligneren op het nieuwe Strafwetboek. Hiertoe moet ook het Wetboek van strafvordering worden gewijzigd. Het tijdelijk kader omvat een uitvoeringsregeling voor de straf onder elektronisch toezicht, de probatiestraf, de werkstraf, de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek, de opschorting en de probatieopschorting, het uitstel en het probatie-uitstel, evenals voor twee nieuwe straffen die kunnen worden opgelegd aan rechtspersonen, met name de probatiestraf en de dienstverleningsstraf ten gunste van de gemeenschap. Het tijdelijk kader zal in afwachting van het nieuwe Strafwetboek gelden tot op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk tot 30 juni 2029. Dit tijdelijk kader treedt in werking op 8 april 2026, net zoals het nieuwe Strafwetboek.

Wetsvoorstel tot wijziging van het nieuwe Strafwetboek, teneinde van het maken of verspreiden van beelden van een persoon in gevaar een verzwarende factor te maken bij het misdrijf hulpverzuim, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1372/001*.

Samenvatting: Bij dramatische gebeurtenissen zijn er helaas soms veel kijklustigen die de mensen in nood beginnen te filmen. Soms verspreiden ze die beelden zelfs op sociale media, in plaats van hun plicht tot bijstand na te komen. Om dat onaanvaardbaar verschijnsel tegen te gaan, willen de indieners er met dit wetsvoorstel voor zorgen dat dergelijk gedrag een verzwarende factor wordt bij het misdrijf hulpverzuim.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, van het Sociaal Strafwetboek en van verscheidene bepalingen van het sociaal strafrecht, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1373/001*.

Samenvatting: Dit wetsontwerp heeft verschillende doelstellingen.

Ten eerste brengt het een wijziging aan in de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, die moet worden geactualiseerd om rekening te houden met de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek. Tegelijkertijd integreert het de aanpassingen die zijn voorzien in de wet van 19 december 2025 betreffende de verhoging van opdecimes en de verzwaring van de geldboete voor inbreuk op het Sociaal Strafwetboek met een verzwarende factor die de opdecimes verhoogt.

Dit wetsontwerp wijzigt vervolgens het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van het sociaal strafrecht. De wijzigingen zijn van verschillende aard. Ze zijn in de eerste plaats bedoeld om het Sociaal Strafwetboek en bepaalde specifieke sociale wetten in overeenstemming te brengen met de beginselen van het nieuwe Strafwetboek. De in het wetsontwerp voorgestelde wijzigingen zijn hoofdzakelijk van technische aard en hebben tot doel deze conformiteit te waarborgen.

Dit wetsontwerp heeft ook tot doel niet-substantiële wijzigingen aan te brengen in het Sociaal Strafwetboek om fouten als gevolg van eerdere wetswijzigingen te corrigeren. Hierbij moet worden opgemerkt dat de wijzigingen niet alleen betrekking hebben op het Sociaal Strafwetboek, maar ook op de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht en op de programmawet van 26 december 2022. Ten slotte voorziet het in de afstemming van het Sociaal Strafwetboek op de wet van 28 maart 2024 houdende

bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis en op de wet strafprocesrecht I van 9 april 2024.

Wetsvoorstel houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1384/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel brengt het bijzonder fiscaal strafrecht zoals bepaald in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek der registratie-, hypotheeken griffierechten, het Wetboek der Successierechten, het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, het Wetboek diverse rechten en taksen en het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen in lijn met de uitgangspunten van het nieuwe Strafwetboek.

Daarnaast wordt de verwijzing naar het begrip ‘ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd’ in het nieuwe Strafwetboek vervangen door een verwijzing naar het strafniveau 3.

Tot slot wordt de wet van 16 mei 2024 houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek ingetrokken.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- Nihil

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 13 januari 2026 (Z. tegen IJsland), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-247833>

Trefwoorden: Seksueel strafrecht – Onderzoek naar (ontbreken van) toestemming slachtoffer

Samenvatting: In the case of Z v. Iceland, which concerned the investigation into Z’s complaint that she had been sexually assaulted at a festival when she was 16 years old, the European Court held, unanimously, that there had been a violation of Article 8 of the European Convention, and no violation of Article 14 read in conjunction with Article 8.

The Court found that, while the police investigation had been thorough, the prosecuting authorities had failed to apply a consent-centered standard when assessing whether to prosecute the suspect.

Although he had admitted initiating sexual contact with Z without any prior indication of her consent, the authorities had focused on whether the harassment had been intentional rather than on whether he had had any reason to assume consent had been given.

EHRM 22 januari 2026 (Kaya tegen België), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-247912>

Trefwoorden: Vermoeden van onschuld – Uitlatingen door het OM – Ook in hoger beroep

Samenvatting: Op 22 januari 2026 heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in de zaak Kaya tegen België geoordeeld dat België zowel artikel 6 § 1 als artikel 6 § 2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) heeft geschonden. Het arrest raakt aan twee kernbeginselen van het strafprocesrecht: het recht op berechting door een onafhankelijke en onpartijdige rechter en het vermoeden van onschuld. Het Hof benadrukt dat deze waarborgen onverkort gelden, óók na een veroordeling in eerste aanleg en zolang geen sprake is van een onherroepelijke beslissing. In deze zaak had de arbeidsauditeur in een kranteninterview uitspraken gedaan waarin de verdachte werd neergezet als een “fraudeur” en waarin zonder voorbehoud werd verwezen naar diens vermeende strafbare gedragingen. Hoewel in het artikel werd vermeld dat hoger beroep was ingesteld, oordeelt het EHRM dat de toon en inhoud van de uitlatingen verder gingen dan het beschrijven van een “staat van verdenking”.

Een andere klacht betrof de onpartijdigheid van de rechter: In die cassatieprocedure zetelde een raadsheer die eerder, zeven jaar daarvoor, als voorzitter van de correctionele rechtbank had geoordeeld over de schuld van de verdachte in eerste aanleg. Hoewel de rol van het Hof van Cassatie formeel beperkt is tot een legaliteitscontrole en geen herbeoordeling van de feiten omvat, acht het EHRM dit onderscheid niet doorslaggevend. Ook een cassatierechter oordeelt over het “bien-fondé” van een strafvervolgning in juridische zin en kan met zijn beslissing invloed uitoefenen op de strafrechtelijke positie van de betrokkene.

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 18 december 2025 (C-325/24), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document?source=document&docid=307243&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=NL&cid=7571556>

Trefwoorden: Artikel 47 Handvest EU – Richtlijn 2014/41/EU – EOB – Materiële werkingssfeer – Begrip ‘onderzoeksmaatregel’ – Verhoor per videoconferentie – Tijdelijke overbrenging van gedetineerde naar uitvaardigende lidstaat ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een onderzoeksmaatregel – Recht op een eerlijk proces

Samenvatting: De verwijzende rechter heeft een verzoek om tenuitvoerlegging in België van een EOB uitgevaardigd met betrekking tot een persoon die in België was gedetineerd, in het kader van een strafprocedure. Bij dit EOB is overeenkomstig artikel 24 van richtlijn 2014/41 de Belgische gerechtelijke autoriteiten verzocht om de verdachte per videoconferentie te verhoren teneinde bewijsmateriaal te verkrijgen. Daarnaast kon door dit videoverhoor de

verdachte in staat worden gesteld deel te nemen aan zijn proces, nu dit EOB een doeltreffend alternatief vormt voor een Europees aanhoudingsbevel aangezien de voorwaarden voor de uitvaardiging van laatstgenoemd bevel niet langer aanwezig waren. Bovendien heeft dezelfde rechter, als alternatief voor een verhoor per videoconferentie, verzocht om een tijdelijke overbrenging naar Italië op grond van artikel 22 van deze richtlijn. De Belgische gerechtelijke autoriteiten hebben geweigerd om dit EOB ten uitvoer te leggen op grond dat de gevraagde onderzoeksmaatregel niet bestaat in het Belgische recht en de verschijning van de beschuldigde persoon per videoconferentie volgens datzelfde nationale recht in strijd is met het fundamentele recht op een eerlijk proces.

Het subsidiaire verzoek tot tijdelijke overbrenging werd eveneens afgewezen op grond dat het horen van de beschuldigde persoon ter terechtzitting naar Belgisch recht geen onderzoeksmaatregel vormt. De verwijzende rechter die van mening is dat het standpunt van de Belgische gerechtelijke autoriteiten niet overeenstemt met de bepalingen van de richtlijn waarin de gronden voor de weigering van de erkenning of de tenuitvoerlegging van een EOB uitputtend worden opgesomd, heeft het Hof een reeks prejudiciële vragen over de verenigbaarheid van deze weigeringen voorgelegd.

Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1) Laat artikel 24 van [richtlijn 2014/41], gelezen in onderlinge samenhang met artikel 3 van [deze] richtlijn, toe dat een EOB wordt uitgevaardigd om een in de uitvoerende staat gedetineerde beschuldigde persoon ter terechtzitting per videoconferentie te verhoren, met het doel bewijs te verzamelen door middel van zijn verhoor en met het bijkomende doel zijn deelname aan het proces te verzekeren, in het licht van het bepaalde in artikel 24 en de overwegingen 25 en 26 [van deze richtlijn], indien in het bijzonder niet is voldaan aan de voorwaarden voor de uitvaardiging van een Europees arrestatiebevel (EAB) en het recht van de beschuldigde persoon om aan het proces deel te nemen en ook per videoconferentie te worden verhoord om verklaringen met bewijskracht af te leggen, in het nationale recht van de uitvaardigende staat is verankerd?

2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, kan de bepaling van artikel 10 van [richtlijn 2014/41], op grond waarvan de uitvoerende staat de tenuitvoerlegging van een EOB kan weigeren indien de onderzoeksmaatregel in een vergelijkbare binnenlandse zaak niet zou worden toegestaan, aldus worden uitgelegd dat de uitvoerende staat het recht heeft om de tenuitvoerlegging te weigeren van een EOB voor het verhoor ter terechtzitting van een in het buitenland gedetineerde beschuldigde persoon per videoconferentie, in het licht van artikel 24 van die richtlijn, dat de specifieke regeling voor terechtzittingen per videoconferentie bevat waarin de onderzochte weigeringsgrond niet is opgenomen?

3) Moet artikel 11, lid 1, onder f), van richtlijn [2014/41], in het licht van artikel 47 van het Handvest, aldus worden uitgelegd dat de tenuitvoerlegging van een EOB voor het verhoor ter terechtzitting van een in het buitenland gedetineerde beschuldigde persoon per videoconferentie niet kan worden geweigerd indien de procedurele waarborgen die volgens het recht van de uitvaardigende staat op die videoconferentie van toepassing zijn, in het specifieke geval kunnen garanderen dat de beschuldigde persoon zijn rechten van verdediging en het grondrecht op een eerlijk proces, bedoeld in artikel 47 van het Handvest, daadwerkelijk kan uitoefenen?

4) Kan het begrip ,fundamentele beginselen [van het recht] van de uitvoerende staat', dat overeenkomstig artikel 24, lid 2, onder b), van richtlijn [2014/41] een speciale weigeringsgrond kan vormen, een beperking stellen aan de uitvoering van elk verzoek om de beschuldigde persoon ter terechtzitting per videoconferentie te verhoren, op grond van een algemene nationale richtsnoeren die bindend zijn voor alle uitvoerende autoriteiten, waarbij de bijzonderheden van de specifieke zaak en de op die zaak toepasselijke voorschriften in het nationale recht van de uitvaardigende staat ter waarborging van de rechten van verdediging van de beschuldigde persoon niet worden beoordeeld, of moet de weigering van tenuitvoerlegging daarentegen worden opgevat als een uitzondering die strikt moet worden uitgelegd, met betrekking tot de specifieke procedurele aspecten van het nationale recht van de uitvaardigende staat of specifieke relevante elementen van de betreffende zaak?

5) Laat artikel 22, lid 1, van [richtlijn 2014/41], gelezen in samenhang met artikel 3 van [deze] richtlijn, toe dat een EOB wordt uitgevaardigd voor de tijdelijke overbrenging van de in het buitenland gedetineerde beschuldigde persoon om hem ter terechtzitting te kunnen verhoren, indien dat verhoor volgens het nationale recht van de uitvaardigende staat geldt als een onderzoekshandeling?

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

1) De artikelen 3, 22 en 24 van richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken

moeten aldus worden uitgelegd dat

de rechterlijke autoriteit van een lidstaat een EOB kan uitvaardigen met het oog op ofwel de tijdelijke overbrenging naar haar grondgebied van een persoon die in een andere lidstaat in hechtenis is genomen, teneinde hem tijdens zijn proces als beschuldigde persoon te horen, ofwel de organisatie door de autoriteiten van die laatste lidstaat van een verhoor per videoconferentie van die persoon in diezelfde hoedanigheid tijdens zijn proces, zelfs indien de uitvoering van die maatregel ook de verschijning van die persoon ter terechtzitting impliceert, voor zover deze maatregel een bewijsdoel heeft en de uitvoering ervan niet verder gaat dan wat nodig is om bewijs te verkrijgen.

2) Artikel 10, Artikel 11, lid 1, onder h), en artikel 24 van richtlijn 2014/41

moeten aldus worden uitgelegd dat

een autoriteit van een lidstaat niet kan weigeren om een EOB ten uitvoer te leggen dat tot doel heeft om tijdens een strafproces een verhoor per videoconferentie van de beschuldigde persoon te organiseren, op de enkele grond dat deze maatregel in een vergelijkbare binnenlandse zaak niet zou kunnen worden toegepast.

3) Artikel 11, lid 1, onder b), van richtlijn 2014/41

moet aldus worden uitgelegd dat

het feit dat de in deze bepaling genoemde weigeringsgrond geen belemmering vormt voor de tenuitvoerlegging van een EOB dat tot doel heeft tijdens een strafproces een verhoor van de beschuldigde persoon per videoconferentie te organiseren, de uitvoerende autoriteit niet belet de tenuitvoerlegging ervan te weigeren op grond van een andere in deze richtlijn neergelegde weigeringsgrond.

4) Artikel 24, lid 2, onder b), van richtlijn 2014/41

moet aldus worden uitgelegd dat

het zich ertegen verzet dat een autoriteit van een lidstaat weigert een EOB ten uitvoer te leggen dat tot doel heeft om tijdens een strafproces een verhoor per videoconferentie van een beschuldigde persoon te organiseren, uitsluitend op grond van algemene richtsnoeren die deze lidstaat heeft uitgevaardigd, zonder een onderzoek in te stellen waarbij met alle relevante omstandigheden van het geval rekening wordt gehouden.

Hof van Justitie 15 januari 2026 (C-641/23), www.juportal.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62023CJ0641>

Trefwoorden: Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – EAB – Overlevering – Strafvervolgning voor niet nakomen verplichting tot betalen kinderalimentatie – Geen strafbaar feit in Nederland – Ontbreken van dubbele strafbaarheid – Overlevering onder terugkeergarantie

Samenvatting: De Poolse rechter heeft een Europese aanhoudingsbevel uitgevaardigd tegen Y.M. met het oog op strafvervolgning voor het niet nakomen van de verplichting tot het betalen van kinderalimentatie voor zijn minderjarige zoon. De Rechtbank Amsterdam, de verwijzende rechter, is de uitvoerende rechterlijke autoriteit en heeft vastgesteld dat dit feit naar Nederlands recht geen strafbaar feit vormt, maar overweegt niettemin af te zien van toepassing van de grond tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging ex artikel 4, punt 1, van dit kaderbesluit.

De vragen gaan over de verhouding tussen Kaderbesluit 2008/909/JBZ en Kaderbesluit 2002/584/JBZ wanneer uitvoering wordt gegeven aan het in artikel 5, punt 3, van kaderbesluit 2002/584 neergelegde mechanisme van overlevering onder terugkeergarantie.

Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„[V]erzet artikel 9, eerste lid, aanhef en onder d, van kaderbesluit [2008/909], gelezen in samenhang met artikel 25 van dat kaderbesluit alsmede in samenhang met artikel 4, punt 1, en artikel 5, punt 3, van kaderbesluit [2002/584], zich ertegen dat een lidstaat die toepassing heeft gegeven aan artikel 7, vierde lid, van kaderbesluit [2008/909] de eerstgenoemde bepaling zo omzet, dat, nadat de uitvoerende rechterlijke autoriteit een vervolgingsoverlevering aan de uitvaardigende lidstaat heeft toegestaan onder een garantie

van terugzending voor een feit als bedoeld in artikel 2, vierde lid, van kaderbesluit [2002/584] dat niet strafbaar is naar het recht van de uitvoerende lidstaat, maar ten aanzien waarvan de uitvoerende rechterlijke autoriteit uitdrukkelijk ervan heeft afgezien om de overlevering om die reden te weigeren, andere autoriteiten van de uitvoerende lidstaat (als tenuitvoerleggingsstaat) vervolgens de erkenning en de tenuitvoerlegging van de vrijheidssanctie die in de uitvaardigende lidstaat is opgelegd voor dat feit moeten of mogen weigeren op grond van het ontbreken van de strafbaarheid naar het recht van de uitvoerende lidstaat (als tenuitvoerleggingsstaat) en dus moeten of mogen weigeren om de garantie van terugzending te effectueren?"

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 9, lid 1, onder d), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009,

moeten aldus worden uitgelegd dat

zij zich verzetten tegen een nationale regeling die voorziet in de verplichting of de mogelijkheid voor de bevoegde autoriteit van een lidstaat om zich te beroepen op artikel 9, lid 1, onder d), teneinde te weigeren om het in een andere lidstaat uitgesproken vonnis te erkennen en de daarbij uitgesproken sanctie ten uitvoer te leggen op grond dat deze betrekking hebben op feiten die naar het recht van de eerste lidstaat geen strafbaar feit vormen, terwijl

- in de eerste plaats, de uitvoerende rechterlijke autoriteit van die lidstaat eerder heeft beslist het Europees aanhoudingsbevel dat tot dat vonnis en die sanctie heeft geleid, ten uitvoer te leggen,
- ten eerste, door zich niet te beroepen op de in artikel 4, punt 1, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, vastgestelde grond tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging, die eveneens berust op het ontbreken van dubbele strafbaarheid, voor een strafbaar feit dat valt onder artikel 2, lid 4, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd, en
- ten tweede, door overeenkomstig artikel 5, punt 3, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, de overlevering van de betrokkene afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat deze persoon, na te zijn gehoord, wordt teruggezonden naar de uitvoerende lidstaat om daar de vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel te ondergaan die hem eventueel wordt opgelegd in de uitvaardigende lidstaat, en

- in de tweede plaats, zich na de overlevering van de betrokkene onder terugzendingsgarantie geen wijziging van de omstandigheden heeft voorgedaan die kan rechtvaardigen dat er geen gevolg wordt gegeven aan deze garantie.

Hof van Justitie 15 januari 2026 (C-641/23), www.juportal.be

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62023CJ0641>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel met het oog op strafvervolgung – Artikel 2, lid 4 – Voorwaarde van dubbele strafbaarheid – Artikel 4, punt 1 – Grond tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel – Artikel 5, punt 3 – Overlevering van de betrokkene onder voorwaarde van een garantie dat hij wordt teruggezonden naar de uitvoerende lidstaat om daar de vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel te ondergaan die in de uitvaardigende lidstaat is opgelegd – Doelstellingen – Reclassering – Bestrijding van straffeloosheid – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnissen met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in een andere lidstaat – Artikel 7, leden 3 en 4 – Artikel 9, lid 1, onder d) – Aan het ontbreken van dubbele strafbaarheid ontleende grond tot weigering van de erkenning van het vonnis en van de tenuitvoerlegging van een sanctie – Artikel 25 – Tenuitvoerlegging van vonnissen volgend op een Europees aanhoudingsbevel

Samenvatting: Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„[V]erzet artikel 9, eerste lid, aanhef en onder d, van kaderbesluit [2008/909], gelezen in samenhang met artikel 25 van dat kaderbesluit alsmede in samenhang met artikel 4, punt 1, en artikel 5, punt 3, van kaderbesluit [2002/584], zich ertegen dat een lidstaat die toepassing heeft gegeven aan artikel 7, vierde lid, van kaderbesluit [2008/909] de eerstgenoemde bepaling zo omzet, dat, nadat de uitvoerende rechterlijke autoriteit een vervolgingsoverlevering aan de uitvaardigende lidstaat heeft toegestaan onder een garantie van terugzending voor een feit als bedoeld in artikel 2, vierde lid, van kaderbesluit [2002/584] dat niet strafbaar is naar het recht van de uitvoerende lidstaat, maar ten aanzien waarvan de uitvoerende rechterlijke autoriteit uitdrukkelijk ervan heeft afgezien om de overlevering om die reden te weigeren, andere autoriteiten van de uitvoerende lidstaat (als tenuitvoerleggingsstaat) vervolgens de erkenning en de tenuitvoerlegging van de vrijheidssanctie die in de uitvaardigende lidstaat is opgelegd voor dat feit moeten of mogen weigeren op grond van het ontbreken van de strafbaarheid naar het recht van de uitvoerende lidstaat (als tenuitvoerleggingsstaat) en dus moeten of mogen weigeren om de garantie van terugzending te effectueren?”

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 9, lid 1, onder d), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009,

moeten aldus worden uitgelegd dat

zij zich verzetten tegen een nationale regeling die voorziet in de verplichting of de mogelijkheid voor de bevoegde autoriteit van een lidstaat om zich te beroepen op artikel 9, lid 1, onder d), teneinde te weigeren om het in een andere lidstaat uitgesproken vonnis te erkennen en de daarbij uitgesproken sanctie ten uitvoer te leggen op grond dat deze betrekking hebben op feiten die naar het recht van de eerste lidstaat geen strafbaar feit vormen, terwijl

- in de eerste plaats, de uitvoerende rechterlijke autoriteit van die lidstaat eerder heeft beslist het Europees aanhoudingsbevel dat tot dat vonnis en die sanctie heeft geleid, ten uitvoer te leggen,

- ten eerste, door zich niet te beroepen op de in artikel 4, punt 1, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, vastgestelde grond tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging, die eveneens berust op het ontbreken van dubbele strafbaarheid, voor een strafbaar feit dat valt onder artikel 2, lid 4, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd, en

- ten tweede, door overeenkomstig artikel 5, punt 3, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, de overlevering van de betrokkene afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat deze persoon, na te zijn gehoord, wordt teruggezonden naar de uitvoerende lidstaat om daar de vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel te ondergaan die hem eventueel wordt opgelegd in de uitvaardigende lidstaat, en

- in de tweede plaats, zich na de overlevering van de betrokkene onder terugzendingsgarantie geen wijziging van de omstandigheden heeft voorgedaan die kan rechtvaardigen dat er geen gevolg wordt gegeven aan deze garantie.

Hof van Justitie 22 januari 2026 (C-453/24), www.eur-lex.europa.eu
--

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:62024CJ0453>

Trefwoorden: Kaderbesluit 2005/214/JBZ – Justitiële samenwerking in strafzaken – Wederzijdse erkenning van geldelijke sancties – Niet betaling van tolgeld op snelweg – Grond tot weigering – Kennisgeving aan betrokkene van recht om een rechtsmiddel in te stellen

Samenvatting: De Oostenrijkse autoriteiten hebben een procedure ingeleid met het oog op de erkenning en tenuitvoerlegging in Bulgarije van een geldelijke sanctie die in Oostenrijk aan BC is opgelegd wegens niet-betaling van tolgeld voor een autosnelweg.

De bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat kan weigeren om de beslissing tot oplegging van een geldelijke sanctie te erkennen of ten uitvoer te leggen, indien vaststaat dat de betrokkene, in het geval van een schriftelijke procedure, niet in overeenstemming met de wetgeving van de uitvaardigende lidstaat persoonlijk of via een naar het nationale recht bevoegde vertegenwoordiger in kennis is gesteld van zijn recht om de zaak te betwisten, alsmede van de termijnen waarbinnen dat rechtsmiddel moet worden aangewend.

De uitvoerende lidstaat moet in dat geval de bevoegde autoriteit van de uitvaardigende lidstaat raadplegen, in voorkomend geval met het verzoek om onverwijld alle noodzakelijke gegevens te verstrekken.

De verwijzende rechter stelt vragen over het doel en de omvang van deze verplichting tot raadpleging en de verdeling van de bevoegdheden tussen de autoriteiten van de uitvaardigende lidstaat en die van de uitvoerende lidstaat.

Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„Kunnen de plicht tot erkenning krachtens artikel 6 van kaderbesluit 2005/214, de bevoegdheid tot raadpleging krachtens artikel 7, lid 3, van dit kaderbesluit, en het beginsel van het vermijden van straffeloosheid aldus worden uitgelegd, dat ze de uitvoerende autoriteit, voor zover deze heeft vastgesteld dat er sprake is van een facultatieve weigeringsgrond in de zin van artikel 7, lid 2, onder g), van [genoemd] kaderbesluit, de bevoegdheid verlenen:

- 1) overeenkomstig artikel 7, lid 3, van [dit] kaderbesluit de beslissingsautoriteit te raadplegen, teneinde na te gaan of voor de persoon aan wie een sanctie is opgelegd, een actuele mogelijkheid bestaat om een rechtsmiddel tegen de beslissing tot oplegging van een geldelijke sanctie in te stellen;
- 2) zo ja, om de beslissing tot oplegging van een geldelijke sanctie aan de persoon aan wie de sanctie is opgelegd te betekenen of ter kennis te geven en om hem te informeren over het recht om hiertegen een rechtsmiddel in te stellen;
- 3) de uitkomst van een eventueel rechtsmiddel af te wachten en deze in aanmerking te nemen wanneer zij over de zaak beslist?”

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 6 en artikel 7, lid 2, onder g), en lid 3, van kaderbesluit 2005/214/JBZ van de Raad van 24 februari 2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009,

moeten aldus worden uitgelegd dat

de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat in het kader van de verplichting om eerst de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat te raadplegen alvorens te weigeren een beslissing waarbij een geldelijke sanctie wordt opgelegd, te erkennen of ten uitvoer te leggen, in geval van twijfel over de doeltreffendheid van de aan de betrokkene verstrekte informatie over zijn recht om een rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing waarbij hem een geldelijke sanctie wordt opgelegd en over de termijn daarvoor, bij die bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat moet nagaan of een dergelijk rechtsmiddel nog steeds kan worden ingesteld.

2) Artikel 6 en artikel 7, lid 2, onder g), en lid 3, van kaderbesluit 2005/214, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moeten in die zin worden uitgelegd dat

wanneer uit de raadpleging van de bevoegde autoriteit blijkt dat de betrokkene niet in kennis is gesteld van zijn recht om een rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing waarbij hem een geldelijke sanctie wordt opgelegd, noch van de termijn daarvoor, en een dergelijk rechtsmiddel nog steeds kan worden ingesteld, de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat deze gegevens niet zelf aan de betrokkene mag verstrekken, noch de bij haar ingeleide procedure voor de erkenning en tenuitvoerlegging mag opschorten in afwachting van de uitkomst van dat rechtsmiddel of het verstrijken van de termijn voor de uitoefening ervan. Deze autoriteit is daarentegen verplicht om die procedure te beëindigen.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0695.N), www.iuportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.11/NL>

Trefwoorden: Klacht met burgerlijkepartijstelling - Regelmatigheid of ontvankelijkheid van de klacht - Invloed op de ontvankelijkheid van de strafvordering - Beoordelingscriteria - Artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Onregelmatigheid van het verkregen bewijsmateriaal - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Een klacht met burgerlijkepartijstelling is geen bewijsmiddel zodat noch de regelmatigheid of de ontvankelijkheid van die klacht, noch de daarop gesteunde ontvankelijkheid van de strafvordering moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria voor het weren van onregelmatig verkregen bewijsmateriaal, zoals bepaald in artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering; wanneer een partij echter de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering afleidt uit de beweerde onregelmatigheid of niet-ontvankelijkheid van de klacht met burgerlijke partijstelling, die zij op haar beurt afleidt uit het feit dat die klacht steunt op onregelmatig verkregen bewijsmateriaal, staat het wel degelijk aan de rechter om die bewijsverkrijging te toetsen aan de voormelde criteria en om daaruit het passende gevolg af te leiden voor de regelmatigheid of de ontvankelijkheid van de klacht met burgerlijke partijstelling en de ontvankelijkheid van de strafvordering (1). (1) Cass. 19 januari 2016, AR P.15.0768.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160119.6, AC 2016, nr. 41. Zie over het onregelmatig verkregen bewijsmateriaal M.-A. BEERNAERT, H. D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, la Charte, 2021, 9de ed., t. II, pp.1345-1365.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0749.N), www.iuportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.2/NL>

Trefwoorden: 1. Artikel 215 Wetboek van Strafvordering - Evocatie - Hoger beroep tegen een vonnis dat een verzet ontvankelijk verklaart en vaststelt dat het verstek te wijten is aan de beklaagde - Rechter in hoger beroep die beslist dat het verstek wegens onregelmatigheid van de betekening van de dagvaarding niet aan de beklaagde te wijten is - Vernietiging of wijziging van het vonnis - Draagwijdte – Gevolg

2. Strafzaken - Relatieve werking van het door de beklaagde aangetekende verzet - Artikel 215 Wetboek van Strafvordering - Hoger beroep van de beklaagde tegen een vonnis dat zijn verzet tegen een hem veroordelend verstekvonnis ontvankelijk verklaart en de heropening van het debat beveelt - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Wanneer een beklaagde hoger beroep instelt tegen een vonnis dat geen uitspraak doet over de gegrondheid van de strafvordering maar louter oordeelt dat het verzet van de beklaagde tegen het hem bij verstek veroordelend vonnis ontvankelijk is en dat dit verstek aan hem te wijten was en dat voor het overige het debat heropent teneinde de zaak ten gronde te behandelen, is de rechter in hoger beroep die dat vonnis tenietdoet of wijzigt door te beslissen dat het verstek ingevolge de onregelmatigheid van de betekening van de dagvaarding niet aan de beklaagde te wijten was, bij toepassing van artikel 215 Wetboek van Strafvordering ertoe verplicht de zaak aan zich te trekken en te beslissen over de grond van de zaak en de rechter in hoger beroep vermag in dat geval de onregelmatigheid niet te herstellen door de zaak voor verdere behandeling ten gronde naar de eerste rechter te verwijzen (1). (1) Cass. 2 maart 2021, AR P.20.1057.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210302.2N.22 met concl. OM.

2. Uit de omstandigheid dat de toepassing van de in artikel 215 Wetboek van Strafvordering bedoelde evocatie ertoe leidt dat aan de beklaagde een aanleg wordt ontnomen, kan als zodanig niet worden afgeleid dat diens recht op een eerlijk proces of recht van verdediging zou zijn miskend; de loutere omstandigheid dat het appelgerecht na evocatie uitspraak doet over de grond van de zaak naar aanleiding van het hoger beroep van de beklaagde tegen een vonnis dat zijn verzet tegen een hem veroordelend verstekvonnis ontvankelijk verklaart en de heropening van het debat beveelt, houdt geen miskenning in van de relatieve werking van het door de beklaagde aangetekende verzet (1). (1) Cass. 2 maart 2021, AR P.20.1057.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210302.2N.22 met concl. OM.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0871.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.16/NL>

Trefwoorden: 1. Recht op eerbiediging van het privéleven - Afweging tegenover het recht op vrijheid van meningsuiting met inbegrip van de persvrijheid – Criteria

2. Recht op eerbiediging van het privéleven - Geen publieke figuur - Afweging tegenover het recht op vrijheid van meningsuiting met inbegrip van de persvrijheid bepaald in artikel 10 EVRM - Rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens - Gebruik van technische

middelen - Publiek feit verband houdende met een privéaangelegenheid - Aard en doel van de verwerking van de persoonsgegevens - Redelijke privacyverwachting - Beoordeling door de rechter

Samenvatting: 1. De bepalingen van de artikelen 19 en 25, eerste lid, Grondwet en de artikelen 4, § 1, en 5, eerste lid, Wet Verwerking Persoonsgegevens 1992, in het bijzonder wanneer op grond daarvan het recht op vrije meningsuiting met inbegrip van de persvrijheid wordt afgewogen tegenover het recht op eerbiediging van het privéleven van degene ten aanzien waarvan persoonsgegevens worden verwerkt, dienen te worden toegepast in overeenstemming met de artikelen 8 en 10 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en dat Hof heeft met het oog op de onderlinge afweging van die belangen een aantal beoordelingscriteria vooropgesteld, zoals: - de bijdrage van de verwerking van de persoonsgegevens aan een debat van algemeen belang; - de vraag of degene wiens persoonsgegevens worden verwerkt al dan niet een publiek figuur is, dan wel door zijn gedrag heeft bijgedragen tot de miskennis van de privacy waarop hij zich beroept; - de inhoud, de vorm en de impact van de publicatie; - de wijze en de plaats waarop de informatie is verkregen en de waarheidsgetrouwheid ervan (1). (1) Zie concl. OM.

2. Artikel 10 EVRM waarborgt geen onbeperkte vrijheid van meningsuiting, zelfs niet wanneer het gaat om persberichtgeving over ernstige aangelegenheden van algemeen belang aangezien artikel 8 EVRM ook een bijzondere aandacht voor de bescherming van het privéleven vereist, zeker wanneer de aantasting ervan volgt uit het gebruik van technische middelen zoals heimelijke geluids- of beeldopnames en een persoon bovendien, naargelang de concrete omstandigheden, het gewettigde vertrouwen mag hebben dat wat hij zegt of doet valt onder de bescherming van zijn privéleven, ongeacht of hij een publiek figuur is, zodat persberichtgeving, ongeacht het feit dat zij bijzonder beschermingswaardig is ter wille van het algemeen belang, in bepaalde gevallen kan moeten wijken voor de bescherming van het privéleven van degene die zich op daarop beroept; het gegeven dat een persoon geen publiek figuur is impliceert evenwel nog niet dat het recht op eerbiediging van zijn privéleven steeds voorrang moet krijgen op de persvrijheid aangezien de betrokkenheid van een niet-publiek persoon bij een publiek feit aanleiding kan geven tot een rechtmatige verwerking van zijn persoonsgegevens, zelfs met gebruik van technische middelen, zonder dat die verwerking noodzakelijkerwijze moet wijken voor de eerbiediging van zijn privéleven en daarbij is de omstandigheid dat het publiek feit verband houdt met een privéaangelegenheid niet doorslaggevend maar wel bepalend is, naast de aard en het doel van de verwerking van de persoonsgegevens, de redelijke privacy-verwachting die de betrokkene kon koesteren in de concrete omstandigheden waarin hij zich bevond; de rechter oordeelt onaantastbaar op grond van de concrete gegevens van de zaak of de betwiste verwerking van persoonsgegevens onrechtmatig is wegens een onevenredige inbreuk op het privéleven van de persoon wiens gegevens worden verwerkt (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0913.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.17/NL>

Trefwoorden: 1. Beklaagde schuldig verklaard aan het misdrijf van bendevorming met het oog op het plegen van autodiefstallen - Beklaagde die niet wordt vervolgd voor feiten van autodiefstallen - Veroordeling tot de kosten verband houdende met de autodiefstallen - Stallingskosten - Draagwijdte – Gevolg

2. Beklaagde schuldig verklaard aan het misdrijf van bendevorming - Minder belangrijke rol van de beklagde in de bende - Veroordeling tot de kosten veroorzaakt door de feiten van bendevorming - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Ingeval van een schuldigverklaring van een beklagde aan het misdrijf van bendevorming gericht op het plegen van autodiefstallen belet de omstandigheid dat de beklagde niet zelf wordt vervolgd voor feiten van autodiefstallen de vaststelling niet dat de kosten die verband houden met de autodiefstallen zoals stallingskosten ook zijn veroorzaakt door het misdrijf van bendevorming.

2. Ingeval van een schuldigverklaring van een beklagde aan het misdrijf van bendevorming belet de omstandigheid dat volgens de rechter de beklagde in vergelijking met andere beklagden een minder belangrijke rol heeft gespeeld in de bende niet de veroordeling van deze beklagde tot alle kosten veroorzaakt door de feiten van bendevorming.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0956.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.6/NL>

Trefwoorden: Willekeurige vrijheidsberoving - Moreel bestanddeel

Samenvatting: Schuldig aan het door artikel 434 Strafwetboek bedoeld misdrijf is hij die zich bewust is van het objectief wederrechtelijk karakter van de vrijheidsberoving, op zodanige wijze dat zijn daad een willekeurig karakter krijgt; dit misdrijf vereist geen bijzonder opzet (1). (1) Cass. 25 april 2012, AR P.11.1339.F ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120425.5, AC 2012, nr. 253.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.0674.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.1/NL>

Trefwoorden: Artikel 6.3.d - Recht op een eerlijk proces - Recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen - Onmogelijkheid dit recht onverkort uit te oefenen gelet op de jeugdige leeftijd van de getuige - Miskenning van het recht van verdediging - Voorhanden zijn van compenserende factoren - Draagwijdte - Deskundigenonderzoek betreffende de betrouwbaarheid van de geregistreerde verklaring van de getuige - Gevolg - Beoordeling door de rechter

Samenvatting: Het feit dat een beklagde zijn in artikel 6.3.d EVRM bepaalde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen niet onverkort kan uitoefenen,

bijvoorbeeld wegens de jonge leeftijd van de getuige, leidt niet tot de miskenning van het recht van verdediging van die beklaagde wanneer er voor dat gebrek aan tegenspraak voldoende compenserende factoren aanwezig zijn, maar dat vereist niet dat een deskundigenonderzoek, strekkende tot het adviseren van de rechter over de betrouwbaarheid van de audiovisueel geregistreerde verklaringen van het kind, op tegenspraak ten aanzien van de beklaagde plaatsvindt; de compensatie kan ook erin bestaan dat de beklaagde bij de behandeling van zijn zaak voor de vonnisrechter de betrouwbaarheid van de getuigenverklaring van het kind en het advies daarover van de gerechtsdeskundige ongehinderd kan betwisten en tegenspreken en de rechter oordeelt daarover onaantastbaar (1). (1) Cass. 4 januari 2022, AR P.21.1017.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220104.2N.2.

Hof van Cassatie 1 februari 2023 (P.22.1095.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230201.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Informatica - Misdrijf bedoeld in artikel 550bis § 2, Strafwetboek - Niet-toegestane toegang tot informaticagegevens - Begrip

2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Eenheid van opzet - Begrip - Gebruik van verdovende middelen - Plegen van misdrijven onder invloed van drugs - Zelfde opzet

3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Eenheid van opzet - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing door het Hof

Samenvatting: 1. Onder artikel 550bis, § 2, Strafwetboek valt niet degene die zich toegang verschaft tot gegevens die zijn opgenomen in een informaticasysteem waartoe hij toegangsbevoegdheid heeft, maar die deze bevoegdheid afwendt van de finaliteit ervan (1). (1) Cass. 24 januari 2017, AR P.16.0048.N, AC 2017, nr. 50.

2. De eenheid van opzet waardoor verschillende strafbare handelingen als één enkel wanbedrijf kunnen worden samengevoegd, kan worden omschreven als een eenheid van drijfveer, waarbij elk van de handelingen een welbepaalde plaats inneemt in het door de dader bedachte systeem om zijn doel te verwezenlijken (1) ; het gebruik van een verdovend middel leidt niet noodzakelijkerwijs tot het bestaan van een eenheid van opzet ten aanzien van hij die onder invloed van drugs verschillende misdrijven pleegt. (1) Cass. 23 november 2016, AR P.16.0982.F, AC 2016, nr. 667, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE op datum in Pas.

3. De rechter beoordeelt in feite of verschillende misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uiting zijn van hetzelfde strafbaar opzet; het Hof dient evenwel na te gaan of de rechter, uit de door hem vastgestelde feiten, het al dan niet bestaan van die eenheid van opzet wettig heeft kunnen afleiden (1). (1) Cass. 23 november 2016, AR P.16.0982.F, AC 2016, nr. 667, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE op datum in Pas.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230215.2F.3/NL>

Trefwoorden: Vereniging van misdadigers - Criminele organisatie - Bestanddelen - Zelfde misdadig oogmerk van de vereniging en van de criminele organisatie - Gevolg

Samenvatting: Uit de omstandigheid dat een vereniging en een organisatie hetzelfde misdadig oogmerk hebben, kan niet worden afgeleid dat hun structuren samenvallen of dat hun bestanddelen met elkaar overeenstemmen; bijgevolg is het niet tegenstrijdig te beslissen dat dezelfde persoon in de ene een rol van leider heeft vervuld en in de andere een rol van deelnemer aan de besluitvorming (1). (1) Zie concl. OM.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230215.2F.2/NL>

Trefwoorden: Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Nauwkeurigheidsvereiste - Recht van de appellant om het strafrechtelijk dictum in zijn geheel aan te vechten - Grieven met betrekking tot alle telastleggingen – Gevolg

2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Verdwijning van het grievenformulier om een reden buiten de wil van de appellant - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 204 Wetboek van Strafvordering ontzegt de beklaagde het recht niet om het strafrechtelijk dictum dat op hemzelf betrekking heeft in zijn geheel aan te vechten, door desnoods het voorwerp van zijn beroep op de rechtszitting te beperken, zoals artikel 206, zesde lid, Wetboek van Strafvordering dat toestaat; uit de omstandigheid dat een appellant vermeldt dat zijn grieven alle telastleggingen betreffen waarvoor hij werd veroordeeld, kan op zich niet worden afgeleid dat de grieven onnauwkeurig zijn of, bijgevolg, dat onmogelijk kan worden bepaald in welke mate de zaak bij het appelgerecht aanhangig is gemaakt.

2. Wanneer uit de rechtspleging blijkt dat de verplichting om het grievenformulier neer te leggen is nageleefd, maar dat het stuk, om een reden buiten de wil van de appellant, niet in het dossier voorkomt, kan de rechter hem met toepassing van artikel 204 Wetboek van Strafvordering niet van zijn beroep vervallen verklaren, met het risico dat hij hem aldus ten onrechte het recht van toegang tot de rechter zou ontzeggen; in dergelijk geval dient het appelgerecht na te gaan of het op grond van de vermeldingen in de akte van hoger beroep kan bepalen in welke mate de zaak bij hem aanhangig is gemaakt.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230215.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Advies van de door het openbaar ministerie gevorderde technisch raadsman - Bewijswaarde – Beoordelingsvrijheid van de rechter

2. Strafzaken - Door het openbaar ministerie gevorderde technisch raadsman – Door de technisch raadsman verrichte handelingen - Beperking

Samenvatting: 1. Net zoals het gerechtelijk deskundigenonderzoek is het advies van de technisch raadsman van het openbaar ministerie een beoordelingsgegeven dat aan de rechter wordt voorgelegd; deze beoordeling is vrij en de hoedanigheid van de gerechtelijke overheid die het deskundigenonderzoek of het advies heeft gevorderd verplicht de rechter niet om meer geloof aan het ene dan aan het andere te hechten (1). (1) Zie concl. OM.

2. Uit geen enkele wettelijke bepaling blijkt dat de door het openbaar ministerie gevorderde technisch raadsman, behoudens de door de wet voorziene uitzonderingen, de handelingen waarvan de uitvoering door de rechter aan de gerechtsdeskundige kan worden gevraagd, niet zou mogen verrichten (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.22.1479.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230222.2F.5/NL>

Trefwoorden: Probatie - Verbintenis van de veroordeelde - Essentiële vereiste - Instemming met een opschorting van de uitspraak - Veroordeling met uitstel

Samenvatting: Hoewel de verbintenis van de veroordeelde om de door het gerecht bepaalde probatievoorwaarden na te leven een essentiële vereiste is om dit gerecht in staat te stellen het probatieuitstel wettig te bevelen, verplicht geen enkele wettelijke bepaling de rechter ertoe die instemming als onbestaande te beschouwen omdat ze werd gegeven met het oog op een opschorting en niet met het oog op het uitstel.

Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.22.0801.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230222.2F.3/NL>

Trefwoorden: Neergelegde conclusie - Rechtbank - Geen antwoord - Conclusie die niet overeenkomstig de in artikel 744 Gerechtelijk Wetboek bepaalde structuur is opgemaakt

Samenvatting: Het vonnis dat beslist dat de rechtbank krachtens artikel 780, eerste lid, 3°, Gerechtelijk Wetboek, dat niet van toepassing is in strafzaken, de conclusie van de eiseres niet dient te beantwoorden omdat ze niet werd opgemaakt overeenkomstig de in artikel 744 Gerechtelijk Wetboek bepaalde structuur, schendt artikel 149 Grondwet en miskent de aan

de rechter opgelegde verplichting om de voor hem regelmatig genomen conclusie te beantwoorden.

Hof van Cassatie 8 maart 2023 (P.22.1598.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230308.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Geldboete en opdecienen - Geldboete - Karakter van hoofdstraf - Uitspraak van de geldboete samen met een andere hoofdstraf - Gevolg

2. Probatieuitstel - Uitstel van de strafuitvoering - Bijzondere voorwaarden - Verplichting om een opleiding te volgen - Voorwaarden

Samenvatting: 1. De geldboete is geen hoofdstraf wanneer zij samen met een andere hoofdstraf zoals een gevangenisstraf wordt uitgesproken (1). (1) T. MOREAU en D. VANDERMEERSCH, *Éléments de droit pénal*, Brussel, La Chartre, 2022, 231.

2. Artikel 1, § 3, Probatielwet bepaalt dat indien het uitstel van de tenuitvoerlegging van de gehele gevangenisstraf of geldboete wordt gelast, de bijzondere voorwaarden onder meer kunnen bestaan in de verplichting om binnen de twaalf maanden na de dag waarop het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan een bepaalde opleiding te volgen; de opleiding kan enkel als bijzondere voorwaarde voor de hoofdstraf worden opgelegd, in het kader van een probatieuitstel, en op voorwaarde dat de hoofdstraf gepaard gaat met een uitstel voor het geheel van die straf (1). (1) Cass. 22 mei 2018, AR P.18.0198.N, AC 2018, nr. 323.

Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.22.1532.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230315.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Heling - Moreel bestanddeel - Vermoeden

2. Strafzaken – Redenen van de vonnissen en arresten – Tegenstrijdigheid tussen redenen - Artikel 1138, 4°, Gerechtelijk Wetboek - (Geen) Toepassing

Samenvatting: 1. Het moreel bestanddeel van heling bestaat in de kennis die de dader had of moest hebben van de misdadige oorsprong van het goed (1); een sterk vermoeden van diefstal kan bijgevolg het moreel bestanddeel van heling opleveren wanneer de dader, ondanks zijn redenen om dat vermoeden te koesteren, aanvaardt om in het bezit te treden van het goed. (1) Zie Cass. 29 september 2010, AR P.10.0566.F ECLI:BE:CASS:2010:ARR.20100929.1, AC 2010, nr. 559; Cass. 13 september 2005, AR P.05.0372.N ECLI:BE:CASS:2005:ARR.20050913.37, AC 2005, nr. 425; Cass. 9 juni 1999, AR P.99.0231.F ECLI:BE:CASS:1999:ARR.19990609.19, AC 1999, nr. 504; A. DE NAUW en F. KUTY, *Manuel de droit pénal spécial*, Wolters Kluwer, 2018, nr. 1269; M. L. CESONI en D. VANDERMEERSCH, “Le recel et le blanchiment”, in *Les infractions - vol. 1: les infractions contre les biens*, o.l.v. H.D. BOSLY en Chr. DE VALKENEER, Larcier, 2de uitg., 2016, 579; J.

SPREUTELS, Fr. ROGGEN, E. ROGER-FRANCE en J.-P. COLLIN, Droit pénal des affaires, Bruylant, 2de uitg., 2021, 742.

2. Artikel 1138, 4°, Gerechtelijk Wetboek biedt de mogelijkheid om cassatieberoep in te stellen tegen vonnissen die tegenstrijdige beschikkingen bevatten; een tegenstrijdigheid in de redenen valt niet onder deze bepaling (1). (1) Zie noot MNB onder Cass. 28 september 2022, AR P.22.1198.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220928.2F.14 (wat betreft de toepasselijkheid van die bepaling in strafzaken); Cass. 5 januari 2016, AR P.14.0844.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160105.1, AC 2016, nr. 2 (“er bestaat tegenstrijdigheid in de motivering als bedoeld bij artikel 149 Grondwet en artikel 1138, 4°, Gerechtelijk Wetboek wanneer er een tegenstrijdigheid bestaat tussen de redenen van de beslissing onderling of tussen de redenen en het dictum; dit is niet het geval wanneer de tegenstrijdigheid bestaat tussen de redenen van de beslissing en de gegevens van het strafdossier”); Cass. 24 november 2000, AR C.98.0037.N ECLI:BE:CASS:2000:ARR.20001124.5, AC 2000, nr. 641 (“artikel 1138, 4°, Gerechtelijk Wetboek heeft geen betrekking op een tegenstrijdigheid tussen redenen en een beschikking van een beslissing”).

Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.22.1399.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230315.2F.6/NL>

Trefwoorden: Strafprocedure - Rechtszitting - Accusatoir karakter - Gevolgen van de verplichting om de verwerping van een vordering tot aanvullende onderzoeksverrichtingen, die aan het oordeel van de rechter is overgelaten, met redenen te omkleden

Samenvatting: Aangezien de rechtspleging op de strafzitting een accusatoir karakter heeft (1), kan de rechter de beklaagde bij gebrek aan voldoende bewijzen vrijspreken, zonder dat hij de lacunes in het onderzoek ambtshalve moet invullen (2); hij is evenmin gehouden zijn beslissing om deze niet in te vullen met bijzondere redenen te omkleden, wanneer de partijen zich inzake de relevantie van de voorgestelde onderzoekshandeling, zoals het getuigenverhoor, op zijn oordeel verlaten. (1) Zie Cass. 26 mei 1999, AR P.99.0096.F ECLI:BE:CASS:1999:ARR.19990526.16, AC 1999, nr. 311; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, La Charte, Brugge, 9de uitg., 2021, dl. I, 11-12, en de verw. in de voetnoten. (2) Zie Cass. 18 mei 2016, AR P.16.0204.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160518.5, AC 2016, nr. 326, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas..

Hof van Cassatie 24 mei 2023 (P.23.0067.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230524.2F.3/NL>

Trefwoorden: Strafbzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Hoger beroep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt - Omvang van de aanhangigmaking bij de rechters in hoger beroep - Gevolg

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 187, § 9, tweede lid, Wetboek van Strafvordering maakt het hoger beroep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt, de grond van de zaak aanhangig bij de rechter in hoger beroep, ook al is er geen hoger beroep ingesteld tegen het bij verstek gewezen vonnis; krachtens die bepaling wordt de grond van de zaak aanhangig bij het appelgerecht, met als enige voorbehoud de relatieve werking van het verzet; artikel 204 Wetboek van Strafvordering betreft een bijzondere bepaling die de devolutieve werking van het hoger beroep bepaalt en dus niet van toepassing is wanneer het hoger beroep gericht is tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 24 mei 2023 (P.21.1042.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230524.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Nieuwe in hoger beroep aangevoerde gegevens - Antwoord door verwijzing naar de redenen van de eerste rechter - Wettigheid

2. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Cassatiemiddel dat het niet-beantwoorden van die conclusie aanvoert - Onnauwkeurigheid – Gevolg

3. Art. 149 GW - Strafzaken - Verplichting om de conclusie te beantwoorden - Draagwijdte

Samenvatting: 1. Wanneer voor het appelgerecht nieuwe middelen of nieuwe stukken worden aangevoerd, is de verwijzing in de beslissing in hoger beroep naar de in het beroepen vonnis vermelde redenen geen onregelmatige of ongeschikte motivering als die redenen tevens de verwerping van de aangevoerde nieuwe gegevens verantwoorden.

2. Het middel dat de appelrechters verwijt niet op verweermiddelen te hebben geantwoord zonder de gegevens te verduidelijken die het hof van beroep niet in aanmerking zou hebben genomen, is onnauwkeurig en mitsdien niet ontvankelijk.

3. De rechter voldoet aan de verplichting om de vonnissen en arresten met redenen te omkleden en de conclusie van een partij te beantwoorden, wanneer de beslissing de feitelijke en juridische gegevens vermeldt op grond waarvan een vordering, een verweer of een exceptie wordt aangenomen of afgewezen; de rechter is niet verplicht om uitvoerig in te gaan op de argumenten van de partijen (1). (1) Cass. 7 juni 2017, AR P.17.0165.F, AC 2017, nr. 373; Cass. 24 september 2014, AR P.14.0915.F, AC 2014, nr. 551.

Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.23.1163.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250121.2N.1/NL>

Trefwoorden: Strafzaken – Burgerrechtelijk aansprakelijke partij – Beklaagde – Vrijspraak – Veroordeling tot schadevergoeding in andere hoedanigheid – Grens

Samenvatting: Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering kan de strafrechter een burgerlijke vordering tot herstel van schade slechts gegrond verklaren indien hij vaststelt dat de schade voortvloeit uit een als misdrijf gekwalificeerd feit waarvoor de beklaagde is vervolgd en dat de rechter bewezen verklaart; hieruit volgt dat de strafrechter die uitspraak doet over de burgerlijke vordering de beklaagde die enkel in die hoedanigheid in de strafprocedure is betrokken en voor de hem ten laste gelegde feiten is vrijgesproken niet in een andere hoedanigheid kan veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding.

Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.24.1097.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250121.2N.6/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijsvoering - Onrechtmatig bewijs - Handvest Grondrechten EU - Artikelen 7 en 8 - Algemene en ongedifferentieerde bewaring van verkeers- en locatiegegevens - Bewijsuitsluitingsregeling van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Doeltreffendheidsbeginsel - Doorslaggevend bewijs - Toezicht door het Hof – Draagwijdte

2. Strafzaken - Getuigen - Recht van verdediging - Horen van getuigen à charge - Horen van getuige over wijze waarop bewijs is verzameld - Verbalisanten – Geen toetsing aan de criteria ter beoordeling van het al dan niet horen van getuige à charge - Onaantastbare beoordeling van de bewijswaarde - Verantwoording - Wijze

3. Verzwarende omstandigheden - Vereniging als bedoeld in artikel 2bis, § 3, b, Drugswet - Verzwarende omstandigheid - Leidend persoon als bedoeld in artikel 2bis, § 4, b, Drugswet - Begrip

4. Strafzaken - Strafvordering - Opdracht van het openbaar ministerie - Bijstand van de rechter in de uitlegging en toepassing van de wet - Draagwijdte

5. Strafzaken - Strafvordering - Loyaliteitsbeginsel - Draagwijdte

6. Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Opdracht van het openbaar ministerie - Bijstandsplicht - Loyaliteit - Onderzoek à charge en à décharge – Draagwijdte

7. Strafzaken - Strafvordering - Vermoeden van loyaliteit - Weerlegging - Nauwkeurige en objectieve gegevens - Geen afbreuk aan het recht van verdediging en recht op eerlijk proces - Wijze

Samenvatting: 1. Het staat aan de strafrechter om de toelaatbaarheid van bewijs dat is verkregen door middel van een met het Unierecht onverenigbare algemene en ongedifferentieerde bewaring van verkeers- en locatiegegevens te beoordelen overeenkomstig artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, uitgelegd in het licht van onder meer het beginsel van doeltreffendheid zoals vooropgesteld in de

rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie; het vereiste van doeltreffendheid van de door het Unierecht geboden rechtsbescherming, zoals uitgelegd in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, brengt voor de nationale strafrechter de verplichting mee om dergelijk bewijs in het kader van een strafrechtelijke procedure buiten beschouwing te laten indien de beklaagde niet in de gelegenheid is om doeltreffend commentaar te leveren op dat bewijs, dat betrekking heeft op een gebied waarvan de rechter geen kennis heeft en dat een doorslaggevende invloed kan hebben op de beoordeling van de feiten (1); de mate waarin bewijs een doorslaggevende invloed op de schuldbeoordeling kan hebben, is te beoordelen op grond van de concrete gegevens van elke zaak en is onder meer af te wegen tegenover de zwaarwichtigheid van de andere bewijselementen die de rechter bij die beoordeling betreft; het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die niet te verzoenen zijn met het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging, met inbegrip van het doeltreffendheidsvereiste. (1) Zie Cass. 11 juni 2024, AR P.24.0200.N, AC 2024, nr. 441, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240611.2N.1; Cass. 30 januari 2024, AR P.23.1581.N, AC 2024, nr. 82, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240130.2N.7.

2. Indien een beklaagde verzoekt om een getuige te horen louter over de wijze waarop bewijs is verzameld, zoals een politieambtenaar over de resultaten van opzoeken en naspeuringen die hij in het kader van een strafonderzoek heeft uitgevoerd, waaronder het opvragen, het analyseren en het vergelijken van gegevens, het inwinnen van informatie bij derden of het afleiden van gevolgen uit onderzochte stukken, dient de rechter dit verzoek in beginsel niet te toetsen aan de drie criteria die voortvloeien uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens betreffende het door artikel 6.1 en 6.3.d gewaarborgde recht om een getuige à charge onder eed te horen op de rechtszitting en het feit dat een politieambtenaar bepaalde aspecten van die bewijsverzameling heeft vermeld in een proces-verbaal, dan wel het loutere feit dat de bewijsverkrijging steunt op zintuiglijke activiteiten van politieambtenaren, leidt niet tot een ander besluit; in een dergelijk geval staat het integendeel aan de vonnisrechter om, overeenkomstig de in strafzaken geldende bewijsstandaard en met eerbiediging van het recht van verdediging van de beklaagde over de gehele procedure, onaantastbaar de bewijswaarde van de bevindingen van de verbalisanten te beoordelen, naast de bewijswaarde van de andere aan tegenspraak onderworpen feitelijke gegevens, met inbegrip van de vraag of die bevindingen dan wel die gegevens al dan niet bijkomende toelichting vereisen door middel van een getuigenverhoor onder eed ter rechtszitting; het feit dat de partij die om het verhoor van de getuige verzoekt, niet enigszins aannemelijk maakt dat er een ernstige grond tot betwisting van de bewijsverkrijging bestaat, kan de afwijzing van het verzoek tot het horen van de getuige verantwoorden en dit is eveneens het geval wanneer het gaat om bewijsverkrijging die de uitkomst van de zaak niet op een doorslaggevende wijze kan bepalen (1). (1) Zie Cass. 22 oktober 2024, AR P.24.0858.N ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241022.2N.5, AC 2024, nr 697.

3. Een vereniging zoals bedoeld in artikel 2bis, § 3, b, Drugswet vereist het bestaan van een georganiseerde groep van minstens twee personen, met als doel de ongeoorloofde bedrijvigheid met betrekking tot slaapmiddelen, verdovende middelen of psychotrope stoffen, die voorkomen op de krachtens deze wet door de Koning vastgestelde lijst; leidend persoon in een dergelijke vereniging, zoals bedoeld in artikel 2bis, § 4, b, Drugswet, is degene die een actieve rol speelt bij de organisatie en het bestaan van de vereniging, die

binnen de vereniging de belangrijke beslissingen neemt en die een zekere mate van gezag over de leden van de vereniging heeft (1). (1) Zie Cass. 20 november 2024, AR P.24.1175.F, AC 2024, nr. 792, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241120.2F.15.

4. Het openbaar ministerie heeft onder meer als opdracht de rechter bij te staan in de uitlegging van de wet en de toepassing ervan op de hem voorgelegde zaken; die bijstandsplicht houdt de verplichting in om de rechter op onpartijdige wijze in te lichten over de oplossing die het proces volgens de wet moet kennen, ook al is die oplossing strijdig met de door het openbaar ministerie genomen vordering en aldus beperkt de opdracht van het openbaar ministerie zich niet tot die van aanklager, wiens betrachting erin bestaat de beklaagde te doen veroordelen (1). (1) Cass. 30 april 2014, AR P.13.1869.F, AC 2014, nr. 307, ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140430.2; Cass. 19 december 2012, AR P.12.1310.F, AC 2012, nr. 701, ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20121219.1.

5. Het loyaliteitsbeginsel houdt in dat alle door het openbaar ministerie verzamelde gegevens bij het strafdossier worden gevoegd, inzonderheid de gegevens à décharge en die loyaliteit houdt eveneens in dat, wanneer het openbaar ministerie om redenen van privacy of het onderzoeksgeheim enkel een selectie van in een ander onderzoeksdossier aanwezige bewijsgegevens aan het strafdossier kan toevoegen, die selectie ook alle relevante gegevens à décharge bevat (1). (1) Cass. 12 mei 2015, AR P.13.1399.N, AC 2015, nr. 303, ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150512.2; Cass. 19 december 2012, AR P.12.1310.F, AC 2012, nr. 701, ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20121219.1.

6. De plicht de rechter bij te staan in de uitlegging van de wet en de toepassing ervan en het loyaliteitsbeginsel, evenals de door artikel 28bis, § 3, tweede lid, Wetboek van Strafvordering aan de procureur des Konings opgelegde verplichting om te waken voor de wettigheid van de bewijsmiddelen en de loyaliteit waarmee ze worden verzameld, maken inherent deel uit van de opdracht van het openbaar ministerie; het feit dat artikel 28bis, § 1, eerste lid, Wetboek van Strafvordering bij de vermelde wet van 18 januari 2024 in die zin is aangevuld dat het opsporingsonderzoek à charge en à décharge moet worden gevoerd, verandert daaraan niets.

7. De loyaliteit van het openbaar ministerie wordt vermoed, maar de beklaagde kan aannemelijk maken dat zij in een bepaald geval niet is geëerbiedigd en dat zijn recht op een eerlijk proces daardoor is aangetast; daarvoor zijn nauwkeurige en objectieve gegevens vereist en die omstandigheid doet geen afbreuk aan het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces, met inbegrip van het recht op tegenspraak en op wapengelijkheid (1). (1) Cass. 10 januari 2023, AR P.22.1076.N, AC 2023, nr. 19, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230110.2N.4; Cass. 8 november 2022, AR P.22.0825.N, AC 2022, nr. 708, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221108.2N.10, met concl. van advocaat-generaal B. De Smet, ECLI:BE:CASS:2022:CONC.20221108.2N.10; Cass. 19 december 2012, AR P.12.1310.F, AC 2012, nr. 701, ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20121219.1.

Hof van Cassatie 21 januari 2025 (P.24.1187.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250121.2N.2/NL>

Trefwoorden: Strafzaken – Vordering tot schadevergoeding namens een vennootschap – Ontbinding van de vennootschap – Sluiting van de vereffening – Vennoot van rechtswege eigenaar van de actieve vermogensbestanddelen – Begrip activa – Activa die over het hoofd zijn gezien – Gevolg

Samenvatting: Artikel 2:104, § 1, eerste lid, WVV, dat bepaalt dat de vennoten of aandeelhouders door de sluiting van de vereffening van rechtswege onverdeelde eigenaars, elk voor hun deel, van alle actieve vermogensbestanddelen van de vennootschap, ook al zijn deze op het ogenblik van de sluiting van de vereffening niet gekend, is niet beperkt tot de activa die zijn opgenomen in de staat van activa en passiva bij de ontbinding van de vennootschap of die op dat moment nog niet waren gekend maar omvat ook de activa die wel waren gekend, maar bij het opstellen van de voormelde staat over het hoofd zijn gezien (1); de appelrechters die vaststellen dat de vordering tot schadevergoeding, ingesteld namens de besloten vennootschap, een op het ogenblik van de ontbinding gekend actief vermogensbestanddeel van de vennootschap was en die vervolgens oordelen dat, aangezien deze vordering niet werd opgenomen in de staat van activa en passiva van de vennootschap bij haar ontbinding, de vordering niet is overgegaan naar het persoonlijk vermogen van de eiser, verantwoorden hun beslissing niet naar recht. (1) Zie K. De Backer, “Commentaar bij artikel 2:104 WVV”, in Vennootschappen en verenigingen, Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, 2023, 23.

Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.1370.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250122.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Misbruik van vennootschapsgoederen - Strafbare deelneming - Voorwaarde - Derde die heeft meegewerkt aan het misdrijf - Derde die geen bestuurder van de vennootschap is - Invloed

2. Samenloop – Eendaadse - Eenheid van opzet - Collectief misdrijf - Toepassing van de zwaarste straf - Gevolg - Bijkomende veiligheidsmaatregel - Geheel buiten beschouwing laten van de voor de lichtere misdrijven voorgeschreven straffen

3. Beroepen vonnis aangetast door een verschrijving - Verschrijving bij de precieze vermelding van het bedrag van de verbeurdverklaring - Verbetering in hoger beroep die de toestand van de beklaagde niet verzwart - (Geen) vereiste van eenstemmigheid

Samenvatting: 1. Wanneer de bestuurder van een vennootschap misbruik maakt van vennootschapsgoederen, kunnen de derden die hebben meegewerkt aan dat misbruik in de in artikel 66 of 67 Strafwetboek vermelde omstandigheden, worden beschouwd als mededaders of medeplichtigen aan het misdrijf, ook al zouden zij zelf niet dezelfde hoedanigheid als de hoofddader hebben gehad (1). (1) Cass. 25 januari 2012, AR P.11.1821.F ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120125.6, AC 2012, nr. 68.

2. Krachtens artikel 65 Strafwetboek kan de feitenrechter die in feite heeft vastgesteld dat verschillende misdrijven de uitvoering zijn van eenzelfde misdadig opzet slechts één straf, namelijk de zwaarste, opleggen; die regel verplicht de rechter in beginsel ertoe de voor de lichtere misdrijven voorgeschreven straffen geheel buiten beschouwing te laten, zelfs als die straffen voorzien in een zwaardere bijkomende sanctie dan die welke samen met de opslorpende straf kan worden opgelegd (1). (1) Cass. 25 januari 2012, AR P.11.1821.F ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120125.6, AC 2012, nr. 68.

3. Aangezien de verschrijving een vergissing is waarvan de verbetering de in de verbeterde beslissing vastgelegde rechten niet wijzigt, verzwaren de appelrechters door een verschrijving met betrekking tot het precieze bedrag van de verbeurdverklaring bij equivalent te verbeteren, de toestand van de beklaagde niet en dienen zij bijgevolg niet met eenparige stemmen uitspraak te doen over dat punt.

Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.0409.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250122.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Vaststelling - Herkwalificatie - Onaantastbare beoordeling door de rechter - Grens

2. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Toevoeging van een aanvullende kwalificatie - Voorwaarde

3. Strafvordering - Uitoefening - Aanhangigmaking van de zaak bij het vonnisgerecht - Omvang - Feiten die het voorwerp van de aanhangigmaking vormen - Onopzettelijk doden - Gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg dat bestaat in een specifieke strafbare gedraging - Gevolg - Toevoeging van een aanvullende kwalificatie - Wettigheid

4. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Onopzettelijk doden - Fout die een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg oplevert - Voorwaarde - Pathologische aanleg van het slachtoffer - Invloed

Samenvatting: 1. In strafzaken kunnen de vonnisgerechten geen uitspraak doen over feiten die niet bij hen aanhangig zijn gemaakt en kunnen de appelrechters geen uitspraak doen over andere feiten dan die waarop de beslissing van de eerste rechter betrekking had; de strafrechter beoordeelt onaantastbaar, op basis van de gegevens van de beschikking tot verwijzing of van de dagvaarding en van het strafdossier, of de feiten die hij bewezen verklaart door eventueel hun kwalificatie te verbeteren met eerbiediging van het recht van verdediging, werkelijk degene zijn die het voorwerp vormen van de vervolging of waarop deze berust (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM.

2. In de regel kan de rechter, tenzij een zaak bij hem aanhangig wordt gemaakt door een aanvullende rechtstreekse dagvaarding of door een vrijwillige verschijning, geen kwalificatie

aan de oorspronkelijke kwalificatie toevoegen die kan leiden tot een bijkomende schuldigverklaring (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM.

3. Het in artikel 418 Strafwetboek bedoelde gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg houdt elke mogelijke vorm van de fout in, hoe licht deze ook is; hieruit volgt dat de rechter die kennisneemt van een telastlegging van onopzettelijke slagen of verwondingen, bij zijn onderzoek van de vraag waarin de strafbare nalatigheid kan bestaan, alle fouten in aanmerking moet nemen die dat gebrek kunnen opleveren; wanneer de rechter vaststelt dat de niet-naleving van de algemene zorgvuldigheidsnorm bestaat in een specifieke strafbare gedraging, dient hij na te gaan of de beklaagde zich daadwerkelijk schuldig heeft gemaakt aan die gedraging en dient hij daartoe, met eerbiediging van het recht van verdediging, de kwalificatie toe te voegen die de oorspronkelijke kwalificatie onopzettelijk doden aanvult (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM.

4. De artikelen 418 tot 420 Strafwetboek maken de schuld van de dader niet afhankelijk van het bewijs dat zijn fout de enige oorzaak van de schade is; er moet enkel worden vastgesteld dat de schade zonder die fout niet zou zijn ontstaan zoals ze zich heeft voorgedaan en de dader niet van zijn aansprakelijkheid wordt ontslagen alleen op grond dat andere oorzaken, zoals een pathologische aanleg van het slachtoffer, aan het ontstaan ervan zouden hebben bijgedragen (1). (1) Cass. 3 mei 2017, AR P.16.0532.F ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170503.2, AC 2017, nr. 304.

Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.25.0039.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250204.2N.12/NL>

Trefwoorden: Verzuim van uitspraak over een geschilpunt - Toepassing van artikelen 794 en 794/1 Gerechtelijk Wetboek in strafzaken - Rechtzetting wegens een kennelijke rekenfout, een verschrijving of leemte - Herbeoordeling van de zaak in het verbeterend vonnis - Grens

Samenvatting: De rechter kan op grond van artikel 794 Gerechtelijk Wetboek elke kennelijke rekenfout of verschrijving of andere kennelijke leemte dan het in artikel 794/1 Gerechtelijk Wetboek bedoelde verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering in een vonnis verbeteren, zonder evenwel de daarin bevestigde rechten uit te breiden, te beperken of te wijzigen; artikel 794/1, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het gerecht dat heeft verzuimd zich over een punt van de vordering uit te spreken dit verzuim kan herstellen zonder afbreuk te doen aan de over de reeds beslechte geschilpunten uitgesproken beslissingen; deze bepaling is evenwel niet van toepassing in strafzaken; de strafuitvoeringsrechter schendt artikel 794 Gerechtelijk Wetboek wanneer hij met het verbeterend vonnis een herbeoordeling maakt van de op het ogenblik van het verbeterde vonnis beschikbare gegevens en zich dan ook niet beperkt tot de verbetering van een kennelijke rekenfout of van een verschrijving of van een andere kennelijke leemte dan het in artikel 794/1 Gerechtelijk Wetboek bedoelde verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering (1). (1) Over het verbod om in strafzaken in een verbeterend vonnis terug te komen op een beslecht geschilpunt, zie Cass. 21 november 2023, AR P.23.1509.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231121.2N.15; Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0439.F

ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190508.15, AC 2019, nr. 272; Cass. 22 september 2015, AR P.14.1118.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150922.4, AC 2015, nr. 541; Cass. 4 november 2009, AR P.09.0972.F ECLI:BE:CASS:2009:ARR.20091104.4, AC 2009, nr. 640; J. DE CODT, “L'erreur matérielle et sa rectification devant la juridiction répressive”, noot onder Brussel (KI), 17 september 2002, RDP 2003, p. 314; zie alg. C. VAN SEVEREN, “Commentaar bij artikel 794 Ger.W.”, in Comm. Ger. Kluwer, 2020, 44p.

Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.24.1638.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250204.2N.6/NL>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Grievenschrift - Grief - Begrip

2. Hoger beroep - Gevolgen. Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Beperkte saisine van het appelgerecht - Beslissingsonderdelen die onafscheidelijk zijn verbonden met de onderdelen aangehaald in het grievenschrift - Omvang van de saisine

3. Hoger beroep – Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Beperkte saisine van het appelgerecht - Draagwijdte van de akte van hoger beroep en het grievenschrift - Bepaling van de saisine aan de hand van het grievenschrift - Grief die is beperkt tot de opgelegde hoofdstraf - Beoordeling van de bijkomende straffen als onafscheidelijk verbonden grief - Toelaatbaarheid

Samenvatting: 1. Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming vraagt door het appelgerecht (1). (1) Cass. 11 oktober 2023, AR P.22.1491.F ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231011.2F.14, ECLI:BE:CASS:2023:CONC.20231011.2F.14, met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH; Cass. 7 maart 2023, AR P.22.1478.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230307.2N.1; Cass. 7 december 2021, AR P.21.0740.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211207.2N.5; Cass. 6 februari 2018, AR P.17.0457.N ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180206.1, AC 2018, nr. 75; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170201.9, AC 2017, nr. 78; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161018.4, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal A. WINANTS; S. VAN OVERBEKE, Grievenstelsel en hoger beroep in strafzaken, Kluwer, 2022, 91-94; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, die Keure, 2021, 1711-1713.

2. Uit de artikelen 203, § 1, en 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering en hun wetsgeschiedenis volgt dat de saisine van het appelgerecht in de eerste plaats wordt bepaald door de verklaring van hoger beroep en vervolgens binnen de door die verklaring bepaalde grenzen verder door de in het grievenformulier opgegeven grieven; uit die bepalingen volgt verder dat indien in de verklaring van hoger beroep wordt aangegeven dat het hoger beroep is gericht tegen alle beschikkingen van het beroepen vonnis en in het grievenformulier slechts bepaalde grieven worden opgegeven, de saisine van het appelgerecht is beperkt tot de in het grievenformulier vermelde beslissingsonderdelen,

alsook tot de beslissingsonderdelen die daarmee onafscheidelijk zijn verbonden (1). (1) Zie Cass. 25 juni 2024, AR P.23.1511.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.15; Cass. 30 april 2024, AR P.23.0814.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240430.2N.17; Cass. 13 februari 2024, AR P.23.1665.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240213.2N.6; Cass. 30 januari 2024, AR P.23.1344.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240130.2N.2; Cass. 1 december 2020, AR P.19.1024.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201201.2N.11, AC 2020, nr. 732, met concl. OM; Cass. 23 oktober 2019, AR P.19.0802.F ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2, AC 2019, nr. 540; S. VAN OVERBEKE, Griefvenstelsel en hoger beroep in strafzaken, Kluwer, 2022, 165-170; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, die Keure, 2021, 1719-1720.

3. Indien een appellant in het grievenformulier als grief de met het beroepen vonnis opgelegde hoofdstraf vermeldt en dus aangeeft dat hij dat beslissingsonderdeel in hoger beroep wenst hervormd te zien, dan voert hij noodzakelijk ook een grief aan betreffende de aan de appellant opgelegde bijkomende straffen, die immers beslissingsonderdelen zijn die onafscheidbaar zijn van het beslissingsonderdeel betreffende de hoofdstraf (1); de omstandigheid dat de appellant in zijn grievenformulier uitdrukkelijk aangeeft dat hij enkel de hervorming wenst van de hoofdstraf en dus formeel geen grief aanvoert betreffende een bijkomende straf, laat niet toe anders te oordelen; het appelgerecht moet een dergelijke beperking in het grievenformulier buiten beschouwing laten. (1) Cass. 13 februari 2024, AR P.23.1665.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240213.2N.6.

Hof van Cassatie 4 februari 2025 (P.24.1655.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250204.2N.5/NL>

Trefwoorden: 1. Strafvordering - Verplichte vermeldingen in de rechterlijke uitspraak - Naam van de magistraat van het openbaar ministerie die aanwezig was bij de uitspraak - Proces-verbaal van de rechtszitting als aanvullende bron van informatie

2. Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Bijdrage aan het Begrotingsfonds Juridische tweedelijsbijstand - Stuk waaruit de kosteloze rechtsbijstand blijkt - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 195, tweede lid, 1°, Wetboek van Strafvordering bepaalt weliswaar dat het vonnis de naam van de magistraat van het openbaar ministerie moet bevatten die bij de uitspraak tegenwoordig is geweest, maar die verplichting is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; de naam van die magistraat kan ook blijken uit het proces-verbaal van de rechtszitting waarop het vonnis is uitgesproken.

2. Uit artikel 4, § 3, Wet Bijdrage Juridische Tweedelijsbijstand volgt dat indien de strafrechter vaststelt dat een beklaagde juridische tweedelijsbestand geniet, hij die beklaagde niet kan veroordelen tot de betaling van een bijdrage aan het Fonds (1). (1) Cass. 5 september 2023, AR P.23.0791.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230905.2N.10; Cass. 9 mei 2023, AR P.23.0219.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230509.2N.2, T. Strafr. 2023, 239; GwH 25 juni 2020, arrest 94/2020, www.const-court.be; J. DECOKER, "En dan zijn er nog? De

bijdragen, toeslagen en vergoedingen”, T. Strafr. 2024, 46-51; M.-A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, 1570.

Hof van Cassatie 18 februari 2025 (P.24.1424.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250218.2N.6/NL>

Trefwoorden: Strafzaken - Proces-verbaal van de terechtzitting - Ondertekening - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Opdat een proces-verbaal van de rechtszitting in strafzaken rechtsgeldig zou zijn, moet het zijn ondertekend door de voorzitter en de griffier van de rechtszitting en een proces-verbaal van de rechtszitting dat niet is ondertekend door de voorzitter, zonder dat zijn verhindering om te ondertekenen wordt vastgesteld, is nietig.

Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1747.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250225.2N.10/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Rechtsplegingsvergoeding - Geen strafvervolgning op initiatief van de burgerlijke partij - Veroordeling in eerste aanleg - Geen hoger beroep van de burgerlijke partij - Vrijspraak in tweede aanleg - Beslissing van onbevoegdheid wat betreft de burgerlijke vordering - Toewijzing van de gerechtskosten aan de burgerlijke partij - Grens

2. Gerechtskosten - Strafzaak - Procedure voor de feitenrechter - Geen strafvervolgning op initiatief van de burgerlijke partij - Veroordeling in eerste aanleg - Geen hoger beroep van de burgerlijke partij - Vrijspraak in tweede aanleg - Toewijzing van de gerechtskosten aan de burgerlijke partij - Grens

Samenvatting: 1. Uit artikel 162bis Wetboek van Strafvordering volgt dat een burgerlijke partij die voor het vonnisgerecht niet rechtstreeks heeft gedagvaard of zich niet bij de rechtstreekse dagvaarding van een andere burgerlijke partij heeft aangesloten en die tegen het beroepen vonnis, dat de beklaagde en de vrijwillig tussenkomende partij heeft veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding aan de burgerlijke partij, zelf geen hoger beroep heeft ingesteld, niet kan worden veroordeeld tot de betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan de beklaagde en aan de vrijwillig tussenkomende partij; dat het appelgerecht zich na een vrijspraak van de beklaagde onbevoegd verklaart om kennis te nemen van de vordering van de burgerlijke partij tegen de beklaagde en tegen de vrijwillig tussenkomende partij, is daarbij niet relevant (1). (1) Cass. 22 september 2021, AR P.21.0442.F ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210922.2F.3, AC 2021, nr. 580, met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, op datum in Pas.; Cass. 10 juni 2020, AR P.19.1043.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200610.2N.2, AC 2020, nr. 385; Cass. 11 maart 2009, AR P.07.1778.F ECLI:BE:CASS:2008:ARR.20080213.2, AC 2009, nr. 192; GwH 18 december 2008, arrest 182/2008, GwH 18 februari 2010, arrest 11/2010, www.const-court.be.

2. Uit artikel 162 Wetboek van Strafvordering volgt dat een burgerlijke partij die voor het vonnisgerecht niet rechtstreeks heeft gedagvaard of de strafvordering zelf niet op gang heeft gebracht, niet kan worden veroordeeld tot de kosten van de strafvordering.

Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1621.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250311.2N.1/NL>

Trefwoorden: Artikel 6.1, EVRM - Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn - Artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering - Overschrijding van de termijn die niet zeer zwaarwichtig is - Geen verval van de strafvordering - Remediëring van de overschrijding van de redelijke termijn - Reële en meetbare vermindering van de bestraffing - Verlenen van een volledig of gedeeltelijk uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter

Samenvatting: Uit de bepaling van artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering volgt dat wanneer de rechter oordeelt dat er een overschrijding is van de redelijke termijn, maar dat die niet zeer zwaarwichtig is en hij derhalve niet het verval van de strafvordering uitspreekt, hij de overschrijding dient te sanctioneren door een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring, of door een straf op te leggen die lager is dan de wettelijke minimumstraf, of door het opleggen van een straf die reëel en meetbaar lager is dan de straf die hij zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding zonder dat in dat laatste geval de rechter verplicht is de straf te vermelden die hij bij niet-overschrijding zou hebben opgelegd; wanneer een beklaagde nog in aanmerking komt voor de maatregel van het uitstel van tenuitvoerlegging, kan de remediëring van de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn bestaan of mede bestaan in het geheel of gedeeltelijk verlenen van uitstel van tenuitvoerlegging aangezien een dergelijke voorwaardelijke veroordeling een reële en meetbare vermindering van de bestraffing is en aldus een daadwerkelijke remediëring van de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn vormt, ook al loopt de veroordeelde het risico alsnog de opgelegde straf te moeten ondergaan; de rechter oordeelt onaantastbaar op welke wijze de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn moet worden geredieerd (1). (1) Wet Strafprocesrecht I van 9 april 2024, BS 18 april 2024, in werking getreden op 28 april 2024; J. MEESE, “Less is more. De verjaring van de strafvordering en de redelijke termijn in strafzaken anno 2024”, RW 2024-25/20, 763 – 780.

Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1796.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250311.2N.8/NL>

Trefwoorden: Drugwet - Artikel 5 - Bijzondere herhaling - Voorwaarden

Samenvatting: Uit de bepaling van artikel 5 Drugwet volgt dat de nieuwe overtreding moet zijn gepleegd voordat vijf jaar zijn verlopen vanaf de datum dat de eerdere veroordeling kracht van gewijsde heeft verkregen (1). (1) In deze zaak werd de beklaagde in eerste aanleg veroordeeld in staat van wettelijke herhaling, maar in beroep werd de bijzondere herhaling

van artikel 5 Drugwet weerhouden. De problematiek die hier aan de orde is betreft de aanvangsdatum van de termijn van 5 jaar bedoeld in dat artikel, met name op het ogenblik van het definitief worden van de veroordeling waarop de herhaling wordt gebaseerd of, naar analogie met de wettelijke herhaling, vanaf het ondergaan of het verjaard zijn van de straf. Het Hof oordeelde reeds dat indien in drugzaken de bijzondere herhaling niet mogelijk is, de wettelijke herhaling nog steeds mogelijk blijft- zie Cass. 13 januari 2009, AR P.08.1626.N ECLI:BE:CASS:2009:ARR.20090113.3, AC 2006, nr. 26 maar contra Cass. 13 juni 2007, AR P.07.0608.F ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070613.4, AC 2007, nr. 324. AW

Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.0929.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250311.2N.12/NL>

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Recht op tegenspraak - Verzoek tot deskundigenonderzoek - Verzoek niet gegrond op gegevens die de aangevoerde feiten aannemelijk maken - Weigering door de rechter - Draagwijdte – Gevolg

2. Strafzaken - Bewijs - Recht op bewijs - Inhoud - Draagwijdte - Beoordelingsvrijheid van de rechter

Samenvatting: 1. De rechter kan, zonder schending van artikel 6 EVRM dan wel miskenning van het recht van verdediging, waartoe het recht op tegenspraak behoort, weigeren om een deskundigenonderzoek te bevelen wanneer de procespartij haar verzoek op geen enkel gegeven grondt dat de tot staving van haar vordering aangevoerde feiten aannemelijk kan maken of wanneer er geen dienstige reden bestaat om die maatregel te bevelen (1). (1) Cass. 25 april 2023, AR P.22.1005.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230425.2N.20 met concl. van advocaat-generaal D. SCHOETERS.

2. Het recht op bewijs is het recht van elke procespartij om de bewijselementen te overleggen waarover zij zelf beschikt en om aan de rechter te vragen dat de bewijselementen waarover zij niet beschikt zouden worden verzameld door de uitvoering van bepaalde onderzoeksmaatregelen, waarover de rechter oordeelt, maar het recht op bewijs is geen onbeperkt recht en schakelt bijgevolg de vermelde beoordelingsvrijheid van de rechter niet uit.

Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.24.1722.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250311.2N.16/NL>

Trefwoorden: Artikel 62, eerste lid Wegverkeerswet - Proces-verbaal van de politie - Bewijskracht en bewijswaarde - Gebruik in artikel 62, eerste lid, Wegverkeerswet van het begrip bewijskracht daar waar bewijswaarde wordt bedoeld - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: De bewijskracht en de bewijswaarde van akten zijn twee onderscheiden juridische begrippen aangezien de bewijskracht van een akte slaat op het verbod voor de

rechter om van een geschrift, waarnaar hij uitdrukkelijk verwijst, een uitlegging te geven die onverenigbaar is met de bewoordingen ervan, met andere woorden om het geschrift te doen liegen, terwijl de bewijswaarde van een geschrift slaat op het geloof dat de rechter bij de bewijswaardering kan of moet hechten, al naargelang het geval, aan het geschrift; een cassatiemiddel dat deze onderscheiden juridische begrippen door elkaar gebruikt is bij gebrek aan nauwkeurigheid niet ontvankelijk, ook al wordt in artikel 62, eerste lid, Wegverkeerswet het begrip bewijskracht gehanteerd waar bewijswaarde wordt bedoeld.

Hof van Cassatie 18 maart 2025 (P.24.1383.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250318.2N.12/NL>

Trefwoorden: Artikel 6.3.b - Recht op voldoende tijd en faciliteiten om zijn verweer voor te bereiden - Verwittiging van de aard en redenen van de telastlegging - Aanpassing van tenlastelegging door de vonnisrechter - Wijziging van de datum van de vervolgte feiten - Verwittiging van de beklaagde in de procedure in hoger beroep - Voorwaarden

Samenvatting: Noch artikel 6.1 of 6.3.a EVRM, noch enig algemeen rechtsbeginsel legt enige bijzondere vorm op voor wat betreft de wijze waarop de vervolgte partij op de hoogte moet worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldiging; niets belet dat de vonnisrechter op basis van de informatie uit het strafdossier de redenen van de beschuldiging, zoals vermeld in de gedinginleidende akte, verduidelijkt, onder meer door aanpassing van de incriminatiegegevens, en de partijen vervolgens uitnodigt om hierover standpunt in te nemen; het enkele feit dat deze verduidelijking een gevolg is van het verweer van de beklaagde of dat zij pas in de procedure in hoger beroep gebeurt, miskent het recht van verdediging niet; daarvoor is enkel vereist dat de beklaagde na de verduidelijking kan beschikken over de tijd en faciliteiten die nodig zijn voor de voorbereiding van zijn verdediging, zoals bepaald in artikel 6.3.b EVRM (1). (1) Zie ook Cass. 11 juni 2024, AR P.24.0109.N ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240611.2N.10, AC 2024, nr. 439; Cass. 23 oktober 2022, AR P.02.0958.F ECLI:BE:CASS:2002:ARR.20021023.9, AC 2022, nr. 561; Cass. 25 mei 2022, AR P.22.0087.F, AC 2022, nr. 375, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220525.2F.3 met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, ECLI:BE:CASS:2022:CONC.20220525.2F.3; Cass. 1 december 2020, AR P.20.0784.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201201.2N.5, AC 2020, nr. 736, met concl. OM; J. DECOKER, “De heromschrijving van het ten laste gelegde: een greep uit de cassatierechtspraak (vanaf 2000 tot nu)”, T. Strafr. 2017, 347-357; M.-A. BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH, en M. GIACOMETTI, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2025, 1651-1659.

Hof van Cassatie 18 maart 2025 (P.25.0102.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250318.2N.14/NL>

Trefwoorden: 1. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Wegverkeer - Maatregel van de herstelexamens - Preventief en gedragscorrigerend effect van de maatregel - Motivering – Toelaatbaarheid

2. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straftoemeting - Weigering een straf met probatieuitstel toe te kennen - Vermelding van een eerdere veroordeling maar zonder toevoeging van het uitstel - Gevolg

3. Probatieuitstel - Weigering een straf met probatieuitstel toe te kennen – Geen vermelding dat de beklaagde nog in aanmerking komt voor een probatieuitstel - Wel vermelding dat een gewoon uitstel niet meer mogelijk is of dat andere straffen niet passend zijn

Samenvatting: 1. De omstandigheid dat een beveiligingsmaatregel er in essentie toe strekt de maatschappij te beschermen, belet niet dat van een dergelijke maatregel ook een preventief en sanctionerend effect kan uitgaan (1). (1) Zie ook Cass. 14 januari 2025, AR P.24.1581.N ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250114.2N.11, AC 2024, nr. 42, wat betreft de motivering van de beveiligingsmaatregel van het alcoholslot.

2. Uit het enkele feit dat de rechter bij de bespreking van het strafrechtelijk verleden van een beklaagde melding maakt van de veroordeling tot een gevangenisstraf, zonder daarbij te vermelden dat die straf met uitstel van tenuitvoerlegging werd uitgesproken, volgt niet dat de beslissing daardoor gebrekkig is gemotiveerd.

3. Geen enkele bepaling of algemeen rechtsbeginsel verplicht de rechter in zijn beslissing vast te stellen dat een beklaagde al dan niet nog in aanmerking komt voor probatieuitstel van tenuitvoerlegging, ook niet indien de rechter wel vaststelt dat de beklaagde niet meer in aanmerking komt voor gewoon uitstel van tenuitvoerlegging en wel in aanmerking komt voor een werkstraf of een straf onder elektronisch toezicht, maar die straffen niet passend zijn.

Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1618.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250319.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Aanvang van de termijn

2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Sanctie - Verval van de strafvordering – Zeer zwaarwichtige miskenning van de redelijke termijn – Beoordelingscriteria

3. Strafzaken - Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde – Aangevangen debat - Begrip

Samenvatting: 1. De redelijke termijn waarbinnen een persoon het recht heeft om te worden berecht, loopt niet vanaf het tijdstip waarop hij de feiten zou hebben gepleegd maar

vanaf de datum waarop hij zich hiertegen diende te verdedigen (1). (1) Cass. 1 maart 2022, AR P.21.1221.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220301.2N.5.

2. Artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering verplicht de rechter niet het verval van de strafvordering uit te spreken bij overschrijding van de redelijke termijn; dat is hem enkel toegestaan bij een “zeer zwaarwichtige” miskenning van de redelijke termijn; de ernst van de overschrijding is niet beperkt tot het onbetwistbare karakter ervan maar kan met name worden beoordeeld naargelang de uitwerking die het verstrijken van de tijd heeft gehad op de beschikbaarheid en de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal, op de mogelijkheid voor elk van de partijen om dat te weerleggen en op het vermogen van het proces om te voldoen aan de vereisten van eerlijkheid die zijn vastgelegd in artikel 6 EVRM.

3. Zodra het debat werd aangevangen, moet het proces in de regel met dezelfde zetel worden voortgezet overeenkomstig artikel 779 Gerechtelijk Wetboek; wanneer de raadsman van de beklaagde op de inleidende rechtszitting heeft gevraagd om conclusietermijnen vast te stellen en het hof van beroep, met instemming van de partijen, het tijdschema voor de neerlegging en de mededeling van de conclusies heeft bepaald en de pleitzitting op een latere datum heeft vastgesteld, werd het debat niet aangevangen voor de magistraten die de zetel vormen op deze inleidende rechtszitting (1). (1) Cass. 9 maart 2021, AR P.20.1248.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210309.2N.17.

Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1751.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250319.2F.5/NL>

Trefwoorden: Exploot - Strafzaken - Gewone verzettermijn - Aanvang - Regelmatige betekening - Akte van betekening die de overhandiging van de stukken aan de ontvanger van de betekening aantoont - Draagwijdte

Samenvatting: De wet stelt de aanvang van de gewone verzettermijn niet afhankelijk van de voorwaarde dat er bij het dossier van de rechtspleging een afschrift wordt gevoegd van de stukken waarvan de akte van betekening de overhandiging aan de ontvanger van de betekening aantoont.

Hof van Cassatie 1 april 2025 (P.25.0166.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250401.2N.25/NL>

Trefwoorden: Strafzaken – Rechtspleging in hoger beroep – Strafverzwaring – Eenparigheid – Hoofdgevangenisstraf met volledig uitstel van tenuitvoerlegging uitgesproken door de eerste rechter – Zelfde straf opgelegd door het appelgerecht maar met probatievoorwaarden voor het uitstel – Draagwijdte – Gevolg

Samenvatting: Artikel 211bis, tweede zin, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat om de in hoger beroep uitgesproken straffen te kunnen verzwaren eenstemmigheid is vereist en om

te oordelen of er strafverzwaring is in de zin van deze bepaling moeten, indien de eerste rechter zowel een hoofdgevangenisstraf, een geldboete en een verval van het recht tot sturen heeft opgelegd en het appelgerecht eveneens een hoofdgevangenisstraf, een geldboete en een verval van het recht tot sturen oplegt, de uitgesproken hoofdgevangenisstraffen worden vergeleken en zijn de overige straffen zijn bij de beoordeling of er een strafverzwaring is in beginsel niet relevant; indien de eerste rechter en het appelgerecht eenzelfde hoofdgevangenisstraf opleggen en de eerste rechter voor die hoofdgevangenisstraf volledig uitstel van tenuitvoerlegging heeft verleend en het appelgerecht eveneens volledig uitstel van tenuitvoerlegging verleent voor eenzelfde proeftijd, maar daaraan probatievoorwaarden verbindt, legt het appelgerecht een zwaardere straf op in de zin van artikel 211bis, tweede zin, Wetboek van Strafvordering en kan het dit slechts doen mits wordt vastgesteld dat tot die strafverzwaring met eenparigheid van stemmen is beslist (1). (1) A. MONSIEURS, “De zwaarte van de straf volgens het Hof van Cassatie, het grondwettelijk Hof en het Europees hof voor de rechten van de Mens”, NC 2008 (225) 240; P. VAN ROOIJ en W. YPERMAN, “De relatieve zwaarte van straffen: tijd om de gordiaanse knoop door te hakken?”, T. Strafr. 32023/5, (275) 283.

Hof van Cassatie 1 april 2025 (P.25.0448.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250401.2N.29/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Verzoek tot opheffing van de voorwaarden – Artikelen 35, §§ 1, 3 en 5 – Redenen waarop de voorwaarden betrekking moeten hebben – Toepassing van artikel 16, §1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet – Motivering door de rechter – Vermelding van één reden uit artikel 16, §1, Voorlopige Hechteniswet – Motivering over andere redenen uit artikel 16, §1, Voorlopige Hechteniswet – Overtollige motivering – Vermelding van de wettelijke bepalingen – Draagwijdte – Gevolg

2. Allerlei - Aanvullend Protocol EVRM - Artikelen 2.2 en 2.3 - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Verzoek tot opheffing van de voorwaarden - Artikelen 35, §§ 1, 3 en 5 - Redenen waarop de voorwaarden betrekking moeten hebben - Toepassing van artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet - Geen limitatieve categorie van voorwaarden - Beoordeling door de rechter van de aangepaste voorwaarden - Mogelijke beperking van grondrechten - Verbod om het land te verlaten zonder toelating van de rechter - Mogelijkheid tot oplegging en handhaving van een dergelijke voorwaarde - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Volgens artikel 35, § 1 en § 5, Voorlopige Hechteniswet kunnen de onderzoeksgerechten de in verdenkinggestelde in vrijheid laten onder oplegging van één of meer voorwaarden en artikel 35, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat deze voorwaarden betrekking moeten hebben op een van de redenen genoemd in artikel 16, § 1, vierde lid, en daaraan moeten aangepast zijn, in acht genomen de omstandigheden van de zaak hetgeen het bestaan betreft van ernstige redenen om te vrezen dat de in vrijheid gelaten in verdenkinggestelde nieuwe misdaden en wanbedrijven zou plegen, zich aan het optreden van het gerecht zou onttrekken, bewijzen zou pogen te laten verdwijnen of zich

zou verstaan met derden; hieruit volgt dat de rechter die oordeelt over het verzoek van een inverdenkinggestelde om een hem opgelegde voorwaarde op de heffen, dient vast te stellen dat er op het moment van zijn beslissing nog steeds minstens één van de in artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalde redenen van toepassing is, zodat indien de rechter wettig het bestaan van één dergelijke reden vaststelt, zijn motivering over eventueel nog andere redenen overtuigend is en de kritiek van de inverdenkinggestelde op die motivering niet tot cassatie kan leiden; de vermelde bepalingen vereisen niet dat de rechter in zijn beslissing over het verzoek tot opheffing van een voorwaarde uitdrukkelijk melding maakt van de artikelen van de Voorlopige Hechteniswet die hij toepast of van verdrags- of wetsbepalingen die de inverdenkinggestelde tot zijn staving van zijn verzoek aanvoert en het feit dat de rechter die bepalingen niet vermeldt, betekent bovendien niet dat hij ze niet toepast of geen acht erop slaat.

2. Met de bepalingen van artikel 35, §§ 1, 3 en 5, Voorlopige Hechteniswet, heeft de wetgever geen limitatieve categorie van voorwaarden bepaald, maar het aan de rechter overgelaten om de voorwaarden te bepalen die betrekking hebben op en aangepast zijn aan de in artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet genoemde redenen van recidivegevaar, vluchtgevaar, collusiegevaar of het gevaar op het doen verdwijnen van bewijzen en die door de rechter te bepalen voorwaarden kunnen wel degelijk een beperking op grondrechten inhouden, mits de rechter de absolute noodzaak daarvan vaststelt; uit die bepalingen alsmede uit de bepalingen van artikel 2.2 en 2.3 Aanvullend Protocol EVRM en artikel 5 EVRM volgt dat de rechter aan de vrijgelaten inverdenkinggestelde als voorwaarde kan opleggen dat hij zich niet naar het buitenland mag begeven zonder voorafgaande toelating, mits de rechter de absolute noodzaak daartoe vaststelt in het licht van de ernstige redenen bepaald in artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet, zodat de rechter die voorwaarde ook kan handhaven, mits hij ze, na een geactualiseerd onderzoek van de gegevens van de zaak, op het moment van zijn uitspraak nog steeds absoluut noodzakelijk acht in het licht van deze redenen.

Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0389.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:CONC.20250528.2F.12/NL>

Trefwoorden: Probatie-uitstel – Herroeping – Artikel 14, § 2 Probatielwet – Niet-nakoming van de probatie – Geen strafbare feiten plegen – Geen veroordeling vereist – Bekentenis – Geen schuldigverklaring aan dat misdrijf

Samenvatting: Noch artikel 14, § 2 Probatielwet noch enige andere wettelijke of internationale bepaling verbiedt de rechter in het kader van de herroeping van een probatie-uitstel wegens niet-nakoming van een of meerdere opgelegde bijzondere voorwaarden, met name het niet-plegen van strafbare feiten, de bekentenissen van de betrokken persoon, weergegeven in een proces-verbaal van de politie in verband met zedenfeiten, in aanmerking te nemen, op voorwaarde dat het gerecht niet oordeelt over het strafbare karakter van die feiten.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.16>

Trefwoorden: 1. Art. 6.2 EVRM – Vermoeden van onschuld

2. Straftoemeting – Motivering – Appelrechter legt andere straf op dan de eerste rechter – Gevolg (geen)

Samenvatting: 1. Het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, zoals dit ook wordt gewaarborgd door artikel 6.2 EVRM en artikel 14.2 IVBPR, verzet zich niet ertegen dat de rechter:

- voor de bewezenverklaring van een misdrijf het gegeven in aanmerking neemt dat een beklaagde geen aannemelijke verklaring kan of wil geven voor bezwarende elementen;
- beweringen die een beklaagde te zijner ontlasting aanvoert, verwierpt omdat de beklaagde die beweringen niet enigszins aannemelijk maakt;
- de bewezenverklaring voor de vervolgde feiten mede afleidt uit gegevens die zijn ontleend aan geseponeerde strafdossiers waarover de beklaagde tegenspraak kon voeren, voor zover de rechter de beklaagde niet schuldig verklaart aan de feiten die het voorwerp uitmaken van die geseponeerde strafdossiers.

2. Geen enkele bepaling of algemeen rechtsbeginsel legt aan het appelgerecht de verplichting op om, behoudens bij daartoe strekkende conclusie, te motiveren waarom het anders straft dan de eerste rechter. Het appelgerecht dient enkel de door de appelrechters opgelegde bestraffing te motiveren. Dat is ook het geval indien het anders dan de eerste rechter voor bepaalde telastleggingen vrijspreekt. Het appelgerecht kan ter motivering van de door de appelrechters opgelegde bestraffing ook de motivering van de eerste rechter overnemen, zelfs als het zwaarder straft dan de eerste rechter.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.2>

Trefwoorden: Bezit van kinderpornografie - Voortdurend misdrijf

Samenvatting: Artikel 383bis, § 2, Strafwetboek, waarnaar wordt verwezen in de heromschreven telastlegging G.1, bestrafte tot en met 31 mei 2022 “[h]ij die wetens en wederrechtelijk kinderpornografisch materiaal verwerft, bezit of zich, met kennis van zaken, door middel van informatica- of communicatietechnologie, de toegang daartoe verschaft.”

Artikel 417/46, eerste lid, Strafwetboek, waarnaar wordt verwezen in de heromschreven telastlegging G.2, bepaalt vanaf 1 juni 2022: “Bezitten en verwerven van beelden van seksueel misbruik van minderjarigen is het bezitten of verwerven, al dan niet voor een derde, van beelden van seksueel misbruik van minderjarigen.”

Die bepalingen vereisen dat de dader van het misdrijf weet dat hij minstens één van de erin bedoelde beelden in zijn bezit heeft. Het misdrijf duurt voort zolang de dader bewust de

toestand van zijn wederrechtelijk bezit van het beeld ononderbroken laat voortduren, zonder dat daarvoor nog enige verdere gedraging van zijnentwege vereist is.

Dat de betrokkene na een bepaald moment of gedurende een zekere periode geen aandacht besteedt aan het beeld dat hij in zijn bezit houdt, betekent niet dat dit voortdurend misdrijf na dat moment of tijdens die periode ophoudt te bestaan.

De rechter oordeelt onaantastbaar of en hoelang een beklaagde een beeld van seksueel misbruik van een minderjarige wetens in zijn bezit heeft gehad. Daarbij kan de rechter rekening houden met de duur van de periode waarin de beklaagde het beeld, na het wetens te hebben verworven, heeft bewaard op een of meerdere hem toebehorende gegevensdragers.

Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1328.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.1>

Trefwoorden: Belaging – Ernstige verstoring van rust – Contactpogingen – Telefoonnummer van de dader was geblokkeerd

Samenvatting: De voor het misdrijf van belaging vereiste ernstige rustverstoring door het gedrag van de dader kan zich ook voordoen door voortdurende telefonische oproepen gericht aan het slachtoffer of andere pogingen tot contactname, ook al heeft het slachtoffer het telefoonnummer van de dader geblokkeerd. Als het slachtoffer geen enkel contact meer wenst met de dader, kunnen dergelijke contactpogingen bij het slachtoffer de voor het misdrijf vereiste ernstige rustverstoring opleveren.

Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1152.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.12>

Trefwoorden: 1. Rechtsplegingsvergoeding – Burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard en van wie de burgerlijke vordering werd afgewezen – Beklaagde werd wel veroordeeld voor de feiten

2. Rechtsplegingsvergoeding – Art. 1017, vierde lid Ger.W. – Omslaan van de kosten – Niet van toepassing in strafzaken

Samenvatting: 1. Artikel 162bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat de burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard of die zich met een afzonderlijke vordering heeft aangesloten bij een rechtstreekse dagvaarding van een andere burgerlijke partij, of die, bij ontstentenis van enig beroep van het openbaar ministerie, de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke persoon, hoger beroep heeft ingesteld en die in het ongelijk wordt gesteld, kan worden veroordeeld tot het aan de beklaagde betalen van de in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek bedoelde vergoeding.

De burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard en van wie de burgerlijke vordering wordt afgewezen, is een in het ongelijk gestelde partij die gehouden is tot betaling van een

rechtsplegingsvergoeding aan de beklaagde en dit ongeacht of de strafrechter de beklaagde schuldig heeft verklaard aan de met de rechtstreekse dagvaarding aanhangig gemaakte feiten en hem daarvoor tot straf heeft veroordeeld.

2. Artikel 1017, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek dat bepaalt dat de kosten kunnen worden omgeslagen als de rechter het raadzaam acht, onder meer wanneer de partijen onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld, is niet van toepassing in strafzaken.

Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1056.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.14>

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Conclusies – Neerleggen van conclusie ter griffie – Conclusie niet andermaal ter rechtszitting neergelegd of de inhoud ervan hernomen – Gevolg – Geen conclusie waarop de rechter moet antwoorden – Regel met algemene draagwijdte – Geen overdreven formalisme – Niet te vergelijken met situatie waarin een conclusiekalender werd opgesteld

2. Strafvordering – Redelijke termijn – Art. 27 VTSv. – Beoordeling

Samenvatting: 1. Behoudens wanneer toepassing is gemaakt van artikel 152 Wetboek van Strafvordering of van artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, moet in strafzaken een conclusie blijken uit een geschrift dat, ongeacht zijn benaming of vorm, tijdens het debat ter rechtszitting door een partij of zijn advocaat aan de rechter wordt overgelegd, waarvan regelmatig is vastgesteld dat de rechter kennis ervan heeft genomen en waarin middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie zijn aangevoerd.

Buiten die uitzonderingen is een conclusie uitgaande van een partij of haar advocaat, die niet tijdens het debat aan de rechter is overgelegd maar aan de griffie is overgemaakt, zonder dat uit de stukken van de rechtspleging blijkt dat die conclusie andermaal ter rechtszitting is neergelegd of dat de indiener de inhoud ervan heeft hernomen, geen conclusie waarop de rechter moet antwoorden. Het enkele feit dat de indiener geen afstand heeft gedaan van de in zijn conclusie vervatte middelen of dat de rechter niet vaststelt dat de neerlegging van de conclusie misbruik van rechtspleging uitmaakt, doen daaraan geen afbreuk.

Die regel heeft een algemene draagwijdte en de toepassing ervan is niet afhankelijk van de concrete omstandigheden van de zaak, zoals de omstandigheid dat de rechter en de partijen effectief kennis hebben kunnen nemen van de ter griffie neergelegde conclusie. Dit is geen overdreven formalisme dat in strijd is met enige verdrags- of wetsebepaling of met enig algemeen rechtsbeginsel. De toepassing van die regel is immers voorzienbaar en een partij kan haar conclusies neerleggen volgens de wettelijke bepalingen toepasselijk in strafzaken.

In strafzaken vindt het debat principieel mondeling plaats op de rechtszitting en is het neerleggen van conclusies facultatief. Partijen die overeenkomstig artikel 152 Wetboek van Strafvordering en artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering te kennen hebben gegeven conclusies te zullen neerleggen, wat zij binnen de hen bij beschikking toegemeten tijdsbestekken, die noodzakelijkerwijze aan de rechtszitting voorafgaan, enkel

ter griffie kunnen en moeten doen, en partijen die deze kennisgeving niet hebben gedaan, zodat zij hun eventuele conclusie enkel op de rechtszitting kunnen en moeten neerleggen, bevinden zich voor wat betreft de verplichtingen inzake de plaats en het tijdstip van het neerleggen van die conclusies klaarblijkelijk niet in vergelijkbare rechtstoestanden die de wet verschillend behandelt.

2. Artikel 27, eerste en tweede lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering bepaalt wat volgt:

“Indien de duur van strafvervolgung de redelijke termijn overschrijdt, kan de rechter de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken, of een straf uitspreken die lager kan zijn dan de wettelijke minimumstraf of, bij een zeer zwaarwichtige miskennenning van de redelijke termijn, het verval van de strafvordering uitspreken.

De rechter beoordeelt, in het licht van de omstandigheden van de zaak en het belang van de overschrijding van de redelijke termijn, welke van de in het eerste lid bedoelde gevolgen moet worden uitgesproken.”

Opdat de rechter op grond van die bepaling het verval van de strafvordering kan uitspreken, moet hij vaststellen dat de overschrijding dermate zwaarwichtig is dat het verderzetten van de strafprocedure in geen enkel opzicht nog te verantwoorden is. Daarbij kan de rechter rekening houden met de ernst van de overschrijding van de redelijke termijn en de concrete omstandigheden van de zaak, zoals onder meer de in de zaak aan de orde zijnde belangen met inbegrip van de belangen van de burgerlijke partij.

Artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering sluit niet uit dat de rechter zijn oordeel dat het verval van de strafvordering geen passende sanctie voor de door hem vastgestelde ernstige overschrijding van de redelijke termijn uitmaakt, steunt op de overweging dat de bewijsvoering en het recht van verdediging van de beklaagde niet ernstig en onherstelbaar werden aangetast. Evenmin sluit die bepaling uit dat de rechter rekening houdt met de ernst van het bewezenverklarde misdrijf.

Het arrest oordeelt als volgt:

- de redelijke termijn binnen dewelke iedereen die vervolgd wordt het recht heeft op de behandeling van zijn zaak door een rechter, is in deze zaak duidelijk overschreden. Zonder dat dit vereist was voor een goede rechtsbedeling en zonder dat dit aan de eiser te wijten was, is een onredelijk lange tijd verstreken tussen het instellen van de hogere beroepen en de uitspraak van heden;
- de schade die de eiser heeft geleden ingevolge de overschrijding van de redelijke termijn bleef beperkt tot het te lang in onzekerheid blijven over het resultaat van de tegen hem ingestelde strafvordering;
- krachtens artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering kan de rechter, wanneer de duur van de strafvervolgung de redelijke termijn overschrijdt, de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken, of een straf uitspreken die lager kan zijn dan de wettelijke minimumstraf of, bij een zeer zwaarwichtige miskennenning van de redelijke termijn, het verval van de strafvordering uitspreken;
- uit de tekst van deze bepaling, de gebruikte terminologie en de wetsgeschiedenis volgt dat de sanctie van het verval van de strafvordering wegens de overschrijding van de redelijke termijn slechts uitzonderlijk mag worden toegepast. De overschrijding moet dermate zwaarwichtig zijn dat ze leidt

tot het oordeel dat het verderzetten van de strafprocedure in geen enkel opzicht nog te verantwoorden is;

- dit laatste is hier niet het geval. Alle elementen nodig of nuttig voor de beoordeling van de zaak na de beperkte verwijzing door het Hof van Cassatie zijn nog steeds aanwezig zodat de eiser ook voor de verwijzingsrechter op een volwaardige wijze zijn verdediging heeft kunnen voordragen;
- de ernst van de misdrijven waarbij onder meer langdurig en bij herhaling misbruik werd gemaakt van de zwakke positie van de bewoners om onwaardige wooneenheden aan woekerprijzen te blijven verhuren, verzet zich ertegen dat deze niet langer zouden worden vervolgd, ook al is inmiddels ruim negen jaar verstreken sedert het einde van de geïncrimineerde periode;
- zonder de overschrijding van de redelijke termijn zouden de door de eerste rechter opgelegde gevangenisstraf en geldboete worden bevestigd;
- gelet op de ernstige overschrijding van de redelijke termijn en de hiermee gepaard gaande gevorderde leeftijd van de eiser volstaat het thans om hem enkel voormelde geldboete op te leggen.

Met die redenen verantwoordt het arrest naar recht de beslissing dat de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn in deze zaak niet het verval van de strafvordering tot gevolg heeft.

Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1323.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260106.2N.11>

Trefwoorden: Saisine rechter – Rechten van verdediging – Obscuri libelli (duistere vordering) – Onontvankelijkheid – Akte van aanhangigmaking gaat uit van een rechtstreeks dagende burgerlijke partij zonder bijstand van een raadsman

Samenvatting: De rechter oordeelt op grond van de omschrijving van de feiten in de akte van aanhangigmaking en van de stukken waarop deze is gebaseerd en die aan de tegenspraak zijn onderworpen, onaantastbaar wat precies het feit is dat het voorwerp van de in die akte bedoelde telastlegging of telastleggingen uitmaakt, alsook of dit voldoende duidelijk is zodat de beklaagde kan weten waartegen hij zich dient te verweren.

Wanneer de rechter op grond van dit oordeel niet kan uitmaken wat precies het voorwerp van de akte van aanhangigmaking uitmaakt, dient hij de strafvordering en de erop gebaseerde burgerlijke vordering onontvankelijk te verklaren. De omstandigheid dat de akte van aanhangigmaking uitgaat van een rechtstreeks dagende burgerlijke partij die niet wordt bijgestaan door een raadsman, doet hieraan geen afbreuk

Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1388.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260106.2N.12>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Saisine appelrechter – Verklaring hoger beroep – Grievenformulier – Verbeteren verschrijving in verklaring van hoger beroep

2. Hoger beroep – Saisine appelrechter – Verklaring hoger beroep – Grievenformulier

Samenvatting: 1. Het appelgerecht kan een verschrijving in een verklaring van hoger beroep verbeteren wanneer het uit de voorliggende stukken met zekerheid kan afleiden dat de verschrijving louter berust op een materiële vergissing.

Het appelgerecht oordeelt onaantastbaar of een verklaring van hoger beroep is aangetast door een louter materiële vergissing die toelaat de verschrijving in de verklaring te verbeteren.

Uit het enkele feit dat de inhoud van een verklaring van hoger beroep die verwijst naar het grievenformulier niet volledig overeenstemt met de inhoud van het grievenformulier, volgt niet dat het appelgerecht moet aannemen dat de verklaring van hoger beroep een verschrijving bevat.

Het arrest oordeelt als volgt:

- het hoger beroep van de eiser was volgens de bewoordingen van de akte van hoger beroep gericht tegen alle strafrechtelijke beschikkingen van het vonnis;
- de eiser heeft in zijn grievenschrift grieven laten gelden betreffende de schuld, de straf en of maatregel en de burgerlijke rechtsvordering (“de burgerlijke vordering wordt betwist”);
- de argumentatie dat de griffier bij het overnemen van de grieven in de beroepsakte een onmiskenbare fout heeft begaan, minstens dat er sprake is van een kennelijke materiële vergissing, kan niet worden gevolgd;
- het hoger beroep wordt ingesteld door het afleggen van een verklaring van hoger beroep op de griffie van het rechtscollege dat de beslissing heeft gewezen, vorm die op straffe van niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep is voorgeschreven;
- de raadsman van de eiser is persoonlijk verschenen ter griffie om de verklaring van hoger beroep af te leggen en heeft die verklaring, die een authentieke akte is, op 13 december 2024 samen met de griffier ondertekend;
- met haar handtekening heeft de raadsman van de eiser bevestigd dat de akte overeenstemt met haar verklaring van hoger beroep;
- noch de samenlezing van de akte met het door de eiser ingediende grievenformulier noch enig ander door de eiser aangevoerd argument leveren het bewijs op dat de eiser bij akte van 13 december 2024 ook hoger beroep heeft ingesteld op burgerrechtelijk gebied of dat er sprake is van een materiële vergissing in de akte.

Op grond van die redenen kan het arrest wettig oordelen dat de appelsaisine is beperkt tot de beschikkingen van het beroepen vonnis op strafrechtelijk gebied en dit ondanks de aankruising van de grief “burgerlijke rechtsvordering” op het grievenformulier en ondanks het gegeven dat de akte van hoger beroep vermeldt “conform het grievenformulier”.

2. De door artikel 203, § 1, Wetboek van Strafvordering bepaalde verplichting van het afleggen van een verklaring van hoger beroep en de door artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde verplichting een grievenformulier in te dienen, zijn te onderscheiden formaliteiten waarvan de niet-naleving telkens wordt gesanctioneerd met het verval van het hoger beroep.

De saisine van het appelgerecht wordt in de eerste plaats bepaald door de verklaring van hoger beroep en vervolgens, binnen de grenzen die blijken uit de verklaring van hoger beroep, door de met het grievenformulier aangevoerde grieven. Een appellant kan niet op ontvankelijke wijze grieven aanvoeren die buiten de uit de verklaring van hoger beroep voortvloeiende saisine vallen.

Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.1322.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260106.2N.7>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Uitgebreid redelijketermijnverweer – Verwerping door de rechter – Motivering onvoldoende

Samenvatting: De eiser heeft in zijn appelconclusie een uitgebreid redelijketermijnverweer gevoerd, zowel betreffende het aanvangs- als het eindpunt voor de berekening van die termijn, als betreffende de in aanmerking te nemen criteria, waaronder het gedrag van de eiser die niet voor de onredelijk lange duur verantwoordelijk kon worden gesteld, het eenvoudig karakter van de zaak en de totale duurtijd vanaf de eerste verontrusting tot de definitieve beslissing.

Het bestreden vonnis (p. 5, randnr. 3.4, eerste alinea) verwerpt het redelijketermijnverweer van de eiser enkel met de redenen dat de feiten plaatsgrepen in december 2023, dat de zaak werd behandeld binnen het jaar na het aantekenen van hoger beroep en dat die periode geenszins overdreven is. Met die enkele redenen beantwoordt het bestreden vonnis het in de appelconclusie ontwikkelde redelijketermijnverweer niet.

Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1063.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260113.2N.5>

Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Bewezenverklaarde feiten – Opdracht geneesheer-deskundige – Te ruim gelet op bewezenverklaarde feiten – Tegenstrijdigheid

Samenvatting: Ambtshalve middel
Geschonden wettelijke bepaling
- artikel 149 Grondwet.

1. Het arrest (p. 17-18, p. 19 en p. 20) verklaart de eiser schuldig aan de feiten omschreven onder de telastlegging A1 als een inbreuk op de artikelen 392, 398 en 400, eerste lid, Strafwetboek en aan de feiten omschreven onder de telastleggingen A2 en A3 als een inbreuk op de artikelen 392, 398 en 399, eerste lid, Strafwetboek. Daaruit volgt dat het arrest aanneemt dat de onder deze telastleggingen omschreven feiten hebben geleid tot een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden (A1) en een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van minder dan vier maanden (A2 en A3).

2. Het arrest (p. 23-24) beslist voor wat betreft de beoordeling van de burgerlijke vordering tot de aanstelling van een geneesheer-deskundige en motiveert die beslissing onder meer als volgt:

- het is niet nodig om de opdracht van de deskundige te beperken, naargelang de ernst en de gevolgen van de feiten afzonderlijk. Krachtens de artikelen 1382 en 1383 oud Burgerlijk Wetboek is degene die door zijn schuld aan een ander schade berokkent, immers verplicht deze integraal te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde wordt teruggeplaatst in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden indien de daad waarover hij zich beklagt, niet was gesteld;

- nu alle bewezenverklaarde feiten door de eiser zijn gepleegd en alle daaruit voortvloeiende schade derhalve door hem werd veroorzaakt, komt het er in deze zaak op aan om het slachtoffer terug te plaatsen in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden indien geen van de bewezen verklaarde feiten waren gepleegd, hetgeen een vergelijking impliceert met de toestand van het slachtoffer voor het eerst gepleegde feit, schade die in concreto moet worden bepaald.

3. Aan de deskundige wordt in de opdracht onder meer het volgende gevraagd: “de volledige en gedeeltelijke ongeschiktheid om eender welke bezigheid uit te oefenen te beschrijven, evenals de weerslag ervan op de verschillende levenssferen van de onderzochte, en te bepalen of deze ongeschiktheid een economische, huishoudelijke of persoonlijke ongeschiktheid betreft, alsmede de duur en graden ervan te bepalen”.

4. Uit de wijze waarop de deskundigenopdracht wordt gemotiveerd en omschreven volgt dat de appelrechters niet uitsluiten dat de onder de telastleggingen A1, A2 en A3 omschreven feiten niet hebben geleid tot een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden (A1) en een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van minder dan vier maanden (A2 en A3). Er bestaat dan ook een tegenstrijdigheid tussen de bewezenverklaring van de feiten onder de telastleggingen A1, A2 en A3 en de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering.

Omvang van de cassatie

5. Deze tegenstrijdigheid leidt tot de vernietiging van de bewezenverklaring van de feiten omschreven onder de telastleggingen A1, A2 en A3, de aan de eiser opgelegde bestraffing voor alle bewezenverklaarde feiten met inbegrip van de veroordeling tot betaling van een bijdrage aan het Slachtofferfonds, alsook van de beslissing over de burgerlijke vordering en dit ongeacht dat die beslissing geen eindbeslissing is in de zin van artikel 420, eerste lid, Wetboek van Strafvordering of een beslissing als bedoeld door het tweede lid van die bepaling. De overige beslissingen van het arrest blijven onaangetast.

Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1055.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.25.1055.N.pdf>

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Antiracismewet – Art. 22 – Beoordeling schuld – Rekening houden met verstuurde berichten

2. Strafvordering – Recht van verdediging – Beoordeling schuld – Elk tot het strafdossier behorend gegeven kan hierbij betrokken worden

3. Strafvordering – Recht op een eerlijk proces – Art. 6 EVRM – Beoordeling schuld – Beoordeling moreel bestanddeel – Rekening houden met andere strafbare feiten waarvoor de beklaagde wordt vervolgd of met gelijkaardige gedragingen van andere personen die bij de feiten betrokken waren

4. Vermoeden van onschuld – Beoordeling schuld – Vereiste om een door beklaagde aangevoerde stelling aannemelijk te maken – Beklaagde geeft geen redelijke verklaring voor de elementen die de rechter in aanmerking neemt bij de beoordeling van de schuld

Samenvatting: 1. Geen enkele bepaling verzet zich ertegen dat de rechter bij de beoordeling van een inbreuk op artikel 22 Antiracismewet rekening houdt met van een beklaagde uitgaande berichten en dit ongeacht of die beklaagde voor het versturen van die berichten zelf wel of niet wordt vervolgd en dat het versturen van die berichten wel of niet strafbaar is.

2. Artikel 6 EVRM en het daardoor gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging verzetten zich niet ertegen dat de rechter zijn oordeel over de schuld kan gronden op elk tot het strafdossier behorend gegeven waarover de beklaagde tegenspraak heeft kunnen voeren en dit ongeacht of de vervolgende partij, de burgerlijke partijen en de rechter naar dat gegeven hebben verwezen. De beklaagde dient bij de organisatie van zijn verdediging rekening ermee te houden dat de rechter elk tot het strafdossier behorend gegeven bij de schuldbeoordeling in aanmerking kan nemen.

3. De als geschonden aangevoerde artikelen 6 EVRM en 14.1 IVBPR verzetten zich niet ertegen dat de rechter bij de beoordeling of een voor een misdrijf vereiste moreel bestanddeel aanwezig is dan wel of de beklaagde louter humoristische bedoelingen had, rekening houdt met andere strafbare feiten waarvoor die beklaagde wordt vervolgd of met gelijkaardige gedragingen van andere personen die bij die feiten betrokken waren. Dit houdt geen miskennis in van de verplichting om de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de beklaagde individueel te beoordelen.

4. De rechter miskent het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, zoals dit ook wordt gewaarborgd door artikel 6.2 EVRM, niet indien hij oordeelt dat een beklaagde niet erin slaagt een door hem aangevoerde stelling aannemelijk te maken. De rechter is niet ertoe gehouden elke door een beklaagde aangevoerde stelling zonder meer voor waar aan te nemen. Dit houdt geen niet-toegelaten omkering van de bewijslast in.

Het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, zoals dit ook wordt gewaarborgd door artikel 6.2 EVRM, verzet zich niet ertegen dat de rechter die vaststelt dat bepaalde elementen voor de schuldbeoordeling van een beklaagde bezwarend zijn, het door die beklaagde niet kunnen of willen geven van een redelijke verklaring voor die elementen mee in aanmerking neemt.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1070.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.25.1070.N.pdf>

Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Heromschrijving telastlegging

2. Vermoeden van onschuld – Utlatingen van een deelstatelijk Minister op sociale media – Geen zeggenschap over of bijzondere kennis van de zaak – Gevolg

3. Verzoek tot bijkomende onderzoekshandelingen – Beoordeling rechter

4. Conclusietermijnen – Burgerlijke partij stelt incidenteel beroep in bij appelconclusie – Nieuw middel aangevoerd door beklaagde

5. Procesmisbruik – Nieuw middel aangevoerd in antwoordconclusie – Gevolg

Samenvatting: 1. Een beklaagde die hoger beroep heeft ingesteld tegen een vonnis dat hem schuldig heeft verklaard aan een telastlegging die in dat vonnis op gemotiveerde wijze is heromschreven, moet worden geacht tijdig en in de bijzonderheden op de hoogte te zijn gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldiging en voldoende tijd en faciliteiten te hebben gekregen om zich in hoger beroep op die heromschrijving te kunnen verdedigen, ongeacht zijn kritiek op die heromschrijving, op de aard van de kennisgeving ervan en op de mogelijkheid om zich in eerste aanleg op die heromschrijving te verdedigen.

2. Het vermoeden van onschuld wordt beschermd door artikel 6.2 EVRM, dat onderdeel uitmaakt van het recht op een eerlijk proces in strafzaken, zoals gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM.

Het recht op een eerlijk proces en het vermoeden van onschuld worden niet miskend door de enkele omstandigheid dat een verdachte of zijn zaak omstandig in de pers of op sociale media wordt becommentarieerd, ook al spreken bepaalde berichten in de pers of op sociale media zich op een negatieve wijze over die verdachte uit of aanzien zij hem als schuldig aan de feiten waarvan hij wordt verdacht voordat er een definitieve gerechtelijke beslissing is tussengekomen.

Die rechten kunnen daarentegen wel worden miskend wanneer uit een officiële verklaring of beslissing met betrekking tot de verdachte de overtuiging van een bij het strafdossier betrokken overheid, zoals een rechter, een lid van het openbaar ministerie of een politieambtenaar, blijkt dat hij schuldig is ondanks het feit dat zijn schuld nog niet wettelijk is vastgesteld. Ook een verklaring van een gezaghebbende politieke persoon, van wie bij het publiek de indruk kan bestaan dat hij zeggenschap over of bijzondere kennis van de zaak heeft, komt in aanmerking.

Dat is echter niet het geval voor wat betreft al dan niet bekende privépersonen of partijen in de zaak, die hun mening over de zaak of over de persoon van de verdachte in de pers of op sociale media uiten. Aan dergelijke personen kan bovendien niet zonder meer het recht worden ontzegd hun mening te uiten. Evenmin kan van de bevoegde gerechtelijke overheden worden verwacht dat zij onjuiste of ongepaste berichtgeving van dergelijke personen telkens rechtzetten of becommentariëren.

Tot de hier bedoelde personen kan, in een federaal gerechtelijk dossier, ook een minister van Justitie van een deelstaat behoren die zich op sociale media in persoonlijke naam over de zaak of de persoon van de verdachte uitlaat vooraleer een definitieve gerechtelijke beslissing over diens schuld is tussengekomen. Die persoon kan, ongeacht zijn titel, bij het

publiek redelijkerwijze niet de indruk wekken dat hij zeggenschap over of bijzondere kennis van de zaak heeft.

Wanneer een beklaagde aanvoert dat zijn recht op een eerlijk proces en het vermoeden van onschuld zijn miskend als gevolg van een overvloedige en negatieve publieke belangstelling die te wijten is of te wijten moet zijn aan de schending van het geheim van het onderzoek of het beroepsgeheim van een of meerdere bij het onderzoek of de behandeling van de zaak betrokken personen, maar uit het aan de rechter voorgelegde strafdossier niet blijkt dat dit het geval is, is de rechter niet ertoe gehouden een bijzonder onderzoek te voeren naar de persoon of personen die mogelijk hun geheimhoudingsplicht hebben miskend.

3. De rechter oordeelt onaantastbaar of het strafdossier volledig is, dan wel of de voeging van bepaalde bewijsstukken nog vereist is om dat dossier te vervolledigen, onder meer met het oog op de vrijwaring van het recht van verdediging van een partij. De rechter die vaststelt dat het strafdossier volledig is, moet het bewijs van zijn vaststelling niet leveren.

In strafzaken oordeelt de rechter onaantastbaar over de noodzaak, het nut of de raadzaamheid van het verzoek van een beklaagde om bijkomende onderzoeksmaatregelen te bevelen. De rechter kan daarbij onder meer rekening houden met de aard van die maatregelen, de bijzonderheid van de zaak, de op het spel staande belangen van alle partijen, de reeds aanwezige beoordelingselementen en de mate waarin de beklaagde de noodzaak van die maatregelen voor de eerbiediging van zijn recht op een eerlijk proces en recht van verdediging aannemelijk maakt.

De gemotiveerde verwerping van het verzoek van een partij om bijkomende onderzoeksmaatregelen te bevelen, impliceert niet automatisch een miskening van het recht op een eerlijk proces of het recht van verdediging.

4. Het recht op een eerlijk proces, waartoe de wapengelijkheid behoort, houdt in dat de procespartijen voor de rechter vrij en in gelijke mate verweermiddelen, eventueel voor het eerst in hoger beroep, moeten kunnen aanvoeren. Dit recht is evenwel niet absoluut en het verhindert niet dat de rechter verweermiddelen uit het debat weert die een partij aanvoert in strijd met de beperkingen opgenomen in een beschikking tot het bepalen van conclusietermijnen of die blijf geven van procesmisbruik. Dit is des te meer het geval wanneer de rechter niet oordeelt over de schuld van een beklaagde, maar enkel, na diens schuldigverklaring, over de gegrondheid van de tegen hem gerichte burgerlijke vordering.

Bij het bepalen van conclusietermijnen op grond van artikel 152, § 1, Wetboek van Strafvordering kan de rechter die aan een partij meerdere conclusietermijnen toekent, bepalen dat een navolgende conclusietermijn enkel ertoe strekt te antwoorden op de eventuele conclusie van een tegenpartij, teneinde aldus het recht van verdediging van deze laatste partij maximaal te vrijwaren. De rechter die in dat geval de tijdens de navolgende conclusietermijn neergelegde conclusie uit het debat weert omdat degene aan wie deze termijn is toegestaan toch een nieuw middel aanvoert, miskent hierdoor niet het recht op een eerlijk proces of het recht van verdediging van die partij.

De enkele omstandigheid dat een burgerlijke partij in haar appelconclusie incidenteel beroep instelt, verleent de beklaagde tegen wie de burgerlijke vordering is gericht niet het recht om in strijd met de beschikking tot het bepalen van conclusietermijnen nieuwe middelen aan te voeren.

5. Het voor het eerst in de repliekconclusie aanvoeren dat een burgerlijke partij-vzw niet is gemachtigd om een burgerlijke vordering in te stellen, om daaruit af te leiden dat deze niet ontvankelijk is, betreft een zelfstandig nieuw middel en niet een nieuw motief of argument waarmee de gegrondheid van de burgerlijke vordering wordt betwist.

Wanneer een beschikking tot het bepalen van conclusietermijnen voorligt met de uitdrukkelijke mededeling dat een aan de beklaagde toegekende tweede conclusietermijn enkel dient om te antwoorden op de conclusies van het openbaar ministerie en de burgerlijke partijen, ligt de kwestie van het aanvoeren van nieuwe middelen in een dergelijke termijn in het debat en is de beklaagde in staat om zijn verweer te voeren over het eventueel weren van het nieuwe middel uit het debat, wat hij onder meer kan doen door zijn nieuw middel ter sprake te brengen tijdens de behandeling van de zaak voor de rechter.

Het pleitmonopolie van de advocaat en de vrijheid van het pleidooi verplichten de rechter die rechtsmisbruik vaststelt door het heimelijk tussenvoegen van een nieuw middel in een repliekconclusie, niet om de advocaat met die handelwijze te confronteren tijdens de behandeling van de zaak of om met dat doel het debat te heropenen.

De rechter kan, zonder de vrijheid van het pleidooi te miskennen, procesmisbruik door een poging tot het misleiden van een tegenpartij afleiden uit alle hem voorgelegde gegevens, waaronder het feit dat een partij een punt van zijn vordering of verweer niet opwerpt in zijn pleidooi.

De rechter kan feitelijk vaststellen dat een partij tijdens zijn pleidooi een bepaald punt van zijn vordering of zijn verweer niet heeft opgeworpen. Niet vereist is dat het proces-verbaal van de rechtszitting dat uitdrukkelijk vaststelt.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1365.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260120.2N.4>

Trefwoorden: Hoger beroep – Appelrechter – Ontvankelijkheid hoger beroep – Beoordeling – Ambtshalve – Heropening debat niet nodig

Samenvatting: Geen enkele bepaling verplicht de appelrechter, die kennis neemt van een hoger beroep en van oordeel is dat dit hoger beroep geheel of gedeeltelijk niet-ontvankelijk is, om de appellant de gelegenheid te geven daarover voorafgaandelijk standpunt in te nemen, noch moet hij hiervoor het debat heropenen. De appellant moet steeds ermee rekening houden dat in een appelprocedure de strafrechter zijn hoger beroep onontvankelijk verklaart. Dit houdt geen miskennen in van het recht van verdediging.

Geen enkele bepaling verplicht het openbaar ministerie, op wiens verzoek een bij verstek gewezen vonnis aan de woonplaats van de beklaagde werd betekend, om laatstgenoemde of zijn raadsman te verwittigen van het feit dat de betekeningstukken bij het strafdossier zijn gevoegd. Indien deze voeging van de betekeningstukken gebeurt voorafgaand aan de rechtszitting waarop het hoger beroep tegen het verstekvonnis wordt behandeld, maken deze stukken deel uit van het strafdossier, waarvan de beklaagde kennis kan nemen, zodat zijn recht van verdediging ook niet wordt miskend.

Het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht van toegang tot de rechter, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, belet de lidstaten niet om het instellen

van rechtsmiddelen afhankelijk te maken van voorwaarden voor zover die voorwaarden een wettig doel dienen en er een redelijke verantwoording bestaat tussen de opgelegde voorwaarden en het nagestreefde doel. Die voorwaarden mogen er evenwel niet toe leiden dat het recht van toegang tot de rechter in de kern wordt aangetast.

Het vastleggen van een termijn om hoger beroep aan te tekenen tegen een bij verstek gewezen rechterlijke beslissing, waarbij de aanvangsdatum voor die termijn de datum van de regelmatige betekening van die verstekbeslissing is, beoogt een goede rechtsbedeling en rechtszekerheid. Die voorwaarde dient dan ook een wettig doel en is redelijk verantwoord in het licht van dat doel.

De omstandigheid dat de beroepstermijn begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dit ongeacht of de persoon aan wie is betekend daadwerkelijk kennis heeft genomen van de verstekbeslissing, tast zijn recht op toegang tot de rechter in de kern niet aan. De regelmatige betekening van de verstekbeslissing doet niet enkel de termijn ingaan om hoger beroep aan te tekenen, maar ook de termijn van verzet en indien de betekening niet aan de persoon van de beklaagde is gebeurd vervolgens de buitengewone termijn van verzet. Derhalve beschikt de betrokkene over een toegang tot de rechter zoals vereist door artikel 6.1 EVRM.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.26.0039.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260120.2N.18>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Hof van beroep – Hoger beroep zelf kennelijk niet ontvankelijk – Gevolg

2. Beslissingen vatbaar voor hoger beroep – Niet: beslissingen of maatregelen van inwendige aard – Voortzetting

Samenvatting: 1. Een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling dat voor het hof van beroep is ingediend, is niet ontvankelijk wanneer het hoger beroep dat de verzoeker tegen een voorbereidende beslissing van de correctionele rechtbank heeft ingesteld en naar aanleiding waarvan hij zijn verzoekschrift ter griffie van het hof van beroep heeft neergelegd, zelf kennelijk niet ontvankelijk is. Daarbij is wel vereist dat de rechter die over het verzoek oordeelt, de kennelijke niet-ontvankelijkheid van dat hoger beroep op onmiskenbare wijze vaststelt.

De kennelijke niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep dat de onontvankelijkheid van een voor het hof van beroep ingediend verzoek tot voorlopige invrijheidstelling tot gevolg heeft, kan niet alleen voortvloeien uit de niet-naleving van de termijn waarbinnen hoger beroep moet worden aangetekend, maar uit de miskenning van elk procedureel voorschrift waaruit de onmiskenbare onontvankelijkheid van dat rechtsmiddel blijkt. Het hof van beroep dient hierbij in voorkomend geval de aard van de beroepen beslissing te onderzoeken teneinde na te gaan of die beslissing kennelijk niet vatbaar is voor hoger beroep. Dit houdt geen oordeel in over de inhoud van die beslissing.

2. Hoewel volgens artikel 199 Wetboek van Strafvordering tegen de vonnissen, gewezen in correctionele zaken, hoger beroep openstaat, bepaalt artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek dat

beslissingen of maatregelen van inwendige aard, zoals bepaling van de rechtsdag, uitstel, weglating van de rol en doorhaling niet vatbaar zijn voor verzet of hoger beroep. Deze in strafzaken toepasselijke bepaling beoogt uitsluitend beslissingen van louter administratieve aard die betrekking hebben op de werking van het rechtscollege, de samenstelling van de zetel of het verloop van de rechtszitting, maar geen beslissingen die de belangen van partijen kunnen schaden of die een beoordeling inhouden van een feitenkwestie of de oplossing van een rechtsvraag. Tegen die laatste beslissingen staat hoger beroep open zodra de beslissing is gewezen.

De beslissing waarbij de behandeling van de zaak in voortzetting wordt gesteld en aan de raadslieden van de beklaagden wordt meegedeeld dat zij over de in hun conclusies aangevoerde verweermiddelen zullen mogen pleiten na de vordering van het openbaar ministerie, samen met hun pleidooi over de grond van de zaak, is als zodanig een maatregel van inwendige aard die de belangen van partijen niet kan schaden en bijgevolg niet vatbaar is voor hoger beroep.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.0564.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.25.0564.N.pdf>

Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Verzoek tot horen van getuige à décharge – Beoordeling rechter – Drievragentest

2. Rechten van verdediging – Recht op bewijs – Geen onbeperkt recht – Beoordeling rechter – Verzoek bijkomende onderzoeksmaatregel (aanstelling deskundige)

Samenvatting: 1. Uit artikel 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat de rechter het verzoek van een beklaagde om een getuige à décharge te horen op de rechtszitting moet beoordelen aan de hand van een drievragentest:

- eerste vraag: is het verzoek om de getuige à décharge te horen voldoende onderbouwd en is het getuigenverhoor relevant voor het voorwerp van de beschuldiging;
- tweede vraag: is de relevantie van het getuigenverhoor voldoende in aanmerking genomen en zijn er afdoende gronden voor de beslissing om de getuige à décharge niet te horen op de rechtszitting;
- derde vraag: tast de weigering de getuige à décharge te horen de eerlijkheid van het proces van de beklaagde in zijn geheel beschouwd aan.

Voor wat betreft het antwoord op de eerste vraag is niet alleen van belang of het verhoor van een getuige à décharge van aard is om het resultaat van het strafproces te beïnvloeden, maar ook of redelijkerwijze kan worden verwacht dat dit verhoor de positie van de verdediging zal versterken. Bij die beoordeling moeten de concrete omstandigheden van de zaak worden betrokken en kunnen onder meer de stand en de voortgang van de procedure, de door de partijen gevolgde strategie en hun houding in het strafproces in aanmerking worden genomen.

Voor wat betreft het antwoord op de tweede vraag is te benadrukken dat uit artikel 6.3.d EVRM niet kan worden afgeleid dat op elk verzoek van een beklaagde om een getuige à décharge te horen op de rechtszitting moet worden ingegaan. Het staat aan de rechter om in het licht van de door de beklaagde aangehaalde motieven en rekening houdend met de

concrete omstandigheden van de zaak de noodzaak van het horen van de getuige à décharge te beoordelen en op dat verzoek en de mate waarin het is onderbouwd een adequaat antwoord te verstrekken, zonder dat op elk detail van de onderbouwing moet worden ingegaan.

Die concrete omstandigheden kunnen onder meer betrekking hebben op de feitelijke en juridische onmogelijkheid om de getuige à décharge te horen, de relatie die de getuige à décharge had of heeft met de beklaagde of met andere bij het strafproces betrokken partijen, de betrouwbaarheid van de door de getuige à décharge af te leggen verklaring rekening houdend met die relatie, zijn persoonlijkheid en het tijdsverloop sinds de feiten of het beschikbaar zijn van een geschreven verklaring van de persoon die de beklaagde als getuige à décharge wil horen, waarin die een eerdere verklaring herroept of nuanceert.

Het enkele feit dat een getuige à décharge een verklaring kan afleggen die van aard kan zijn om het resultaat van het strafproces te beïnvloeden of om de positie van de verdediging van de beklaagde te versterken, verplicht de rechter daarom nog niet om die getuige à décharge op de rechtszitting te horen.

Bij een weigering een getuige à décharge te horen op de rechtszitting dient de rechter in elk geval te onderzoeken of het recht op een eerlijk proces van die beklaagde in zijn geheel beschouwd daardoor niet is aangetast.

2. De rechter beoordeelt onaantastbaar de noodzakelijkheid, de raadzaamheid en de gepastheid van een bijkomende onderzoeksmaatregel, zoals de aanstelling van een gerechtsdeskundige. Het vermoeden van onschuld belet de rechter niet een onderzoeksmaatregel te weigeren wanneer er geen dienstige reden bestaat om die maatregel te bevelen. Dit kan het geval zijn wanneer het verzoek tot het bevelen van een onderzoeksmaatregel niet gebaseerd is op een voldoende aannemelijk of relevant gegeven. Het recht op bewijs is het recht van elke procespartij om de bewijselementen te overleggen waarover zij zelf beschikt en om aan de rechter te vragen dat de bewijselementen waarover zij niet beschikt, zouden worden verzameld door de uitvoering van bepaalde onderzoeksmaatregelen, waarover de rechter oordeelt. Het recht op bewijs is geen onbeperkt recht en schakelt bijgevolg de vermelde beoordelingsvrijheid van de rechter niet uit.

Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1524.N), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260127.2N.8/NL>

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Straftoemeting – In aanmerking nemen van wijze waarop een beklaagde zijn verdediging heeft georganiseerd

Samenvatting: De rechter mag bij de straftoemeting geen rekening houden met de wijze waarop een beklaagde zijn verdediging heeft georganiseerd. Het bij de keuze van de straf en het bepalen van de maat ervan in aanmerking nemen van de ontkenning van een beklaagde aan het hem ten laste gelegde en het daaruit afgeleid gebrek aan schuldinzicht, ontzegt een beklaagde het recht zijn verdediging te voeren zoals hij meent die te moeten voeren.

Het bestreden vonnis grondt de keuze en de zwaarte van de aan de eiser opgelegde straffen mede op het gegeven dat:

- hij geen blijk heeft gegeven van schuldinzicht;
 - hij niet enkel een verklaring heeft afgelegd die wordt tegengesproken door de objectieve vaststellingen in het strafdossier, maar bovendien ook meent de rechtbank in eerste en tweede aanleg om de tuin te leiden met een kunstmatig opgezet verhaal;
 - dergelijke houding getuigt van een laakbare ingesteldheid, zelfs met een blanco strafregister;
 - op basis van de gedragingen van de eiser, zoals beschreven in het strafdossier en het betoonde gebrek aan schuldinzicht is er geen aanleiding om één of meerdere geldboeten met uitstel uit te spreken.
- Daaruit volgt dat de appelrechters de keuze voor de aan de eiser opgelegde straffen en de zwaarte ervan mede gronden op zijn ontkenning aan de hen ten laste gelegde feiten en zij zo de wijze sanctioneren waarop hij zich heeft verdedigd. Aldus miskennen zij eisers recht van verdediging. Het middel is in zoverre gegrond.

Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1648.N), www.cass.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260127.2N.7>

Trefwoorden: Straf – Geldboete en opdecimen – Geldboete beneden wettelijk minimum gelet op precare financiële toestand – Geen verplichting – Beoordeling rechter

Samenvatting: Artikel 163, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering, dat ook van toepassing is op de correctionele rechtbank die uitspraak doet in hoger beroep, bepaalt dat de rechter een geldboete kan uitspreken beneden het wettelijk minimum indien de overtreder om het even welk document voorlegt dat zijn precare financiële toestand bewijst.

Uit deze bepaling volgt dat indien aan de toepassingsvoorwaarden is voldaan de rechter een geldboete kan opleggen beneden het wettelijk minimum, maar niet dat hij daartoe verplicht is.

Uit deze bepaling kan voor de rechter evenmin een bijzondere motiveringsverplichting worden afgeleid. Het volstaat dat indien blijkt dat een beklaagde om de toepassing van deze bepaling heeft verzocht, de rechter zich daarover uitspreekt.

Het is aan de rechter te oordelen of in het licht van de doelstellingen van de straftoemeting en de concrete omstandigheden van deze zaak deze maatregel aangewezen is. Geen enkele bepaling of algemeen rechtsbeginsel verzet zich ertegen dat de rechter bij die beoordeling het gegeven betreft dat de beklaagde zelf verantwoordelijk is voor de precare financiële toestand waarop hij zich beroept.

Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1594.N), www.cass.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260127.2N.1>

Trefwoorden: Schuld – Motivering – Poging invoer drugs met verzwarende omstandigheid dat dit een daad van deelneming is aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging

Samenvatting: Bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie voldoet de rechter aan de uit artikel 149 Grondwet voortvloeiende motiveringsplicht voor wat betreft de schuldigverklaring door een beklaagde schuldig te verklaren aan het hem ten laste gelegde met inbegrip van de verzwarende omstandigheden in de bewoordingen van de strafwet. Uit artikel 149 Grondwet kan geen verdergaande motiveringsplicht worden afgeleid. Bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie dient de rechter bijgevolg geen concrete vaststellingen te vermelden over de duurzaamheid van de vereniging, haar organisatiegraad, haar structuur of hiërarchie of over de specifieke rol die een beklaagde speelt in een dergelijk georganiseerd geheel.

Geen enkele bepaling verzet zich ertegen dat de rechter het voorhanden zijn van de verzwarende omstandigheid dat de poging invoer van drugs een daad van deelneming is aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging grondt of mede grondt op vermoedens of dat hij uit de feitelijke omstandigheden waarin die poging invoer van drugs werd gepleegd afleidt dat het niet anders kan dan dat die poging invoer een daad van deelneming vormt aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging.

Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1497.N), onuitgeg.

Hyperlink:

Trefwoorden: Redelijke termijn – Overschrijding – Remediëring – Lagere straf – Lagere bijkomende straf

Samenvatting: Uit artikel 6.1 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, en artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering volgt dat het appelgerecht dat een overschrijding van de redelijke termijn vaststelt, die verdragsrechtelijke schending kan remediëren door het uitspreken van een straf die reëel en meetbaar lager is dan de straf die het appelgerecht zou hebben opgelegd zonder die overschrijding.

Een dergelijke remediering vereist niet noodzakelijk dat het appelgerecht een lagere hoofdstraf oplegt dan de hoofdstraf die het zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding, maar kan bestaan in het opleggen van een lagere bijkomende straf dan de bijkomende straf die zou zijn opgelegd bij niet-overschrijding.

Indien het appelgerecht enkel een lagere bijkomende straf oplegt dan de bijkomende straf die het zou hebben opgelegd bij niet overschrijding vermindert het reëel en meetbaar de opgelegde bestraffing en dit ongeacht dat geen lagere hoofdstraf wordt opgelegd.

De omstandigheid dat bij de invulling van het begrip zwaarste straf betreffende andere wetsbepalingen rekening wordt gehouden met de hoofdstraffen, laat niet toe anders te oordelen.

Hof van Cassatie 27 januari 2026 (P.25.1149.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260127.2N.17>

Trefwoorden: Vrijspraak – Burgerlijke vordering – Vermoeden van onschuld – Art. 6.2 EVRM

Samenvatting: Uit artikel 6.2 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat indien een beklaagde in eerste aanleg werd vrijgesproken voor het misdrijf waarvoor hij werd vervolgd en het appelgerecht ingevolge de afwezigheid van een hoger beroep op strafgebied enkel nog te oordelen heeft over de door de burgerlijke partij tegen de beklaagde aanhangig gemaakte burgerlijke vordering gegrond op het feit waarvoor de vrijspraak werd verleend, het appelgerecht zich niet mag uitspreken over de vraag of de beklaagde zich aan dat misdrijf heeft schuldig gemaakt.

Het appelgerecht mag in een dergelijk geval uitsluitend oordelen of het gedrag, zoals dat blijkt uit het met de strafvervolging aanhangig gemaakte feit, een fout oplevert in oorzakelijk verband met de schade die door de burgerlijke partij wordt gevorderd. De strafrechter bevindt zich in een dergelijk geval in dezelfde situatie als de burgerlijke rechter die zich moet uitspreken over een schadevergoedingsvordering die is gesteund op een strafbaar feit.

De strafrechter moet, wil hij het door artikel 6.2 EVRM gewaarborgde vermoeden van onschuld niet miskennen, zich onthouden van bewoordingen waaruit de vaststelling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de betrokkene voor een feit waarvoor hij definitief is vrijgesproken, kan worden afgeleid.

Het arrest (p. 42-43, randnr. 9.3) oordeelt onder meer als volgt:

- de verweerders houden voor dat zij door onder meer de eisers I en II werden opgelicht doordat zij middels listige kunstgrepen werden aangezet tot de betaling van 638.577,00 euro voor de aankoop bij S. bv van 413.000 hoezen;
- het staat vast dat de eiser II zich schuldig maakte aan oplichting van de verweerster 1 door de afgifte te verkrijgen van 435.740,00 euro met bedrieglijke middelen. Uit de gegevens van het strafdossier blijkt echter dat de afgifte werd gevraagd en verkregen van 638.577,00 euro voor de aankoop van kussenslopen, zonder dat de intentie bestond om aan deze belofte te voldoen. Oplichting betreft een ogenblikkelijk misdrijf, zodat het niet doorslaggevend is dat slechts een bedrag van 435.740,00 euro werd doorgestort naar P.;
- door als zaakvoerder van S. bv facturen uit te schrijven of te laten uitschrijven, de gelden te ontvangen en zich klaar te houden om een groot deel weg te storten naar een buitenlandse vennootschap, heeft de eiser I een positieve bijdrage geleverd tot het verwezenlijken van de feiten van oplichting bedoeld onder de telastlegging C voor zover deze betrekking hebben op de geldsom van 638.577,00 euro.

Uit die redenen blijkt dat de appelrechters zich niet beperken tot de beoordeling of het gedrag van de eiser I, zoals dat blijkt uit de met de strafvervolging aanhangig gemaakte feiten, een fout oplevert in oorzakelijk verband met de schade die door de verweerders wordt gevorderd, maar zich wel degelijk uitspreken over de schuld van de eiser I aan en de strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor het hem in eerste aanleg ten laste gelegde misdrijf omschreven onder de telastlegging C1. Aldus schendt het arrest artikel 6.2 EVRM en miskent dit het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld.

Het middel is gegrond.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260203.2N.11>

Trefwoorden: 1. Mededaderschap – Deelnemer – Opzet – Wetens en willens – Douanemisdrijf – Douanevertegenwoordiger – Invoeraangifte met vermelding van onjuiste gegevens – Niet: louteren nalatigheid

2. Douanemisdrijf – Douaneschuld – Douanevertegenwoordiger – Medeschuldenaar

Samenvatting: 1. De schuldigverklaring als deelnemer aan een misdaad of een wanbedrijf in de zin van de artikelen 66 en 67 Strafwetboek vereist het bewijs van het feit dat de deelnemer op een wijze zoals omschreven in een van die artikelen zijn medewerking heeft verleend aan een bepaalde misdaad of een bepaald wanbedrijf waarvan hij op de hoogte was, dat hij wist dat hij zijn medewerking aan die misdaad of dat wanbedrijf verleende en dat hij het opzet had om zijn medewerking aan die misdaad of dat wanbedrijf te verlenen. De rechter oordeelt op grond van alle hem regelmatig overgelegde gegevens onaantastbaar over het bestaan van dit deelnemingsopzet bij de beklaagde. Zodoende kan de rechter oordelen dat een douanevertegenwoordiger met dit opzet heeft gehandeld doordat hij voor rekening van zijn opdrachtgever een invoeraangifte met vermelding van onjuiste gegevens heeft ingediend, terwijl hij als professioneel wist of redelijkerwijze moest weten dat hij aldus noodzakelijke of nuttige hulp verleende aan het douanemisdrijf.

Vereist is wel dat uit de vastgestelde feiten volgt dat het niet anders kan dan dat de douanevertegenwoordiger werkelijk over de vermelde kennis beschikte. Strafbare deelneming kan immers niet wettig worden afgeleid uit enkele nalatigheid, dit wil zeggen uit het enkele feit dat de douanevertegenwoordiger niet heeft gehandeld zoals een bedachtzame en zorgvuldige marktdeelnemer.

2. Overeenkomstig artikel 77.1, a) en 77.2 DWU ontstaat een douaneschuld bij invoer indien aan invoerrechten onderworpen niet-uniegoederen in het vrije verkeer worden gebracht door middel van een douaneaangifte bij invoer. Overeenkomstig artikel 79 DWU ontstaat een douaneschuld bij invoer van aan invoerrechten onderworpen goederen ingevolge een onregelmatigheid zoals bepaald in artikel 79.1 en 79.2 DWU. Een douaneschuld kan voor hetzelfde feit niet ontstaan op grond van artikel 77 DWU en op grond van artikel 79 DWU.

De invoeraangifte die de eiseres op 4 mei 2018 in de hoedanigheid van directe douanevertegenwoordiger heeft ingediend en die de verweerder heeft aanvaard, evenals de regularisatieaangifte die de eiseres op 15 mei 2018 heeft ingediend, geven aanleiding tot de toepassing van artikel 77 DWU op de goederen die het voorwerp van die aangifte uitmaakten.

Artikel 77.3 DWU bepaalt:

“Schuldenaar is de aangever. In geval van indirecte vertegenwoordiging is de persoon voor wiens rekening de douaneaangifte wordt gedaan, eveneens schuldenaar.

Indien een douaneaangifte voor een van de in lid 1 bedoelde regelingen is opgesteld op basis van gegevens die ertoe leiden dat de invoerrechten geheel of gedeeltelijk niet worden geïnd, is de persoon die de voor het opstellen van de aangifte benodigde gegevens heeft verstrekt

en wist, of redelijkerwijze had moeten weten, dat die gegevens onjuist waren, eveneens schuldenaar.”

Een directe douanevertegenwoordiger die een douaneaangifte bij invoer indient, is geen aangever in de zin van de artikelen 5.15) en 77.3, eerste lid, DWU. Uit de bewoordingen van artikel 77.3, tweede lid, DWU volgt bovendien dat de betrokkene, in de regel, evenmin kan worden aangemerkt als een persoon die de voor het opstellen van de aangifte benodigde gegevens heeft verstrekt.

Uit de doelstelling die met artikel 77.3, tweede lid, DWU wordt nagestreefd, volgt evenwel dat de directe douanevertegenwoordiger die bewust onjuiste gegevens op een douaneaangifte bij invoer vermeldt, waardoor de wettelijk verschuldigde rechten voor de aangegeven goederen niet worden geheven, eveneens schuldenaar is van de door de aangifte ontstane douaneschuld. Dat de betrokkene de onjuistheid van de hem voor de aangifte verstrekte gegevens uit nalatigheid niet heeft achterhaald, volstaat daartoe echter niet.

Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1461.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260210.2N.12>

Trefwoorden: Poging – Uitwendige daden die een begin van de uitvoering van het misdrijf uitmaken – Motivering

Samenvatting: Krachtens artikel 51 Strafwetboek bestaat er strafbare poging, wanneer het voornemen om een misdaad of een wanbedrijf te plegen zich heeft geopenbaard door uitwendige daden die een begin van uitvoering van die misdaad of dat wanbedrijf uitmaken en alleen ten gevolge van omstandigheden, van de wil van de dader onafhankelijk, zijn gestaakt of hun uitwerking hebben gemist.

Er is strafbare poging wanneer de dader niet spontaan en uit eigen beweging een einde maakt aan de uitwendige daden die een begin van uitvoering van de misdaad of wanbedrijf uitmaken, maar dat enkel doet ten gevolge van een externe gebeurtenis.

De rechter oordeelt onaantastbaar of de uitwendige daden die een begin van de uitvoering van het misdrijf uitmaken, alleen ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van de wil van de dader zijn gestaakt of hun uitwerking hebben gemist.

Het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Artikel 149 Grondwet, noch enige andere bepaling of algemeen rechtsbeginsel verplicht de rechter die vaststelt dat de uitwendige daden zoals bedoeld in artikel 51 Strafwetboek alleen ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van de wil van de dader zijn gestaakt of hun uitwerking hebben gemist, om verder te motiveren waarom er volgens hem geen sprake kan zijn geweest van een vrijwillige terugtred, behoudens bij daartoe strekkende conclusie.

Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1331.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260210.2N.9>

Trefwoorden: Witwas – Vermogensvoordeel – Verbeurdverklaring – Beraming ex aequo et bono – Motivering

Samenvatting: Bij afwezigheid van gegevens die de rechter toelaten het bedrag van een witgewassen vermogensvoordeel exact vast te stellen, mag hij dit bedrag ex aequo et bono bepalen. Daarvoor dient de rechter die gegevens van het strafdossier in aanmerking te nemen die een zo nauwkeurig mogelijke bepaling van de omvang van het witgewassen vermogensvoordeel toelaten. Niet vereist is dat de beslissing die gegevens ook uitdrukkelijk vermeldt. Het volstaat dat de beslissing de essentiële gegevens bevat die het Hof toelaten zijn wettigheidscontrole op de toegepaste straf van de verbeurdverklaring uit te oefenen.

De rechter oordeelt onaantastbaar over de omvang van het witgewassen vermogensvoordeel. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt.

De rechter moet zijn ex aequo et bono-bepaling van de witgewassen vermogensvoordelen niet uitdrukkelijk steunen op het niet-voorhanden zijn van gegevens die hem toelaten het bedrag aan die vermogensvoordelen of de geldwaarde ervan exact vast te stellen. Die omstandigheid kan blijken uit het geheel van de redenen van de beslissing.

Hof van Cassatie 17 februari 2026 (P.25.1519.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260217.2N.2/NL>

Trefwoorden: Straf – Vrijheidsstraf – Motivering – Strafdoelen

Samenvatting: Uit artikel 7, § 3, eerste lid, Strafwetboek volgt dat de rechter voor de feiten omschreven onder de telastleggingen G, AF en AG slechts een effectieve gevangenisstraf kan opleggen indien hij vaststelt dat aan de wettelijke voorwaarden voor een werkstraf, een straf onder elektronisch toezicht of een autonome probatiestraf niet is voldaan.

Uit artikel 7, § 3, tweede lid, Strafwetboek volgt dat de rechter voor de feiten omschreven onder de telastleggingen A, B, C, D, E, F, H, I, J, K, L, M, O, P, Q, R, S, AC, AD, AE en AH enkel een effectieve gevangenisstraf kan opleggen indien hij motiveert waarom de in artikel 7, § 2, eerste lid, Strafwetboek vastgelegde strafdoelen niet kunnen worden bereikt door het opleggen van een werkstraf, een straf onder elektronisch toezicht of een autonome probatiestraf, voor zover aan de wettelijke voorwaarden voor een werkstraf, een straf onder elektronisch toezicht of een autonome probatiestraf is voldaan.

Het bestreden vonnis legt een effectieve gevangenisstraf van drie maanden op voor de feiten omschreven onder de telastleggingen G, AF en AG, zonder evenwel vast te stellen dat niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor een werkstraf, een straf onder elektronisch toezicht of een autonome probatiestraf. Het kan dan ook voor de feiten omschreven onder de telastleggingen G, AF en AG geen gevangenisstraf opleggen.

Het bestreden vonnis legt een effectieve gevangenisstraf van achttien maanden op voor de feiten omschreven onder de telastleggingen A, B, C, D, E, F, H, I, J, K, L, M, O, P, Q, R, S, AC, AD, AE en AH, maar het motiveert niet dat de in artikel 7, § 2, Strafwetboek bepaalde strafdoelen niet kunnen worden bereikt door het opleggen van een straf onder elektronisch toezicht of een autonome probatiestraf. De beslissing om aan de eiser een effectieve gevangenisstraf op te leggen, is dan ook niet regelmatig met redenen omkleed.

Het bestreden vonnis schendt dan ook artikel 7, § 3, Strafwetboek.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 5 juli 2022 (P.22.0868.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220705.VAK.8/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Principe van “wapengelijkheid”

2. Voorlopige hechtenis – Inzage van het dossier - Stukken afkomstig uit een ander dossier - Recht op een eerlijk proces - Recht van verdediging - Recht op tegenspraak - Fase gerechtelijk onderzoek

Samenvatting: 1. Er bestaat geen algemeen rechtsbeginsel van wapengelijkheid, dat onderscheiden zou zijn van de algemene beginselen van de eerbiediging van het recht van verdediging en van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak (1). (1) Cass. 7 november 2012, AR P.12.1711.F ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20121107.2, AC 2012, nr. 601.

2. Het recht van verdediging, waartoe het recht op tegenspraak behoort, vereist dat wanneer aan het dossier gegevens uit een ander strafdossier worden gevoegd, de verdediging inzage krijgt van alle pertinente elementen uit dat dossier, zowel à charge als à décharge, die beschikbaar zijn; dat recht is evenwel niet absoluut en kan onderhevig zijn aan beperkingen, onder meer in de fase van het gerechtelijk onderzoek, wanneer de in verdenking gestelde zich nog niet voor de vonnisrechter moet verdedigen tegen de lastens hem ingebrachte beschuldiging; het recht van verdediging vereist niet dat op het moment waarop het onderzoeksgerecht op grond van artikel 21 Voorlopige Hechteniswet overgaat tot het nazicht van de regelmatigheid van het bevel tot aanhouding en de noodzakelijkheid van de handhaving van de voorlopige hechtenis, reeds alle voormelde elementen zijn toegevoegd aan het dossier; dat recht vereist in de fase van het gerechtelijk onderzoek evenmin dat de verdachte inzage krijgt van andere stukken uit een afzonderlijk strafdossier dan deze die aan het voorliggende dossier zijn gevoegd, louter op grond van zijn niet aannemelijk gemaakte aanvoering dat uit die stukken gegevens à décharge of nietigheden kunnen blijken (1). (1) Cass. 11 januari 2022, AR P.22.0019.N ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.20 en Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190508.16, AC 2019, nr. 273; Zie Cass. 7 december 2021, AR P.21.1503.N ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211207.2N.15, en Cass. 17 juli 2019, AR P.19.0732.N ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4, AC 2019, nr. 421.

Hof van Cassatie 18 oktober 2022 (P.22.1321.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221018.2N.27/NL>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging in België - Wet Europees Aanhoudingsbevel - Artikel 16, § 3 - Betekening van de beslissing aan de betrokken persoon - Toepassing van artikel 47, 1° Gerechtelijk Wetboek - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Artikel 47, 1°, Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de in artikel 16, § 3, Wet Europees Aanhoudingsbevel bedoelde betekening.

Hof van Cassatie 17 januari 2023 (P.22.1444.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230117.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Europese Unie - Verdragsbepalingen - Beleid - Onthaalrichtlijn - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Wettigheidstoezicht - Artikel 9.3 Onthaalrichtlijn - Draagwijdte

2. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp - Repatriëring - Invrijheidstelling van de vreemdeling – Gevolg

3. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp – Titel van vrijheidsberoving - Actieve titel - Begrip

4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp - Repatriëring van de vreemdeling - Invloed

5. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht - Voorwerp – Titel van vrijheidsberoving - Actieve titel - Opeenvolgende titels - Nieuwe autonome titel - Invloed

6. Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Wettigheidstoezicht - Cassatieberoep - Voorwerp - Repatriëring van de vreemdeling - Invloed

Samenvatting: 1. De noodzakelijke band tussen de vereiste toetsing “op korte termijn” van de rechtmatigheid van een vrijheidsberoving en het bestaan van een actieve titel voor de aan die toetsing onderworpen vasthouding blijkt ook uit artikel 9.3 Onthaalrichtlijn; krachtens die bepaling moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de inbewaringstelling met spoed wordt getoetst door een rechter, zo spoedig mogelijk bij aanvang van de vrijheidsberoving, of dat aan de vreemdeling het recht wordt toegekend hiertoe een procedure in te leiden, waarbij artikel 9.3 hieraan toevoegt dat de vreemdeling onmiddellijk in vrijheid wordt gesteld indien die toetsing, die spoedig moet gebeuren, leidt tot de vaststelling dat de vasthouding onrechtmatig is.

2. Aangezien de onrechtmatigheid van de detentie krachtens artikel 5.4 EVRM wordt bestraft met een invrijheidstelling die op korte termijn moet plaatsvinden, kan hieruit worden afgeleid dat die bepaling betrekking heeft op het beroep van de vreemdeling die zich nog in hechtenis bevindt op het tijdstip waarop het onderzoeksgerecht over zijn beroep uitspraak moet doen; als hij intussen werd gerepatriëerd, kan zijn invrijheidstelling immers

niet meer worden bevolen, maar de onrechtmatigheid van zijn aanhouding geeft hem, na zijn invrijheidstelling, recht op de door artikel 5.5 EVRM gewaarborgde schadeloosstelling (1). (1) Zie concl. OM en Cass. 15 december 2022, AR P.22.1327.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221215.2F.1.

3. Artikel 71 Vreemdelingenwet verleent de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling de bevoegdheid om kennis te nemen van het beroep van de vreemdeling tegen de jegens hem genomen maatregel van vrijheidsberoving; het bij die wet bepaalde rechterlijk toezicht heeft betrekking op de actieve titel, namelijk de oorspronkelijke titel die nog steeds van kracht is op het tijdstip waarop het onderzoeksgerecht de wettigheid ervan nagaat, maar ook de nieuwe titel, die in de plaats is gesteld van de eerdere titel en op grond waarvan de vreemdeling van zijn vrijheid blijft beroofd (1). (1) Zie concl. OM en Cass. 15 december 2022, AR P.22.1327.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221215.2F.1.

4. Artikel 71 Vreemdelingenwet schendt artikel 5.4 EVRM niet wanneer de gebeurtenis die zich tijdens de procedure van toezicht voordoet geen nieuwe autonome titel is die de voorgaande vervangt maar, integendeel, de repatriëring van de vreemdeling tegen wie de titel was uitgevaardigd (1). (1) Zie concl. OM en Cass. 15 december 2022, AR P.22.1327.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221215.2F.1.

5. Artikel 5.4 EVRM is geschonden wanneer er ten aanzien van een vreemdeling verschillende opeenvolgende beslissingen tot vrijheidsberoving zijn genomen, zonder dat het rechterlijk toezicht kon worden afgesloten met een eindbeslissing, omdat er tijdens de procedure van toezicht op de vigerende titel van vrijheidsberoving een nieuwe autonome titel werd uitgevaardigd die de voorgaande titel verving (1). (1) Zie concl. OM en Cass. 15 december 2022, AR P.22.1327.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221215.2F.1.

6. Het cassatieberoep tegen een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak heeft gedaan over het beroep van de vreemdeling tegen de jegens hem genomen maatregel van vrijheidsberoving, heeft geen bestaansreden meer wanneer die vreemdeling intussen werd gerepatriëerd (1). (1) Zie concl. OM en Cass. 15 december 2022, AR P.22.1327.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221215.2F.1.

Hof van Cassatie 1 februari 2023 (P.22.1360.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230201.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Internering - Onderzoeksgerecht dat als bodemgerecht uitspraak doet – Beslissing tot internering - Eenheid van strafproces - Onderbreking van de beslissing - Wettigheid

2. Cassatie - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Openbaar ministerie en vervolgende partij - Onderzoeksgerecht dat als bodemgerecht uitspraak doet - Beslissing tot internering - Eenheid van strafproces - Onderbreking van de beslissing - Cassatieberoep

gericht tegen de tweede beslissing - Cassatieberoep dat het Hof noodgedwongen verplicht de eerste beslissing te toetsen

Samenvatting: 1. Artikel 9, §1, Interneringswet staat het onderzoeksgerecht dat als bodemgerecht uitspraak doet niet toe zijn beslissing te onderbreken en te oordelen dat de inverdenkinggestelde de feiten waarvoor de internering kan worden bevolen heeft gepleegd, zonder onmiddellijk over de maatregel uitspraak te doen of over het gevolg dat aan die vaststelling dient te worden gegeven (1). (1) Zie concl. OM.

2. Wanneer de rechter door afzonderlijke beslissingen uitspraak heeft gedaan over de schuld of over het bewezen karakter van de aan de beklaagde verweten feiten en over de straf of over de uit te spreken maatregel, heeft het cassatieberoep tegen de tweede beslissing noodzakelijkerwijs tot gevolg dat het Hof de wettigheid van de eerste beslissing moet toetsen, zelfs als hiertegen geen cassatieberoep werd ingesteld (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 15 februari 2023 (P.23.0058.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230215.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Bijstand van de advocaat - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Voorafgaand verhoor van de vreemdeling - Recht op bijstand van een advocaat - Terugkeerrichtlijn - Artikel 6 - Recht om in elke procedure te worden gehoord - Draagwijdte

2. Bijstand van een advocaat - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Voorafgaand verhoor van de vreemdeling - Bijstand van een advocaat - Artikel 41 Handvest Grondrechten EU - Toepassing

3. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Terugkeerrichtlijn - Artikelen 13 en 15 - Draagwijdte - Recht om in elke procedure te worden gehoord - Draagwijdte - (Geen) toepassing van de procedure voorafgaand aan de beslissing om de vreemdeling vast te houden

4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Toegang tot het dossier - Omvang

Samenvatting: 1. Uit het arrest van 11 december 2014 van het Hof van Justitie van de Europese Unie (C-249/13) blijkt dat het recht om in elke procedure te worden gehoord, zoals dit van toepassing is in het kader van de Terugkeerrichtlijn en, met name, in het kader van artikel 6 ervan, in die zin moet worden uitgelegd dat het de lidstaten niet verplicht de kosten van een advocaat voor hun rekening te nemen in het kader van de kosteloze rechtsbijstand, wat impliceert dat de aanwezigheid van de advocaat tijdens het verhoor niet verplicht is (1). (1) HvJEU, 11 december 2014, R.D.P.C., 2015, 822.

2. Artikel 41 Handvest Grondrechten EU legt geen verplichtingen op aan de lidstaten maar enkel aan de instellingen, de organen en de instanties van de Unie; die bepaling kan bijgevolg niet als grondslag dienen voor het recht van de vreemdeling om, in aanwezigheid

van zijn raadsman, door de administratieve overheid van een lidstaat te worden gehoord vóór de beslissing tot vasthouding voor de tijd die strikt noodzakelijk is voor de tenuitvoerlegging van het bevel om het grondgebied te verlaten (1). (1) Cass. 16 maart 2016, AR P.16.0281.F, AC 2016, nr. 185.

3. De artikelen 13 en 15 Terugkeerrichtlijn hebben enerzijds betrekking op de procedure en de waarborgen betreffende het beroep, met name bij de rechterlijke macht, tegen de beslissingen tot terugkeer en, desgevallend, inreisverbod en verwijdering en, anderzijds, op de rechterlijke en periodieke toetsing van de met het oog op de uitvoering van deze beslissingen genomen vasthoudingsmaatregelen: die bepalingen regelen bijgevolg de modaliteiten van de procedure voorafgaand aan de beslissing tot vasthouding van de vreemdeling niet.

4. Het in artikel 72 Vreemdelingenwet bedoelde dossier is het administratief dossier betreffende de door de administratie jegens de vreemdeling genomen vrijheidsberovende maatregel, de enige maatregel waarop het onderzoeksgerecht toezicht kan houden, en de procedure voor dat gerecht heeft bijgevolg, in beginsel, geen betrekking op het gerechtelijk dossier dat tegen de aanvrager wegens onwettig verblijf werd geopend; dit is enkel en alleen dan niet het geval wanneer het onderzoek van de stukken van dat dossier nuttig zou zijn om de onderzoeksgerechten in staat te stellen over de wettigheid van de vrijheidsberovende maatregel uitspraak te doen.

Hof van Cassatie 22 februari 2023 (P.23.0239.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230222.2F.15/NL>

Trefwoorden: Aanhoudingsbevel - Uitvaardiging - Voorafgaand verhoor van de verdachte - Geen bijstand van een raadsman - Gevolg

Samenvatting: Noch artikel 6.3, c, EVRM, noch de artikelen 2bis en 16, § 2, Voorlopige Hechteniswet, noch artikel 47bis, § 4, Wetboek van Strafvordering verplichten de onderzoeksgerechten het aanhoudingsbevel onmiddellijk op te heffen, alleen op grond dat de verdachte werd verhoord door de politie of door de onderzoeksrechter zonder de bijstand van een raadsman, voordat er tegen hem een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd.

Hof van Cassatie 1 maart 2023 (P.22.1352.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230301.2F.12/NL>

Trefwoorden: 1. Strafrechtelijk beslag - Beslag door de onderzoeksrechter – Strafrechtelijk kort geding - Door een derde bij de vervolging aangewend rechtsmiddel - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Onmiddellijk cassatieberoep door de derde-benadeelde - Ontvankelijkheid

2. Art. 56 GW - Kamer van volksvertegenwoordigers - Parlementair onderzoek – Met gesloten deuren verrichte verhoren - Door de behandeling met gesloten deuren gewaarborgde geheimhouding - Doel - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Door de inbeslagneming benadeelde persoon

3. Art. 56 GW - Parlementair onderzoek - Met gesloten deuren verrichte verhoren - Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren – Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Gevolg - Verzoek tot opheffing - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling – Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

4. Art. 60 GW - Kamer van volksvertegenwoordigers - Parlementair onderzoek – Met gesloten deuren verrichte verhoren - Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren - Betwisting van de wettigheid - Verzoek tot opheffing - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Geen onmiddellijk cassatieberoep - Uitgesteld cassatieberoep - Gevolg

5. Art. 56 GW - Mogelijkheid tot onderzoek ter gelegenheid van het uitgestelde cassatieberoep - Parlementair onderzoek - Met gesloten deuren verrichte verhoren - Beslag door een onderzoeksrechter op de overgeschreven verhoren – Geheimhouding van de inhoud en van de overschrijving van de verhoren - Draagwijdte - Relatief of absoluut karakter van de geheimhouding - Strafrechtelijk kort geding - Cassatieberoep

Samenvatting: 1. Artikel 420 Wetboek van Strafvordering maakt geen onderscheid naargelang van de hoedanigheid van de persoon die het in artikel 61quater van dat wetboek bepaalde rechtsmiddel heeft ingesteld; uit geen enkele bepaling of algemeen rechtsbeginsel volgt dat er moet worden voorzien in een afwijking van de verbodsregel van het onmiddellijk cassatieberoep in geval van een niet-definitieve beslissing in het voordeel van degene die beweert dat hij een derde bij de vervolging is en dat de verplichting om het cassatieberoep uit te stellen het geheel ondoeltreffend maakt (1). (1) Zie concl. OM.

2. De geheimhouding die gewaarborgd wordt door getuigen voor een parlementaire onderzoekscommissie te verhoren met gesloten deuren, heeft tot doel hun privé- en gezinsleven, hun eer en hun goede naam te beschermen; indien die belangen in het gedrang zouden worden gebracht, dienen die getuigen als naar recht te handelen en is het niet de taak van de Kamer van volksvertegenwoordigers om in de plaats van de benadeelden op te treden (1). (1) Zie concl. OM.

3. Er bestaat geen enkele wettelijke grondslag voor de ontvankelijkheid van een cassatieberoep dat in de fase van het voorbereidend onderzoek wordt ingesteld door de Kamer van volksvertegenwoordigers en dat ertoe strekt voor recht te horen zeggen dat de handelingen van beslag, huiszoeking en verzegeling die door de onderzoeksrechter zijn gesteld om, ondanks de weigering van de Kamervoorzitter, tot geheime stukken toegang te krijgen, de artikelen 3 en 10 Wet 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek schenden, het beginsel van de scheiding der machten miskennen, de artikelen 145 tot 147 van het Reglement van de Kamer en artikel 60 Grondwet schenden (1). (1) Zie concl. OM.

4. Wanneer het onmiddellijk cassatieberoep van de Kamer van volksvertegenwoordigers ertoe strekt voor recht te horen zeggen dat de handelingen van beslag, huiszoeking en verzegeling die door de onderzoeksrechter zijn gesteld om, ondanks de weigering van de Kamervoorzitter, tot geheime stukken toegang te verkrijgen, de artikelen 3 en 10 Wet 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek schenden, het beginsel van de scheiding der machten miskennen, de artikelen 145 tot 147 van het Reglement van de Kamer en artikel 60 Grondwet schenden, kan een dergelijke grief op een later tijdstip worden onderzocht; indien die grief gegrond is, zou hieruit volgen dat de in beslag genomen stukken niet kunnen worden gebruikt in het kader van het onderzoek, dat op eigen risico en gevaar zal worden voortgezet, en zou iedere partij die door het gebruik van een dergelijk bewijs of van dergelijke aanwijzingen wordt benadeeld cassatieberoep moeten instellen tegen het eindarrest, voor zover het hierop gegrond zou zijn (1). (1) Zie concl. OM.

5. De behandeling met gesloten deuren en de hiermee gewaarborgde geheimhouding verzekeren de gewenste uitwerking van het parlementair onderzoek door de niet in het openbaar verhoorde personen vertrouwen te geven: de vraag of die geheimhouding absoluut of relatief is, kan zonder verlies aan belang of verlies van haar voorwerp worden onderzocht ter gelegenheid van het uitgestelde cassatieberoep, aangezien de hierover te wijzen beslissing de grenzen van het optreden van de onderzoeksrechter zal bepalen, welke in de marge van de voorrechten van het Parlement handelt (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 15 maart 2023 (P.23.0331.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230315.2F.14/NL>

Trefwoorden: Zwijgrecht - Recht om niet aan zijn eigen beschuldiging mee te werken - Draagwijdte - (Geen) gebruik, in een strafprocedure, van gegevens die bestaan onafhankelijk van de wil van degene die ze bezit - Recht op voorafgaand overleg met een advocaat of op de bijstand van een advocaat - Draagwijdte - (Geen) toestemming gegeven door een getuige aan de politiediensten om de gegevens waarover hij beschikt te raadplegen

Samenvatting: Het zwijgrecht en het recht om niet aan zijn eigen beschuldiging mee te werken (1) strekken zich niet uit tot het gebruik, in een strafprocedure, van gegevens die bestaan onafhankelijk van de wil van degene die ze bezit en het recht op voorafgaand overleg met een advocaat of op de bijstand van een advocaat houdt niet in dat de getuige moet instemmen met de raadpleging, door de politiediensten, van de gegevens waarover hij, met name op zijn mobiele telefoon, beschikt (2). (1) Gewaarborgd door art. 6 EVRM, ook al worden ze hierin niet uitdrukkelijk vermeld (EHRM, Guide sur l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme. – Droit à un procès équitable (volet pénal), bijgewerkt tot 31 augustus 2022, §§ 203 e.v.). (2) Zie Cass. 14 maart 2017, AR P.14.1001.N ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170314.2, AC 2017, nr. 176 (wat betreft de vraag aan de inverdenkinggestelde, in het kader van een huiszoeking, om een slotvast kistje te openen), NC 2017, 554, noot van M. COLETTE, "Het begrip 'verhoor' en het 'zwijgen'"; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, La Charte, Brugge, 9de uitg., 2021, dl. I, 35 i.f.; Cass. 7 maart 2018, AR P.17.0558.F

ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180307.5, AC 2018, nr. 156 (wat betreft de afgifte, door de in verdenkinggestelde, van sociale documenten aan de sociale inspecteurs).

Met noot: P., TERSAGO, “Doorzoeken smartphones en computers: vrijwillige afgifte vereist geen mededeling zwijgrecht of bijstand van een advocaat”, *De Juristenkrant* 2023, afl. 468, p. 10-11.

Hof van Cassatie 12 april 2023 (P.23.0473.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230412.2F.3/NL>

Trefwoorden: 1. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Huiszoeking in geval van ontdekking op heterdaad – Begrip

2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Huiszoeking in geval van ontdekking op heterdaad - Begrip

Samenvatting: 1. Er is geen sprake van een op heterdaad ontdekt misdrijf wanneer men enkel uitgaat van vermoedens en van aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd; er is daarentegen sprake van een op heterdaad ontdekt misdrijf wanneer aan een van de in artikel 41 Wetboek van Strafvordering vermelde voorwaarden is voldaan; daartoe is niet vereist dat de aanwezigheid van de dader ter plaatse of zijn deelneming aan het misdrijf eveneens is vastgesteld (1). (1) Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0100.F, AC 2018, nr. 82.

2. In het geval van een op heterdaad ontdekt misdrijf mag de huiszoeking te allen tijde worden verricht, zonder de toestemming van de betrokkene en zonder bevel tot huiszoeking; een huiszoeking die op grond daarvan is verricht, is geldig wanneer de daad alleen van het misdrijf gescheiden is door de tijd die materieel noodzakelijk is om het plegen ervan mogelijk te maken (1). (1) Cass. 30 maart 2011, AR P.11.0540.F, AC 2011, nr. 240.

Hof van Cassatie 12 april 2023 (P.23.0466.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230412.2F.2/NL>

Trefwoorden: Strafzaken - Bevoegdheid - Minderjarige - Minderjarigheid op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken – Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij - Invloed

Samenvatting: De aan de dienst Voogdij verleende identificatiebevoegdheid, krachtens welke die instelling door middel van een medisch onderzoek kan doen nagaan of de persoon al dan niet minstens achttien jaar oud is, sluit de bevoegdheid van de strafgerechten niet uit om in feite te beoordelen of de door een in verdenkinggestelde of beklaagde aangevoerde minderjarigheid is aangetoond; die gerechten beslissen hierover zonder dat de wet een bijzonder bewijsmiddel vereist (1). (1) Cass. 4 mars 2010, RG P.10.0325.F, Pas. 2010, n° 151.

Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1679.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250225.2N.9/NL>

Trefwoorden: Valsheid en gebruik van valse stukken - Intellectuele valsheid - Gebruik van een stuk waaraan de verdachte een ander interpretatie geeft aan het stuk dan dat de bewoordingen toelaten

Samenvatting: Een akte waarvan de rechter vaststelt dat zij niet vals is omdat de waarheid erin niet is vermomd, kan niet de in de artikelen 196 en 197 Strafwetboek bepaalde misdrijven van valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken opleveren, ongeacht of die akte een geschrift uitmaakt dat zich aan het openbaar vertrouwen opdringt en of degene die van die akte gebruik maakt ze een draagwijdte geeft die zij in werkelijkheid niet heeft; aldus levert de leugenachtige aanwending van een waarheidsgetrouw stuk als dusdanig geen valsheid in geschriften noch het gebruik van een vals stuk op.

Hof van Cassatie 12 maart 2025 (P.25.0344.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250312.2F.10/NL>

Trefwoorden: 1. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Algemeen - Op heterdaad ontdekt misdrijf – Voorwaarden

2. Onderzoek in strafzaken - Op heterdaad ontdekt misdrijf - Onaantastbare beoordeling van de heterdaad door de rechter

3. Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Toezicht op de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel door de onderzoeksgerechten - Prima facie onderzoek van de aangevoerde onregelmatigheid van het aanhoudingsbevel - Toepassing op de aangevoerde onregelmatigheid van de aangewende bijzondere methoden, zoals de observaties

Samenvatting: 1. Om onder de toepassing van de specifieke regels van het op heterdaad ontdekt misdrijf te vallen, moeten er in de eerste plaats precieze gegevens bestaan waaruit objectief kan worden afgeleid dat een misdrijf wordt gepleegd of zonet werd gepleegd, zonder dat vereist is dat het door een getuige wordt waargenomen of onmiddellijk door een officier van gerechtelijke politie wordt vastgesteld, of dat het misdrijf zodanig vanzelfsprekend is en in al zijn aspecten werd vastgesteld dat verder onderzoek overbodig is (1). (1) Cass. 3 december 2013, AR P.13.1858.N, Pas. 2013, nr. 655, raadpl. 15; zie M.-A. BEERNAERT. e.a., o.c., p. 474.

2. De rechter beoordeelt op onaantastbare wijze de precieze gegevens die het bestaan van een op heterdaad ontdekt misdrijf aantonen, waarbij het Hof enkel nagaat of hij uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 21 september 2021, RG P.21.1189.N,

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.20; Cass. 18 juni 2019, AR P.19.0588.N, AC 2019, nr. 378.

3. Bij de eerste verschijning van de inverdenkinggestelde voor het onderzoeksgerecht moet dat gerecht in de eerste plaats de wettigheid en de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel onderzoeken; het onderzoeksgerecht is slechts gehouden tot een prima facie onderzoek van de aangevoerde onregelmatigheid omdat, inzake voorlopige hechtenis, de Voorlopige Hechteniswet specifieke regels bevat voor het toezicht op de regelmatigheid van de handhaving van de hechtenis, die de enige regels zijn die van toepassing zijn (1); dit beginsel is met name van toepassing wanneer de inverdenkinggestelde aanvoert dat de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel is aangetast door de onregelmatigheid van de aangewende bijzondere methoden, zoals de observaties (2). (1) Zie Cass. 21 januari 2015, AR P.15.0056.F, AC 2015, nr. 53, geciteerd in M.-A. BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH en M. GIACOMETTI, *Droit de la procédure pénale*, 10de uitg., La Charte, 2025, dl. I, p. 1291, noot 682. (2) Ibidem; zie Cass. 3 december 2013, AR P.13.1856.N, AC 2013, nr. 654, raadpl. 14. De eiser voerde onder meer aan dat uit artikel 47septies, § 2, vierde lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat de schriftelijke bevestiging van de door de procureur des Konings mondeling gegeven machtiging tot observatie “ten laatste na het beëindigen van de observatie bij het strafdossier” moet worden gevoegd. Zoals het bestreden arrest er evenwel op wijst, is die termijn geen op straffe van nietigheid voorgeschreven of substantiële vormvereiste (Cass. 23 oktober 2012, AR P.12.1002.N, AC 2012, nr. 557; zie Cass. 22 augustus 2023, AR P.23.1204.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230822.VAK.7, met concl. “in hoofdzaak” van advocaat-generaal DE SMET; Cass. 18 januari 2005, AR P.05.0037.N, AC 2005, nr. 36).

Hof van Cassatie 12 maart 2025 (P.25.0263.F), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250312.2F.6/NL>

Trefwoorden: 1. Vreemdeling - Verzoek om internationale bescherming - Handhaving - Toezicht door de onderzoeksgerechten - Geen aanvoering, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, van het recht om, binnen een zo kort mogelijke termijn en in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gebracht van de redenen van zijn aanhouding - Cassatieberoep - Nieuw middel - (Niet-)ontvankelijkheid

2. Vreemdeling - Verzoek om internationale bescherming – Bepaling van de taal van het onderzoek van het verzoek, van de beslissing waartoe het aanleiding geeft alsook van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied - Toepassing van de taalregeling op de beslissing tot vasthouding die in de loop van het onderzoek van het verzoek is genomen

Samenvatting: 1. Aangezien uit de rechtspleging niet blijkt dat de eiser in cassatie, een vreemdeling die op grond van de Vreemdelingenwet is vastgehouden, voor de kamer van inbeschuldigingstelling de miskenning heeft aangevoerd van het fundamenteel recht om, binnen een zo kort mogelijke termijn en in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gebracht van de redenen van zijn aanhouding, is het middel dat een dergelijke miskenning

aanvoert niet ontvankelijk, in zoverre het voor de eerste maal voor het Hof wordt aangevoerd en het onderzoek ervan het Hof verplicht tot een onderzoek van feiten, waarvoor het niet is bevoegd (1). (1) Zie R. DECLERCQ, “Pourvoi en cassation en matière répressive”, R.P.D.B., 2015, nrs. 834-838.

2. Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 10 juli 1996 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, blijkt dat, wat betreft artikel 51/4 Vreemdelingenwet, de wetgever heeft beslist om met name rekening te houden met het beginsel van de eenheid van taal, volgens hetwelk de keuze van de taal die onmiddellijk na de indiening van het verzoek om internationale bescherming wordt bepaald, onherroepelijk is vastgelegd tot de laatste beslissing; hieruit volgt dat de beslissing tot vasthouding die tijdens het onderzoek van het verzoek van de vreemdeling om internationale bescherming jegens hem wordt genomen op grond van artikel 74/6, § 1, Vreemdelingenwet, onderworpen is aan de taalregeling van dat verzoek, gelet op het rechtstreeks verband tussen dat verzoek en de maatregel van vrijheidsberoving (1). (1) Artikel 51/4, § 2, derde lid, Vreemdelingenwet bepaalt, in geval van een verzoek om internationale bescherming, dat “indien de vreemdeling geen van die talen heeft gekozen of verklaard heeft de hulp van een tolk te verlangen, de Minister of zijn gemachtigde de taal van het onderzoek [van het voormelde verzoek] bepaalt in functie van de noodwendigheden van de diensten en instanties (...)”. Uit § 1, tweede lid, van die bepaling volgt dat die taal ook die is van de beslissing waartoe het onderzoek van het verzoek aanleiding geeft alsook van die van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied. De eiser voerde aan dat die bepaling geen betrekking had op de beslissing tot vasthouding op grond van artikel 74/6, § 1, van die wet, dat, bijgevolg, de Dienst Vreemdelingenzaken zich diende te voegen naar artikel 41 Taalwet Bestuurszaken en dat, aangezien de eiser zich van het Frans had bediend in zijn uitwisselingen met de overheden, de betwiste titel niet in het Nederlands mocht worden opgemaakt (hierbij verwijzend naar J. SOHIER, “Les privations de liberté de l’étranger, en droit belge, au regard de l’article 5 de la Convention européenne”, Rev. trim. D.H., 1999, p. 164, en Cass. 29 september 1998, AR P.98.1189.F, AC 1998, nr. 422). Het Hof oordeelt echter dat “wanneer het voormelde onderzoek in het Nederlands is geschied, de beslissing tot verwijdering van het grondgebied en tot vrijheidsberoving te dien einde in het Nederlands moet worden genomen” (Cass. 11 februari 2004, AR P.03.1661.F, AC 2004, nr. 73). Het is dus wel degelijk artikel 51/4 dat van toepassing is op de bestreden vasthouding, zoals het bestreden arrest stelt. Het OM heeft in ondergeschikte orde erop gewezen dat “hoewel, krachtens de wet, het onderzoek van de verklaring van de kandidaat-politiek-vluchteling gevoerd wordt in dezelfde taal als die van de beslissing waartoe het aanleiding geeft, net als die van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied, hieruit niet volgt dat het niet-gebruik van die taal in die beslissingen de nietigheid van de vrijheidsberovende maatregel meebrengt” (Cass. 24 december 2003, AR P.03.1567.F, AC 2003, nr. 671). Ten slotte oordeelt het Hof, zoals het bestreden arrest eraan herinnert, dat, wat betreft de taal waarin een bevel om het grondgebied te verlaten was opgemaakt, “het beginsel van de eenheid van taal, dat in de Taalwet Gerechtzaken is vastgelegd, enkel geldt voor de akten van de gerechtelijke procedure. Indien de rechter de taal niet kent waarin de door de administratie neergelegde stukken zijn gesteld, kan hij de vertaling ervan vragen, maar niets verbiedt hem om acht te slaan op stukken die in een

andere taal dan die van de procedure zijn gesteld” (Cass. 8 januari 2020, AR P.19.1302.F, AC 2020, nr. 17). (M.N.B.)

Hof van Cassatie 16 april 2025 (P.25.0547.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250416.2F.8/NL>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Regelmatigheid van het aanhoudingsbevel - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek dat tot de aanhouding van de verdachte heeft geleid - Omvang

2. Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting om de middelen te beantwoorden - Begrip - Omvang

Samenvatting: 1. Het is ten aanzien van de bepalingen van de Voorlopige Hechteniswet, en niet ten aanzien van het gehele Wetboek van Strafvordering, dat artikel 21, § 4, Voorlopige Hechteniswet het onderzoeksgerecht verplicht zich van de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel te verzekeren; de kamer van inbeschuldigingstelling en de raadkamer, die onverwijld uitspraak moeten doen, dienen enkel een prima facie onderzoek te verrichten van de regelmatigheid van het onderzoek dat tot de aanhouding van de verdachte heeft geleid (1). (1) Zie Cass. 22 september 2009, AR P.09.1389.N, AC 2009, nr. 518; Cass. 20 februari 2001, AR P.01.0235.N, AC 2001, nr. 106; Cass. 24 oktober 2000, AR P.00.1387.N, AC 2000, nr. 298.

2. Een middel dat antwoord verdient, veronderstelt de aanvoering, door een partij, van een feit waaruit zij, aan de hand van een juridische redenering, de gegrondheid van een verzoek, verweer of uitzondering meent te kunnen afleiden; de rechter dient niet te antwoorden op een bewering, een waarschijnlijkheid, een indruk, een vermoeden, een hypothese of een veronderstelling (1). (1) Zie Cass. 4 januari 2023, AR P.22.1746.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230104.2F.18; Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273; Cass. 31 mei 2011, AR P.10.2037.F, AC 2011, nr. 370 (4de middel), met concl. van advocaat-generaal GÉNICOT op datum in Pas.

Hof van Cassatie 16 april 2025 (P.25.0496.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250416.2F.5/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling - Schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Eerbiediging van de tegenspraak - Tijdstip van neerlegging

Samenvatting: De vordering die voor de kamer van inbeschuldigingstelling is bestemd en die de middelen bevat waarmee het openbaar ministerie de verwerping van de door de in verdenking gestelde aangevoerde verweermiddelen wil verantwoorden, moet aan de

tegenspraak worden onderworpen; die verplichting wordt met name vervuld door die akte uiterlijk op de rechtszitting van het onderzoeksgerecht neer te leggen (1). (1) Zie Cass. 3 januari 2024, AR P.23.1746.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240103.2F.3 ; Cass. 21 maart 2007, AR P.07.0310.F, AC 2007, nr. 149; Cass. 30 september 1992, AR 239, AC 1991- 92, nr. 643.

Hof van Cassatie 3 februari 2026 (P.26.0129.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260203.2N.12/NL>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Uitstel van de overlevering – Beëindiging van het uitstel – Bevoegdheid beslissing – OM

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 20, § 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel levert enkel de definitieve beslissing van het onderzoeksgerecht om het Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen de titel van vrijheidsbeneming van de over te leveren persoon op tot de daadwerkelijke overlevering van de persoon aan de uitvaardigende Staat.

De beslissingen van het openbaar ministerie om de overlevering van de betrokkene uit te stellen en het uitstel van de overlevering te beëindigen omdat de redenen ervoor niet meer bestaan, zijn slechts uitvoeringsmodaliteiten van de overlevering waartoe reeds door het onderzoeksgerecht definitief en na een procedure op tegenspraak werd beslist. Voor het nemen van die beslissingen is enkel het openbaar ministerie en niet het onderzoeksgerecht bevoegd.

De beslissing van het openbaar ministerie om het uitstel van de overlevering te beëindigen levert dan ook geen nieuwe titel van vrijheidsberoving op. Evenmin dient die beslissing te zijn gemotiveerd of staat een rechtsmiddel ertegen open. Dat de betrokkene met het oog op zijn fysieke overlevering aan de gerechtelijke autoriteiten van de uitvaardigende lidstaat van zijn vrijheid wordt benomen, terwijl hij zich in de periode daarvoor bevond in een hechtenisvervangende toestand ingevolge een beslissing in die zin van het onderzoeksgerecht dat zich over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel heeft uitgesproken, doet daaraan geen afbreuk.

Dit houdt geen schending in van artikel 47 Handvest Grondrechten EU, noch een miskennis van de in de middelen bedoelde grondrechten. Deze worden immers gevrijwaard door, eensdeels, de rechten die de betrokkene kan uitoefenen voor het onderzoeksgerecht naar aanleiding van de procedure tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, en, anderdeels, de mogelijkheid voor degene die zich in een overleveringsdetentie bevindt op grond van een definitieve beslissing over de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, een verzoek in te dienen tot voorwaardelijke invrijheidstelling, invrijheidstelling tegen borgstelling of omzetting van een hechtenis in de gevangenis in een hechtenis onder elektronisch toezicht, met name wanneer de overlevering is uitgesteld overeenkomstig artikel 24, § 1, eerste lid, Wet Europees Aanhoudingsbevel en dit tot het uitstel is beëindigd.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 1 juni 2021 (P.21.0565.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210601.2N.13/NL>

Trefwoorden: 1. Wraking - Bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek inzake de wraking van magistraten - Toepassing in strafzaken - Artikel 2 Gerechtelijk Wetboek - Principe

2. Wraking - Artikel 833 Gerechtelijk Wetboek - Procedure - Tijdsvoorwaarden - Wraking van een onderzoeksrechter - Draagwijdte – Gevolg

3. Wraking - Wraking van een onderzoeksrechter - Ogenblik waarop de wraking moet worden voorgedragen - Draagwijdte - Gevolg

4. Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een raadsman - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek inzake de wraking van magistraten zijn op grond van artikel 2 Gerechtelijk Wetboek van toepassing in strafzaken, tenzij de toepassing ervan onverenigbaar is met de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering en de beginselen van het strafprocesrecht (1). (1) Cass. 15 januari 2019, AR P.18.1214.N ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190115.6, AC 2019, nr. 25; Cass. 21 april 2011, AR C.11.0002.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110421.2, AC 2011, nr. 276 met concl. van advocaat-generaal Th. WERQUIN op datum in Pas.; zie R. DECLERCQ, "Wraking", Comm. Straf., 1.

2. Aangezien voor een onderzoeksrechter niet wordt gepleit, ook niet indien hij verslag uitbrengt voor de raadkamer in het kader van de beoordeling van de voorlopige hechtenis of de regeling van de rechtspleging, en de zaken voor de onderzoeksrechter ook niet bij verzoekschrift worden ingeleid, zijn de door artikel 833 Gerechtelijk Wetboek bedoelde tijdsvoorwaarden niet van toepassing bij de wraking van een onderzoeksrechter en de omstandigheid dat er voor de raadkamer wordt gepleit, laat niet toe anders te oordelen.

3. Uit de geest van artikel 833 Gerechtelijk Wetboek, de wel omschreven termijnen voor de wrakingsprocedure en de schorsing van alle vonnissen en handelingen die zij met zich meebrengt, volgt dat de wraking van een onderzoeksrechter moet worden voorgedragen van zodra de grond is gekend door de partij die zich erop beroept en die regel heeft een algemene draagwijdte en is ook van toepassing indien het wrakingsverzoek is gesteund op de overtuiging dat de onderzoeksrechter niet meer over de vereiste waarborgen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid beschikt; een wrakingsgrond is door een partij gekend wanneer die partij over die grond voldoende zekerheid heeft om zich ter zake een overtuiging te kunnen vormen en een verzoekschrift tot wraking te kunnen indienen, zonder dat die voldoende kennis gelijk is te stellen met de mogelijkheid het bewijs van de aangevoerde feiten te leveren; de rechter die uitspraak doet over het wrakingsverzoek oordeelt onaantastbaar of de partij die het wrakingsverzoek heeft ingediend, dit heeft gedaan van zodra die grond haar was gekend en het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 14 juni 2016, AR P.16.0586.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160614.4, AC 2016, nr. 402.

4. Wanneer een beklaagde of inverdenkinggestelde werd bijgestaan door een raadsman, mag de rechter ervan uitgaan dat de eerstgenoemde, ook al is hij de taal van de rechtspleging niet machtig, op de hoogte is van de mogelijkheid en de termijn om hoger beroep aan te tekenen tegen een voor hem nadelige beschikking; de rechter die vaststelt dat een beklaagde of inverdenkinggestelde werd bijgestaan door een raadsman, heeft zich in beginsel niet in te laten met de wijze waarop de verdediging wordt gevoerd (1). (1) J. HUYSMANS, Legitieme verdediging, Intersentia, 2017, pp. 24-26, nr. 20.

Hof van Cassatie 1 maart 2023 (P.23.0256.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230301.2F.18/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Cumulatie van ambten - Zelfde zaak - Begrip - Draagwijdte - Verbeterend arrest

2. Strafzaken - Strafvordering - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Tegenstrijdigheid tussen redenen en dictum - Verbetering - Beslissing “hoger beroep gegrond” vervangen door beslissing “hoger beroep niet-gegrond” - Wettigheid

Samenvatting: 1. Artikel 292 Gerechtelijk Wetboek verbiedt cumulatie van ambten enkel als de magistraat eerder in een andere hoedanigheid in dezelfde zaak, dus in hetzelfde geschil, is tussengekomen (1); de verbetering van een arrest houdt niet in dat wordt kennisgenomen van de zaak die hierin wordt beslecht; aldus kan de magistraat die uitspraak heeft gedaan over de voorlopige hechtenis in de raadkamer zitting houden in het geding tot verbetering van het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak heeft gedaan over de voorlopige hechtenis in dezelfde zaak, zonder dat hij zich hoeft uit te spreken over enige in de wet bepaalde voorwaarde tot opheffing of handhaving van de voorlopige hechtenis, aangezien de verbetering enkel betrekking heeft op de rechtzetting van een verschrijving, zonder dat de in de te verbeteren beslissing vastgelegde rechten kunnen worden gewijzigd, uitgebreid of beperkt (2). (1) Zie Cass. 23 februari 2005, AR P.05.1685.F, AC 2005, nr. 113; Cass. 13 januari 1986, AR 4965, AC 1986, nr. 308 (“Voor de toepassing van het algemeen rechtsbeginsel dat niemand in dezelfde zaak rechter en partij mag zijn”); concl. van procureur-generaal KRINGS, toen advocaat-generaal, Cass. 8 november 1979, Pas. 1980, I, p. 310 [314] (die (dezelfde) zaak definieert als de “actes de procédure qui forment un ensemble soumis à l’appréciation du juge et qui constituent le même différend opposant les parties”). (2) Zie andersluidende conclusie “in hoofdzaak” OM.

2. Wanneer een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling het hoger beroep van de inverdenkinggestelde tegen een beschikking van de raadkamer tot handhaving van de voorlopige hechtenis gegrond verklaart, terwijl uit de redengeving van dat arrest duidelijk blijkt dat het oordeelt dat het beroep niet gegrond is, kan de kamer van inbeschuldigingstelling die verschrijving verbeteren (1). (1) Zie andersluidende conclusie “in hoofdzaak” OM. Het Hof heeft de laattijdigheid van de memorie vastgesteld in zoverre die betrekking heeft op het cassatieberoep tegen dit arrest en heeft bij het ambtshalve onderzoek het door het OM gesuggereerde ambtshalve middel niet aangenomen, maar

vastgesteld dat “de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest”.

Hof van Cassatie 8 maart 2023 (P.22.0318.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230308.2F.2/NL>

Trefwoorden: 1. Art. 11 - Procedure tot vervallenverklaring van de nationaliteit - Burgerlijke en strafrechtelijke procedures - Gelijktijdigheid - (Geen) Schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet - Geen discriminatie – Reden

2. Nationaliteit - Vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit - Burgerlijke rechtspleging tot vervallenverklaring van de nationaliteit - Vervallenverklaring wegens ernstige tekortkomingen aan de Belgische burgerplichten - Evenredigheidstoezicht - Beoordeling

Samenvatting: 1. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat het naast elkaar bestaan van de procedures van vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit bepaald in, enerzijds, artikel 23 WBN en, anderzijds, artikel 23/1, § 1, 1°, WBN, de artikelen 10 en 11 Grondwet niet schendt in zoverre, in het eerste geval, er geen enkele termijn is bepaald vanaf de verkrijging van de Belgische nationaliteit, terwijl, in het tweede geval, de feiten die een strafrechtelijke veroordeling hebben verantwoord binnen de tien jaar na die verkrijging moeten zijn gepleegd; het gebrek aan discriminatie vloeit met name voort uit het feit dat de personen die niet het voorwerp kunnen uitmaken van de procedure bij wege van vordering voor de correctionele rechter omdat de misdrijven werden gepleegd meer dan tien jaar na de verkrijging van de Belgische nationaliteit, niettemin het voorwerp kunnen uitmaken van de procedure bij wege van rechtsvordering voor een burgerlijke kamer van het hof van beroep, indien uit die misdrijven blijkt dat de dader ernstig is tekortgekomen aan zijn Belgische burgerplichten (1). (1) Zie concl. OM.

2. Het hof van beroep dat tijdens het hem opgedragen toezicht op de evenredigheid van de maatregel heeft vastgesteld dat de verweerster in de vordering tot vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit haar steun heeft verleend aan terroristische activiteiten door de belangen te behartigen van een radicaal en gewelddadig islamitisch fundamentalisme dat niet verenigbaar is met de waarden, rechten en vrijheden die de hoeksteen van de Belgische democratie vormen, kan oordelen dat het belang van die verweerster om in de nationale gemeenschap opgenomen te blijven moet wijken voor het belang van die gemeenschap om hieruit verwijderd te worden (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 24 mei 2023 (P.23.0620.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230524.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Ontvankelijkheid van de vordering tot verwijzing - Redenen tot staving van de vordering - Vereiste bewijskrachtige en nauwkeurige gegevens – Niet

geobjectieerde gevolgtrekkingen - Irrelevante vaststellingen – Subjectieve veronderstellingen - Gevolg

2. Strafzaken - Rechtspleging bepaald in artikel 545 Wetboek van Strafvordering - Verplichting om op korte termijn uitspraak te doen - Gevolg

Samenvatting: 1. De in artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde vordering tot verwijzing van de ene rechtbank naar de andere moet bewijskrachtige en nauwkeurige gegevens aanvoeren die, als zij juist blijken te zijn, gewettigde verdenking kunnen doen ontstaan omtrent de strikte onafhankelijkheid en onpartijdigheid, die wordt vermoed, van alle magistraten waaruit het rechtscollege is samengesteld en waarvan de onttrekking van de zaak wordt gevorderd ; wanneer de door de eiser aangevoerde grieven hetzij loutere, niet-geobjectieerde gevolgtrekkingen, hetzij irrelevante vaststellingen, hetzij subjectieve veronderstellingen vormen, is de vordering kennelijk onontvankelijk.

2. Krachtens artikel 545, eerste lid, Wetboek van Strafvordering doet de kamer van het Hof die kennisneemt van het cassatieberoep in criminele, correctionele en politiezaken, onmiddellijk einduitspraak na inzage van het verzoekschrift en van de bewijsstukken, indien het verzoekschrift kennelijk onontvankelijk is; wanneer niet op die wijze uitspraak wordt gedaan, beveelt het Hof zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen de acht dagen dat de zaak op de in artikel 545, vierde lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde wijze zal worden onderzocht; wegens de verplichting om binnen deze zeer korte termijnen uitspraak te doen, kan het Hof geen acht slaan op een geschrift en op stukken die minder dan twee dagen vóór de rechtszitting per e-mail aan het Hof zijn gericht.

Hof van Cassatie 22 januari 2025 (P.24.1767.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250122.2F.8/NL>

Trefwoorden: Strafzaken - Advocaat die het slachtoffer van het misdrijf is - Gewettigde verdenking - Advocaat die regelmatig voor de rechter pleit - (Geen) weerslag op de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechter

Samenvatting: De bewering dat een rechter zijn beraadslaging een andere wending kan geven op een wijze die hem toelaat de advocaat die regelmatig voor hem pleit, niet te mishagen, vormt geen bewijskrachtig en nauwkeurig feit maar een onbezonnen veronderstelling over de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechtbank, die worden vermoed.

Hof van Cassatie 11 maart 2025 (P.25.0362.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250311.2N.21/NL>

Trefwoorden: Wraking – Strafzaken – Voorwaarden – Ontvankelijkheid

Samenvatting: Opdat een wrakingsverzoek ontvankelijk zou zijn, dient het duidelijk aan te geven tegen welke magistraat of magistraten het is gericht, op welke van in de artikel 828 Gerechtelijk Wetboek vermelde wrakingsgrond of -gronden het is gesteund, welke feitelijke gegevens de grondslag vormen voor de ingeroepen wrakingsgrond of -gronden, op welke procedure of procedures het betrekking heeft en moet het wrakingsverzoek bovendien tijdig worden ingediend, dit wil zeggen bij toepassing van artikel 833 Gerechtelijk Wetboek, van zodra de wrakingsgrond de partij die zich erop beroept, bekend is en in elk geval voor de rechtszitting die daarop volgt; wanneer het wrakingsverzoek onder meer handelingen bekritiseert van politie-inspecteurs, de onderzoeksrechter en het openbaar ministerie hetgeen onmogelijk een grondslag kan vormen voor de wraking van magistraten van de zetel die in de kamer van inbeschuldigingstelling zetelen en het wrakingsverzoek daarenboven meerdere beslissingen van de kamer van inbeschuldigingstelling in meerdere procedures waarbij de verzoeker betrokken is en die werden gewezen in verschillende samenstellingen bekritiseert waarbij het op basis van het wrakingsverzoek niet met zekerheid te achterhalen of het wrakingsverzoek is gericht tegen al de magistraten die in al die zaken hebben gezeteld dan wel op alle magistraten van het hof van beroep die in de kamer van inbeschuldigingstelling kunnen zetelen., is het Hof niet alleen in de onmogelijkheid met zekerheid te achterhalen tegen welke magistraten het wrakingsverzoek precies is gericht, maar ook om na te gaan of de verzoeker in plaats van een wraking in wezen niet de onttrekking van de zaak aan het hof van beroep beoogt, zodat het wrakingsverzoek niet ontvankelijk is.

Hof van Cassatie 4 april 2025 (D.22.0017.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250404.1N.5/NL>

Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 7 - Legaliteitsbeginsel - Tuchtzaken

2. Art. 10 - Artikel 11 - Tuchtvordering - Strafvordering - Onderscheid - Gevolg

Samenvatting: 1. Het legaliteitsbeginsel dat geldt als algemeen rechtsbeginsel in strafzaken, geldt niet als zodanig in tuchtzaken; de tuchtrechter is niet verplicht om de tuchtrechtelijk gesanctioneerde feiten in de bewoordingen van de wet of de regels van de plichtenleer te omschrijven; het volstaat dat de tuchtrechter de feiten zodanig preciseert dat kan worden nagegaan of hij al dan niet uit die feiten heeft kunnen afleiden dat de tuchtrechtelijk gesanctioneerde beroepsbeoefenaar, wettelijk gezien, is tekortgekomen aan de eer of de waardigheid van zijn beroep; de tuchtvordering, die strekt tot onderzoek of beroepsbeoefenaar de regels van de plichtenleer heeft overschreden dan wel is tekortgekomen aan de eer of de waardigheid van zijn beroep, kan derhalve betrekking hebben op feiten die niet noodzakelijk het voorwerp uitmaken van een nauwkeurige definitie.

2. De tuchtvordering strekt tot onderzoek of een beroepsbeoefenaar, zoals een arts, de regels van de plichtenleer heeft overschreden dan wel is tekortgekomen aan de eer of de waardigheid van zijn beroep; zij wordt uitgeoefend in het belang van de beroepsgroep en kan betrekking hebben op feiten die niet noodzakelijk het voorwerp uitmaken van een

nauwkeurige definitie; ze kan aanleiding geven tot tuchtsancties die de beroepsbeoefenaar raken in de uitoefening van zijn beroep en worden uitgesproken door een orgaan dat eigen is aan het beroep; de strafvordering heeft daarentegen tot doel schendingen van de maatschappelijke orde te doen bestraffen en wordt uitgeoefend in het belang van de hele maatschappij; zij behoort tot de bevoegdheid van de strafrechter; zij kan enkel betrekking hebben op feiten die de wet op nauwkeurige wijze strafbaar stelt en, in geval van veroordeling, leiden tot wettelijk bepaalde straffen; hieruit volgt dat tuchtrechtelijk vervolgde beroepsbeoefenaars enerzijds en strafrechtelijk vervolgde personen anderzijds geen personen of categorieën van personen uitmaken die in een juridisch vergelijkbare situatie verkeren.

Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1421.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.33>

Trefwoorden: 1. Wraking – Advocaat wordt het woord ontnomen – Rechten van verdediging – Advocaat werd uit de zittingszaal verwijderd

2. Wraking – Overleg tussen voorzitter en veiligheidsdiensten

Samenvatting: 1. De loutere omstandigheid dat aan de advocaat van een procespartij het woord wordt ontnomen nadat hem door de rechter is meegedeeld dat hij het woord zal krijgen nadat een andere procespartij het woord heeft genomen, miskent het recht van verdediging van die eerste procespartij niet.

De rechter die een advocaat, die weigert zich bij die beslissing neer te leggen en zo voor stoornis zorgt, uit de zittingszaal laat verwijderen, miskent niet het recht van verdediging maar maakt gebruik van de hem bij wet toegekende bevoegdheid tot handhaving van de orde ter rechtszitting. Dat die advocaat niet langer aan het debat kan deelnemen is een gevolg van zijn eigen houding.

2. Artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat iedere rechter kan worden gewraakt wegens gewettigde verdenking.

Gewettigde verdenking in de zin van deze bepaling veronderstelt dat een rechter niet in staat is op een onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak te doen in de zaak of dat bij de partijen en de publieke opinie gewettigde twijfel bestaat over zijn geschiktheid om op die wijze uitspraak te doen. Die twijfel moet objectief gerechtvaardigd zijn.

De wrakingsrechter stelt onaantastbaar vast of er redenen zijn die een gewettigde verdenking objectief rechtvaardigen.

Dat een voorzitter van een collegiale strafkamer met het oog op de praktische organisatie van de rechtszitting, waarvoor hij verantwoordelijk is, inlichtingen inwint bij de diensten die instaan voor de veiligheid in het gerechtsgebouw, houdt niet in dat hij niet meer in staat zou zijn om op een onafhankelijke wijze uitspraak te doen in de zaak. Dat hij over deze inlichtingen geen tegensprekelijk debat organiseert, doet hieraan geen afbreuk.

Hof van Cassatie 16 december 2025 (P.25.1416.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251216.2N.27/NL>

Trefwoorden: Betichting van valsheid – Uitstel – Wraking

Samenvatting: Wat de te volgen procedure bij een valsheidsvordering betreft, bepaalt artikel 902, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, dat de rechter de zaak onmiddellijk kan behandelen, indien blijkt dat zij zonder meer kan worden berecht. Volgens artikel 902, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek besluit de rechter anders tot alle dienstige onderzoeksmaatregelen, die hij zelf verricht of onder zijn leiding doet verrichten overeenkomstig de bepalingen betreffende het schriftonderzoek.

Met de redenen waarom niet wordt ingegaan op de door de eiser gevraagde onderzoeksmaatregelen, geeft het arrest (p. 30-32, nr. 2.4) te kennen dat het wrakingsverzoek onmiddellijk kan worden behandeld en zonder meer kan worden berecht.

Hof van Cassatie 11 februari 2026 (P.25.1346.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260211.2F.2/NL>

Trefwoorden: Belaging door gebruik van elektronische communicatiemiddelen – Geen drukpersmisdrijf – Bevoegdheid correctionele rechtbanken

Samenvatting: Een belaging door het gebruik van elektronische communicatiemiddelen, bestaande uit het bekritisieren van een persoon op een sociaal netwerk en het uiten van wrok jegens hem of haar, zelfs van woede, met het oogmerk diens of haar rust te verstoren, valt onder de bevoegdheid van de gewone correctionele rechtbanken en niet onder die van het hof van assisen:

Aux termes de l'article 150 de la Constitution, le jury est établi en toute matière criminelle et pour les délits politiques et de presse, à l'exception des délits de presse inspirés par le racisme ou la xénophobie.

Le délit de presse est une infraction dont l'existence ne peut être reconnue qu'en déclarant coupable la pensée consignée dans un écrit publié.

Ce délit ne peut être confondu avec l'infraction dont la presse est l'instrument. Ainsi, l'opération consistant à publier en ligne, la photo d'une personne à son insu afin de porter atteinte à sa tranquillité ne saurait constituer un délit de presse. En effet, une telle opération ne consiste pas en la manifestation d'une opinion.

De même, l'opération consistant à critiquer une personne, à exprimer son ressentiment à son égard, voire sa colère, dans le même but, ne saurait davantage être qualifiée de délit de presse relevant de la compétence de la cour d'assises. En pareil cas, l'opération ne consiste pas en un exercice abusif de la libre manifestation de la pensée au sens de l'article 150 de la Constitution.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 8 januari 2026 (2/2026), www.const-court.be
--

Hyperlink: <https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-002n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Personen met een geestesstoornis - Bescherming van de maatschappij - Beveiligingsmaatregel - Kwalificatie van de maatregel - Nadere regels

Samenvatting: Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 5 oktober 2024 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 8 oktober 2024, heeft de vzw « Ligue des droits humains », bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Bastien Lombaerd en mr. Julien Laurent, advocaten bij de balie te Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van een beveiligingsmaatregel ter bescherming van de maatschappij » (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 april 2024).

Het Hof, rekening houdend met hetgeen in B.4.3, B.21 en B.26 is vermeld, verwerpt het beroep.

(Het Hof verwerpt het beroep, rekening houdend met bepaalde preciseringen over het forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek en over de voorwaarden met betrekking tot de opheffing van de beveiligingsmaatregel.)

Perscommuniqué: Bij een wet van 29 februari 2024 wordt een « beveiligingsmaatregel ter bescherming van de maatschappij » ingesteld. Die maatregel is van toepassing op personen die worden veroordeeld tot een gevangenisstraf van een zekere ernst en die lijden aan een ernstige psychiatrische aandoening die de eigen strafrechtelijke verantwoordelijkheid niet uitsluit en waarvoor geen effectieve behandeling bestaat. De maatregel wordt gelijktijdig met de veroordeling uitgesproken, maar het is pas na afloop van de straf dat een gespecialiseerde rechterlijke instantie beslist of de maatregel effectief moet worden uitgevoerd, rekening houdend met het risico dat de veroordeelde op dat ogenblik nog zou vormen voor de maatschappij.

Het Hof verwerpt het beroep tot vernietiging van die maatregel. Volgens het Hof is de beveiligingsmaatregel geen straf die onderworpen zou zijn aan het beginsel van wettigheid van de straffen. Bovendien zijn de begrippen die in de bestreden wet worden gehanteerd voldoende duidelijk en nauwkeurig, zodat de rechtszekerheid niet wordt geschonden. Het Hof oordeelt eveneens dat de beveiligingsmaatregel een vrijheidsberoving is die gerechtvaardigd is op grond van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Het feit dat het vonnisgerecht een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek moet bevelen om te beoordelen of het opportuun is om al dan niet een beveiligingsmaatregel uit te spreken, schendt, tot slot, het vermoeden van onschuld niet.

<https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-002n-info.pdf>

Grondwettelijk Hof 29 januari 2026 (14/2026), www.const-court.be
--

Hyperlink: <https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-014n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Nieuw Strafwetboek - Behandeling onder vrijheidsberoving - Herhaling - Kwaadwillige aantasting van het overheidsgezag - Verheerlijking van terrorisme - Majesteitsschennis - Misdrijven met betrekking tot staatsgeheimen

Samenvatting: Inzake: de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging :

- van boek I van het (nieuw) Strafwetboek, zoals ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek I van het Strafwetboek », ingesteld door de vzw « Ligue des droits humains »;
- van boek II van het (nieuw) Strafwetboek, zoals ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek II van het Strafwetboek », ingesteld door de vzw « Greenpeace Belgium » en anderen, door de beroepsvereniging « Association des Journalistes professionnels » en anderen en door de vzw « Ligue des droits humains »;
- van de wet van 28 maart 2024 « houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis », ingesteld door de beroepsvereniging « Association des Journalistes professionnels » en anderen.

Het Hof:

- vernietigt artikel 60, tweede lid, van het nieuw Strafwetboek, zoals ingevoerd bij de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek I van het Strafwetboek »;
- vernietigt in artikel 547 van het nieuw Strafwetboek, zoals ingevoerd bij de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek II van het Strafwetboek », de woorden « of de goede zeden »;
- vernietigt artikel 586 van het nieuw Strafwetboek, zoals ingevoerd bij de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek II van het Strafwetboek »;
- vernietigt artikel 71 van de wet van 28 maart 2024 « houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis »;
- verwerpt de beroepen voor het overige, rekening houdend met hetgeen is vermeld in B.67.1 tot B.67.7, in B.84.1 tot B.85 en in B.93.2 en B.93.3.

In het kort: Het Hof doet uitspraak over de beroepen tot vernietiging van verschillende bepalingen van het nieuw Strafwetboek.

Het verwerpt de beroepen tegen de nieuwe straf van behandeling onder vrijheidsberoving, het misdrijf van verheerlijking van terrorisme en het misdrijf van majesteitsschennis.

Het Hof vernietigt daarentegen gedeeltelijk de bepaling over de herhaling wegens discriminatie tussen natuurlijke personen en rechtspersonen. Wat betreft het misdrijf van kwaadwillige aantasting van het overheidsgezag, vernietigt het Hof enkel de verwijzing naar « de goede zeden » wegens een gebrek aan nauwkeurigheid. Tot slot vernietigt het Hof de bepaling waarin het onbevoegd ontvangen van een staatsgeheim strafbaar wordt gesteld : in zoverre die bepaling niet vereist dat de dader wordt gedreven door een specifiek opzet (het zogenaamde « bijzonder opzet »), beperkt zij de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid op onevenredige wijze.

Zie ook: <https://jura.kluwer.be/secure/DocumentView.aspx?id=PO42180&state=changed>

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

- Nihil

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Brussel 16 december 2025, <i>JLMB</i> 2026, afl. 6.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Procédure pénale - Référé pénal - Demande d'entraide internationale - Contrôle de légalité - Compétence - Chambre des mises en accusation.

2. Procédure pénale - Information judiciaire et instruction préparatoire - Demande d'entraide internationale - Perquisition - Saisie au cabinet d'une avocate ayant la qualité de réfugiée - Saisie de l'ensemble des documents, matériels informatiques et téléphoniques sans distinction - Secret professionnel - Absence d'un représentant du conseil de l'Ordre des avocats - Irrégularité - Main levée

Samenvatting: 1. Le tribunal ou le juge auquel est adressée une commission rogatoire ou une demande d'entraide internationale est, en règle, tenu de l'exécuter. Il a l'obligation d'en contrôler la légalité mais n'a pas compétence pour en contrôler l'opportunité. Ce contrôle de légalité peut aussi être exercé par la chambre des mises en accusation sur le pied de l'article 61quater du Code d'instruction criminelle.

2. La saisie, lors d'une perquisition effectuée au cabinet d'une avocate ayant obtenu le statut de réfugié et reconnue par diverses O.N.G. comme « avocate en danger », sur la base d'une demande d'entraide internationale émanant de l'État qu'a fui cette avocate en raison des poursuites et menaces dont elle y était l'objet, d'un très grand nombre de documents, d'outils informatiques, clés USB et téléphones, sans inventaire précis, de sorte qu'il ne paraît pas possible de déterminer ce qui relèverait de la sphère professionnelle, voire privée, de cette avocate, et, à supposer les faits établis, ce qui serait en rapport avec l'enquête sur la base de laquelle la demande d'entraide a été délivrée, de surcroît effectuée en dehors de la présence d'un représentant du conseil de l'Ordre des avocats, est manifestement irrégulière. Cette saisie doit dès lors être levée et il y a lieu d'ordonner la restitution à cette avocate de l'ensemble des éléments et données qui lui appartiennent.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrechtelijke aansprakelijkheid rechtspersoon – Moreel element van het misdrijf

Samenvatting: Beklaagde (de werkgever rechtspersoon) wordt het niet-aanbrengen van een veiligheidsmaatregel op een machine ten laste gelegd.

Een misdrijf kan worden toegerekend aan een rechtspersoon zo het materieel en moreel bestanddeel aanwezig zijn in hoofde van de rechtspersoon.

De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van een rechtspersoon heeft een autonoom karakter.

In het sociaal strafrecht wordt het schuldconcept op een bijzondere manier geconcretiseerd, m.n. door de figuur van de normaal vooruitziende werkgever, die geacht wordt de regels van sociaal recht te kennen en na te leven.

Het morele bestanddeel of de onachtzaamheid kan bij een niet-opzettelijk misdrijf worden afgeleid uit de materiële gedraging zelf.

Hyperlink:

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Taalgebruik in strafzaken – Verzet

Samenvatting: De beklaagde die de taal van de procedure niet verstaat, moet binnen een redelijke termijn de schriftelijke vertaling ontvangen van de relevante passages van de dagvaarding in een taal die hij verstaat en die hij voorafgaand aan het eerste verhoor overeenkomstig artikel 47bis Sv. of artikel 16, § 6bis, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis heeft gekozen, zodat hij kennis heeft van de hem ten laste gelegde feiten en hij zich effectief kan verdedigen.

De wet neemt als uitgangspunt dat de opposant, bij gebreke aan vertaling, geen kennis heeft van de hem ten laste gelegde feiten en zich niet effectief kan verdedigen en dat hij niet wordt geacht zelf initiatief te nemen om een vertaling te vragen.

De wetgever heeft de misbruiken van de verzetsprocedure willen tegengaan door een beperking van de mogelijkheid om tegen een verstekbeslissing verzet aan te tekenen maar zonder daarbij afbreuk te doen aan het recht om gehoord te worden als onderdeel van het recht op een eerlijk proces en aan de vereisten gesteld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Een wettige reden van verschoning bestaat als er geen sprake is van overmacht maar de verzetdoende, die kennis had van de dagvaarding, een reden aanvoert waaruit blijkt dat haar afwezigheid niet was ingegeven door de wens afstand te doen van haar recht om te verschijnen en zich te verdedigen, noch om zich te onttrekken aan het gerecht.

De rechter stelt onaantastbaar en voor zover hij uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord, of er sprake is van een wettige reden van verschoning en dus van een rechtsgeldig verzet. (Art. 187, § 6, 1° Sv.).

Met noot : BILLIOUW, G., “Recht op vertolking en vertaling in strafprocedures”, *TGR-TWVR* 2025, afl. 4, 260.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- DESTERBECK, F., *De inbeslagneming en verbeurdverklaring in strafzaken in België. Reeks R&P*, Mechelen, Kluwer, 2025, 398p.
- MARTIN, E., COP, M., *Het seksueel strafrecht*, Brussel, LeA Uitgevers, 2026, 238 p.
- THIRIAR, P., DE SCHAMPHELEIRE, A., *Het pleidooi en de rechter. Een moderne leidraad bij het pleiten*, Louvain-la-Neuve, Larcier-Intersentia, 2026, 142 p.

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- Nihil

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- KUTY, F., « Le droit à un procès pénal équitable au sens de la jurisprudence strasbourgeoise en 2025 », *J.L.M.B.* 2026, afl. 7, p. 280-303
- VAN HERPE, R., “Uitvoering van confiscatiebevelen binnen de Europese Unie: vertrouwen is goed, overleg is beter”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 39-45. (noot bij Cass. 11 februari 2025 (P.25.0037.N))

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- CONINGS, C., “De verbeurdverklaring per equivalent van het voorwerp van het witwasmisdrijf, uitgesproken tegen meerdere veroordeelden”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 66-67.
- COPPENS, A., “Retroactiviteit mildere strafwet: het mildere vrijstellingsbesluit”, *NjW* 2026, afl. 535, 67-69. (noot bij EHRM 10 juli 2025 (Wulffaert en Wulffaert tegen België))
- DECAIGNY, T., “Het verbod dieren te houden en de beperking van aantal het dieren dat iemand mag houden”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 74-76. (noot bij Cass. 21 oktober 2025 (P.25.1014.N))
- HUYSMANS, J., “Het persoonlijk belang van dierenwelzijnsorganisaties”, *R.A.B.G.* 2025, afl. 14, p. 1219-1226. (noot bij Cass. 16 september 2025 (P.25.0400.N))
- VAN ROY, L., “Geldboetes voor financieel kwetsbare daders in het oude en nieuwe Strafwetboek: meer dan goede voornemens?”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 28-36. (noot bij Cass. 22 april 2025 (P.25.0227.N))
- YPERMAN, W., “Matiging verplichte verbeurdverklaring”, *NjW* 2026, afl. 534, 21. (noot bij GwH 30 januari 2025 (11/2025))

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- HERBOTS, P., DRIESSEN, M., “Verhandelen van dieren op de openbare weg voortaan verboden”, *Juristenkrant* 2026, afl. 521, 10.
- MARTIN, E., COP, M., “Age is just a number? De seksuele meerderjarigheidsgrens naar Belgisch recht”, *TJK* 2025, afl. 4, 317-323. (noot bij GwH 17 juli 2025 (112/2025))
- VAN DER HAEGEN, M., “Opname in rekening-courant legitimeert verduistering van activa niet”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 51-54.

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- BILLIOUW, G., “Recht op vertolking en vertaling in strafprocedures”, *TGR-TWVR* 2025, afl. 4, 260.
- BOLLENS, S., e.a., “De zelfstandige burgerlijke vordering in (fiscale) strafzaken”, *R.W.* 2025-2026, afl. 23, p. 883-896.
- DAENINCK, P., “De oproepingen inzake voorlopige hechtenis: zonder uitnodiging toch aanwezig zijn...”, *R.A.B.G.* 2025, afl. 15, p. 1395-1397.
- DE METS, J., “De positie van de niet-overgebrachte gedetineerde tijdens de voorhechtenis”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 68-71. (noot bij Cass. 12 augustus 2025 (P.25.1132.F))
- DE SCHRUYVER, M., “Verzettermijn bij betekening verstekuitspraak aan een veroordeelde in het buitenland”, *NjW* 2026, afl. 536, 121-122. (noot bij GwH 11 december 2025 (2025/169))
- GILLET, A., « L'accroissement de l'exigence d'information du justiciable sur les voies de recours dont il dispose », *J.T.* 2026, afl. 7, p. 140-142
- HOET, P., “Herroeping van het probatie-uitstel wegens nieuwe feiten en het vermoeden van onschuld: een moeilijk evenwicht of toch niet?”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 59-64. (noot bij Cass. 28 mei 2025 (P.25.0389.F))
- IDOMON, C., “Toepassing van artikel 794/1 Ger.W. wanneer de strafrechter nalaat uitspraak te doen over een punt van de vordering”, *R.A.B.G.* 2025, afl. 14, p. 1263-1266.
- MICHIELS, O., « La vidéoconférence en procédure pénale à l'épreuve de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme », *J.T.* 2026, afl.8, p. 155-157.
- THIRIAR, P., “Effectief recht op toegang tot de rechter verdraagt geen formalisme”, *Juristenkrant* 2026, afl. 523, 1. (noot bij GwH 18 december 2025 (2025/176))
- VAN OVERBEKE, S., “Het novum in de Belgische herzieningsprocedure”, *T.Strafr.* 2026, afl. 1, 3-27.
- VASSEUR, R., “Onderzoek naar onregelmatigheden m.b.t. de bewijsverkrijging in de fase van de controle op de voorlopige hechtenis: akte in twee bedrijven”, *R.A.B.G.* 2025, afl. 15, p. 1374-1377.
- YPERMAN, W., “Deskundigenonderzoek en bijkomende onderzoeksmaatregelen”, *NjW* 2026, afl. 536, 124. (noot bij Cass. 7 januari 2025 (P.24.0846.N))

E. Gemengde of andere bijdragen

- DE METS, J., “EHRM: virtuele zittingen in strafzaken vereisen sterke waarborgen”, *Juristenkrant* 2026, afl. 521, 4.
- VANDERMEERSCH, M., “Over artikel 6 EVRM, ordehandhaving en de grens van efficiëntie”, *Juristenkrant* 2026, afl. 521, 16.

F. Strafrecht in het buitenland

- BODENMANN, M., « Violences sexuelles dans l'Église : une justice ni pénale, ni restaurative. État des lieux en droit comparé (Belgique, Suisse et France) », *RDP* 2026, afl. 1, 5-38.

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- SWENNEN, F., “Huiselijk geweld in het familierecht: hinken op twee benen”, *T.Fam.* 2026, afl. 2, 34-36.

3.5. Varia

- BOONE, R., “Agentschap Justitie en Handhaving schakelt versnelling hoger in aanpak van recidive”, *Juristenkrant* 2026, afl. 521, 6-7.
- DELTOUR, P., “Parketschikkingen met fraudeurs: weinig transparant maar niet meteen klassenjustitie. Rekenhof licht minnelijke schikkingen in fiscale zaken door”, *Juristenkrant* 2026, afl. 521, 1-2.
- LELOUP, M., VAN DIJK, H., “De referendarissen bij de hoven en rechtbanken: onbekend, onbegrepen, onbemind?”, *RW* 2025-2026, afl. 24, 923-944.